

સાપ્તાહિક ભવિષ્ય - પંકિત જિતેન હરિહર મહેસાણાવાના

તા. ૧૫-૬-૨૦૨૫ થી તા. ૨૧-૬-૨૦૨૫

ઝહોગૈયરઃ આ સપ્તાહના પ્રારંભે સૂર્યનારાયણ તા. ૧૭મીએ મિથુન રાશિમાં પ્રવેશે છે. મંગળ સિંહ રાશિમાં માર્ગી ભ્રમણ કરે છે. બુધ સમગ્ર સપ્તાહમાં મિથુન રાશિમાં શીઘ્ર ગતિએ માર્ગી ભ્રમણ કરે છે. ગુરુ મિથુન રાશિમાં માર્ગીભ્રમણ કરે છે. શુક્ર મેષ રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. શનિ મીન રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. રાહુ કુંભ રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. ચંદ્ર તા.૧૬મીએ કુંભમાં, તા.૧૮મીએ મીનમાં, તા. ૨૦મીએ મેષમાં પ્રવેશે છે.

મેષ (અ, લ, ઈ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શૅરબજારમાં નવા રોકાણ માટેની તક મેળવશો. પ્રવાસ ક્ષારા નોકરીના કામકાજ પૂર્ણ થશે. પ્રવાસમાં નવી ઓળખાણો થાય. વ્યવસાયમાં નાણાંની પ્રવૃત્તિઓ સફળ બની રહેશે. કળા, નાટ્યપ્રવૃત્તિઓમાં પ્રગતિ સાધી શકશો. વ્યાપારમાં યશ મેળવશો. મહિલાઓને સંતાનના જવાબદારીના કામકાજમાં સફળતાનો અનુભવ થાય. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં વાંચન અભ્યાસ માટે અનુકૂળ તકી પ્રાપ્ત થતી જણાશે.

વૃષભ (બ, વ, ડ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શૅરબજારના વેપારમાંથી નાણાં આવક મેળવી શકશો. નોકરીના કામકાજ માટે દૂરના સ્થળનો પ્રવાસ જણાય છે. કારોબારી નાણાં આવકની વૃદ્ધિ થશે. નાણાં ખર્ચનાં સાધનો ઉપર કાબુ રાખી શકશો. જરૂરી નાણાંનો વ્યવહાર સાચવી શકશો. મહિલાઓને પરિવારના સંબંધઓમાં યશસ્વી અનુભવ થશે. મહિલાઓને સંતાનના જવાબદારીના કામકાજ સફળતાથી પૂર્ણ થતાં જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં નવી પ્રવૃત્તિઓમાં સફળતાનો અનુભવ થાય.

મિથુન (ક, છ, ઘ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શૅરબજારમાં નવીન કાર્યપદ્ધતિ અપનાવશો. વેપાર લાભદાયી બનશે. નોકરીમાં પરિવર્તનો જણાય છે. નોકરીની પ્રવૃત્તિઓમાં યશ મેળવશો. હસ્તગત કાર્ય સફળતાથી પૂર્ણ કરી શકશો. કારોબારી નાણાં આવકની વૃદ્ધિ થશે. વ્યાપારમાં નવા મિત્રો મેળવી શકશો. વેપાર વધશે. મહિલાઓને કુટુંબ જીવનનો યશસ્વી અનુભવ થાય. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં ધાર્યા મુજબના શૈક્ષણિક કામકાજમાં અનુકૂળતાઓ જણાશે.

કર્ક (ડ, હ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શૅરબજારમાં વાચદાના વેપારમાં સાપદાની દાખવવી જરૂરી છે. નોકરી માટે તા. ૧૬, ૧૭, ૧૮ શુભ જણાય છે. જૂનાં અદૂરાં કાર્યો સફળતાથી પૂર્ણ કરી શકશો. ભાગીદાર સાથેના મતભેદોનો ઉકેલ આવશે. કઠીન પ્રવાસ, કામકાજ આ સપ્તાહમાં જન્મકુંડળીના આધારે જોઈ લેવા જરૂરી છે. મહિલાઓને જરૂરી મદદનીશ મળી રહેશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં કુટુંબીજનોનું માર્ગદર્શન, પ્રોત્સાહન પ્રાપ્ત થશે.

સિંહ (મ, ટ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શૅરબજારમાં મિત્રો, માર્ગદર્શક બની રહેશે. નવું જ્ઞાન પણ મેળવી શકશો. નોકરીમાં તા. ૧૭, ૧૯ શુભ પુરવાર થશે. નોકરીમાં અધિકારીનો સહયોગ મેળવશો. ભાગીદાર સાથેના મતભેદોનો ઉકેલ આવશે. કારોબારનો પ્રવાસ સફળ પુરવાર થશે. વેપાર વધશે. મહિલાઓને નોકરીની પ્રવૃત્તિમાં યશસ્વી અનુભવ થાય. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં નવા કામકાજ માટે અનુકૂળ તકો પ્રાપ્ત થતી જણાશે.

કન્યા (પ, ઠ, ડા): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શૅરબજારમાં નવા નાણાં રોકાણની અનુકૂળ તકો પ્રાપ્ત થતી જણાશે. નોકરી માટે તા. ૧૬,૧૮, ૧૯ શુભ જણાય છે. કાર્યક્ષેત્રે સફળતાનો અનુભવ થશે. મિત્રોમાં યશસ્વી અનુભવ થાય. અર્થવ્યવસ્થા વધુ સક્ષમ પુરવાર થશે.

આજનું પંચાંગ

ઉત્તરાયણ - સૌર ગ્રીષ્મઋતુ,

રવિવાર, તા. ૧૫-૬-૨૦૨૫, સૂર્ય મિથુનમાં પ્રવેશ

ભારતીય દિ્નાંક ૨૫, માહે જયેષ્ઠ, શકે ૧૯૪૭ વિક્રમ સંવત ૨૦૮૧, શા. શકે ૧૯૪૭, જયેષ્ઠ વદ-૪
જૈન વીર સંવત ૨૫૫૧, માહે જયેષ્ઠ, તિથિ વદ-૪
પારસી શહેનાશાહી રોજ પમો સ્પેન્દર્મદ, માહે ૧૧મો બેહમન, સને ૧૩૯૪
પારસી કદમી રોજ પમો સ્પેન્દર્મદ, માહે ૧૨મો સ્પેન્દર્મદ, સને ૧૩૯૪
પારસી ફસલી રોજ ૨૭મો આસમાન, માહે ૪થો તીર, સને ૧૩૯૪
મુસ્લિમ રોજ ૧૮મો, માહે ૧૨મો જિલ્હજ, સને ૧૪૪૬
મીસરી રોજ ૧૯મો, માહે ૧૨મો જિલ્હજ, સને ૧૪૪૬
નક્ષત્ર ઋષાભ મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૨૪-૫૯ સુધી, પછી ધનિષ્ઠા.
ચંદ્ર મકરમાં.
ચંદ્ર રાશિ નામાક્ષરઃ મકર (ખ, જ).
સૂર્યોદયઃ મુંબઈ ક. ૦૬ મિ. ૦૨, અમદાવાદ ક. ૦૫ મિ. ૫૫, રટા.ટા., સૂર્યાસ્તઃ મુંબઈ ક. ૧૯ મિ. ૧૪, અમદાવાદ ક. ૧૯ મિ. ૨૪, રટા. ટા.
- :મુંબઈ સમુદ્રમાં ભરતી ઓટઃ - ઢ્ર ભરતીઃ બપોરે ક. ૧૪-૪૪, મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૦૨-૩૧ (તા. ૧૬)
ઓટઃ સવારે ક. ૦૭-૪૪, રાત્રે ક. ૨૦-૫૯
પ્રતઃ પર્વાદિઃ વિક્રમ સંવત ૨૦૮૧, ‘અનલ’ નામ સંવત્સર, શાલિવાહન શક સંવત ૧૯૪૭,

સાપ્તાહિક દૈનંદિની

તા. ૧૫-૬-૨૦૨૫ થી તા. ૨૧-૬-૨૦૨૫

રવિવાર, જયેષ્ઠ વદ-૪, વિ. સં. ૨૦૮૧, તા. ૧૫મી જૂન, ઈ. સ. ૨૦૨૫. નક્ષત્ર ઋષાભ મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૨૪-૫૯ સુધી, પછી ધનિષ્ઠા. ચંદ્ર મકર રાશિ પર જન્માક્ષર. સૂર્ય મિથુનમાં સવારે ક. ૦૬-૪૫. મું. ૩૦. સામ્યાર્ધ, સંક્રાંતિ પુણ્યકાળ ૦૬-૪૩થી ક.૧૩-૦૭. રાજસ સંક્રાંતિ (ઓરિસ્સા). શુભ કાર્ય વર્જ્ય છે.

સોમવાર, જયેષ્ઠ વદ-૫, તા. ૧૬મી. નક્ષત્ર ધનિષ્ઠા મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૨૫-૧૩ સુધી, પછી શતભિષા. ચંદ્ર મકરમાં બપોરે ક. ૧૩-૦૯ સુધી, પછી કુંભ રાશિ પર જન્માક્ષર. નાગપંચમી (બંગાળ), પંચક પ્રારંભ બપોરે ક. ૧૩-૦૯. શુભ દિવસ. લગ્ન. મંગળવાર, જયેષ્ઠ વદ-૬, તા. ૧૭મી, નક્ષત્ર શતભિષા મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૨૫-૦૧ સુધી (તા. ૧૮) પછી પૂર્વાભાદ્રપદા. ચંદ્ર કુંભ રાશિ પર જન્માક્ષર. પંચક, ભદ્રા બપોરે ક. ૧૪-૪૬થી ૨૬-૧૩. શુભ કાર્ય વર્જ્ય છે.

બુધવાર, જયેષ્ઠ વદ-૭, તા. ૧૮મી, નક્ષત્ર પૂર્વાભાદ્રપદા મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૨૪-૨૨ સુધી (તા. ૧૯) પછી ઉત્તરા ભાદ્રપદા. ચંદ્ર કુંભમાં રાંષેક ક. ૧૮-

મહિલાઓને પતિનો સહયોગ કાર્યક્ષેત્રે પ્રાપ્ત થશે. વિદ્યાર્થીઓના આ સપ્તાહના અધ્યયનના કામકાજ સફળ બનતા જણાશે. શૈક્ષણિક પ્રવાસ પણ સફળ પુરવાર થશે.

તુલા (૨, ત): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં નવીન કાર્યપદ્ધતિ અપનાવશો. પરંતુ વાચદાના વેપારમાં સાપદાની દાખવવી જરૂરી છે. તા. ૧૬, ૧૯, ૨૦ના નોકરીના કામકાજ સફળ બનતા જણાશે. કારોબારમાં ભાગીદાર મેળવશો. મિત્રો ઉપયોગી જણાશે. સંતાન કાર્યક્ષેત્રે ઉપયોગી થશે. વેપારમાં અનુકૂળ તકો મેળવશો. મહિલાઓને આ સપ્તાહમાં પડોશ મિત્રોનો સહયોગ પ્રાપ્ત થતો જણાશે. વિદ્યાર્થીઓ આ સપ્તાહમાં કુટુંબીજનોનું પ્રોત્સાહન પ્રાપ્ત કરશે.

વૃશ્ચિક (ન, ય): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શૅરબજારમાં દૈનિક સાપ્તાહિક વેપારના કામકાજમાં સંભાળવું જરૂરી છે. નાણાં ખર્ચ કાર્યક્ષેત્રે અધિક જણાય છે. પરંતુ નાણાંઆવક ખર્ચનો. નાણાંના સાધનો વધુ મજબૂત પુરવાર થશે. પ્રવાસ સફળ બની રહેશે. મહિલાઓને તીર્થીપ્રવાસની સફળતા પ્રાપ્ત થતી જણાશે. વૈચારિક મતભેદો દૂર થવાથી મહિલાઓને કુટુંબના પ્રસંગોમાં ઉત્સાહ અને સફળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં વાંચન અભ્યાસ પૂર્ણ કરી શકશે.

ધનુ (બ, ઘ, ફ, ઢ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શૅરબજારમાં દૈનિક સાપ્તાહિક, નવું રોકાણ સફળ બની રહેશે. ભાગીદાર કાર્યક્ષેત્રે ઉપયોગી થાય. નોકરીમાં તા. ૧૭, ૧૯, ૨૦ શુભ પુરવાર થશે. નોકરીની પ્રવૃત્તિઓ સફળતાથી પૂર્ણ કરી શકશો. જવાબદારીઓ પૂર્ણ કરવામાં સફળ રહેશે. મહિલાઓને આ સપ્તાહમાં પરિવારના સભ્યોનો સહયોગ પ્રાપ્ત થતો જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં અભ્યાસના કામકાજ સફળતાથી પૂર્ણ થતાં જણાશે.

મકર (ખ,જ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શૅરબજારમાં જૂનાં રોકાણમાંથી નાણાં મેળવી શકશો. નોકરીમાં સહકાર્યકરોનો સહયોગ મેળવશો. ઉપરી અધિકારી ઉપયોગી થશે. કારોબારમાં નવા કામકાજ ઉમેરાશે. નાણાં આવકની વૃદ્ધિ થશે. વ્યક્તિગત મૂંઝવણ દૂર થવાથી મહિલાઓને પરિવારની જવાબદારીઓ પૂર્ણ કરવામાં અનુકૂળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને સહઅધ્યાયીઓનો સહયોગ પ્રાપ્ત થતો જણાશે.

કુંભ (ગ, શ, સ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શૅરબજારના કામકાજમાં સફળતાથી આત્મવિશ્વાસ અનુભવશો. શૅરબજારનો વેપાર વધશે. નોકરીમાં સહકાર્યકરો ઉપયોગી થશે. નોકરીમાં નવા કામકાજનો પ્રારંભ પણ થાય. કાર્યક્ષેત્રે આત્મવિશ્વાસ દઢ બનશે. કુટુંબ જીવનના સુખદ અનુભવ મહિલાઓને પ્રાપ્ત થતાં જણાશે. જીવનસાથી સાથેના મતભેદોનો ઉકેલ આવશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં કુટુંબીજનોનું પ્રોત્સાહન પ્રાપ્ત થતું જણાશે.

મીન (દ, ચ, ઝ, થ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શૅરબજારના કામકાજમાં વાચદાનો વેપાર ટાળવો જરૂરી છે. નોકરીમાં મોટી જવાબદારીના વચનોથી દૂર રહેવું જરૂરી છે. અધિકારી ક્ષારા નોકરીમાં સફળતા અનુભવશો. જૂનાં અદૂરા કામકાજ પૂર્ણ કરી શકશો. નોકરીમાં સહકાર્યકરો પણ ઉપયોગી થશે. વેપારની પ્રવૃત્તિઓમાં પ્રગતિ જણાશે. નાણાં આવકની વૃદ્ધિ થશે. મહિલાઓને કુટુંબના સભ્યોનો સહયોગ નિજી પ્રવૃત્તિઓમાં પ્રાપ્ત થતો જણાશે. વિદ્યાર્થીઓ આ સપ્તાહમાં અભ્યાસમાં એકાગ્રતા દાખવી શકશે.

આજનું પંચાંગ

ઉત્તરાયણ - સૌર ગ્રીષ્મઋતુ,

રવિવાર, તા. ૧૫-૬-૨૦૨૫, સૂર્ય મિથુનમાં પ્રવેશ

‘વિશ્વપ્રવસુ’નામ સંવત્સર, જયેષ્ઠ કૃષ્ણ-ચતુર્થી. સૂર્ય મિથુનમાં સવારે ક. ૦૬-૪૫. મું. ૩૦. સામ્યાર્ધ, સંક્રાંતિ પુણ્યકાળ ૦૬-૪૫થી ક. ૧૨-૩૯. રાજસ સંક્રાંતિ (ઓરિસ્સા), સૂર્ય મહાનક્ષત્ર મૃગશીર્ષમાં, વાહન શિયાળ.
શુભાશુભ દિ્નશુદ્ધિઃ શુભ કાર્ય વર્જ્ય છે.
મુહૂર્ત વિશેષઃ

શ્રી વિષ્ણુ લક્ષ્મી પૂજા, શ્રી સત્યનારાયણ દેવતાનું પૂજન, શ્રી ગણેશપૂજા, શ્રી તુલસીપૂજા, શ્રી વિષ્ણુ સહસ્રનામ સ્તોત્ર પાઠ વાંચન, આકડાના ગણપતિનું પૂજન, વૈદ્યુતિ જન્મયોગ શાંતિ પૂજા, સર્વશાંતિ, શાંતિ પૌષ્ટિક પૂજા, સૂર્ય-ચંદ્ર ગ્રહદેવતાનું પૂજન, ગાયત્રી જાપ હવન, પરદેશગમનનું પરતગાન, સંક્રાંતિ પુણ્યકાળમાં તીર્થસ્નાન, સૂર્યપૂજા, વિષ્ણુપૂજા, શિવપૂજા, તર્પણ ક્ષાદ્ધ, દાન, ભોજન, જપ, તપ, તીર્થદેવતાનું પૂજન વિશેષરૂપે, સર્વશાંતિ, શાંતિ પૌષ્ટિક પૂજા, વિધારંભ, વાહનચોરી.
આયમનઃ ચંદ્ર-શુક્ર ચતુષ્કોણ ઉડાઉ સ્વભાવ, મંગળ-હર્ષલ ચતુષ્કોણ અતિ ઉગ્ર, ગુરુ-શનિ ચતુષ્કોણ અપ્રમાણિક.
ખગોળ જ્યોતિષઃ ચંદ્ર-શુક્ર ચતુષ્કોણ, મંગળ-હર્ષલ ચતુષ્કોણ, ગુરુ-શનિ ચતુષ્કોણ.
ઝહોગૈયરઃ સૂર્ય-વૃષભ / મિથુન, મંગળ-સિંહ, બુધ-મિથુન, ગુરુ-મિથુન, શુક્ર-મેષ શનિ-મીન, રાહુ-કુંભ, કેતુ-સિંહ, માર્ગી હર્ષલ-વૃષભ, માર્ગી નેષ્ઠયુગ-મીન, વક્રી પ્તુરો-મકર.

ઈઝરાયલ અને ઈરાનની લડાઈમાં ફસાયા જમ્મુ અને કાશ્મીરના ૧,૩૦૦ વિદ્યાર્થી

સુરેશ એસ ડુગ્ગર

જમ્મુ : ઈઝરાયલ અને ઈરાન વચ્ચેની લડાઈમાં જમ્મુ અને કાશ્મીરના ૧,૩૦૦ વિદ્યાર્થી ફસાઈ ગયા છે. તેમની સલામતી અંગે જમ્મુ અને કાશ્મીરના અનેક ઘરોમાં ચિંતાનો માહોલ છે. કુટુંબીજનો સતત કેન્દ્ર સરકારને આગ્રહ કરી રહ્યા છે કે તેમને ત્યાંથી બહાર કઢાય. મુખ્ય પ્રધાન ઉમર અબ્દુલ્લા અને તેમના પિતા ફાફરે તેમને માટે કેન્દ્ર સરકારને વિનંતી કરી છે. ઈરાન અને ઈઝરાયલ વચ્ચે લડાઈ ફાટી નીકળી છે. આને લીધે ઈરાનમાં અભ્યાસ કરનાર જમ્મુ અને કાશ્મીરના વિદ્યાર્થીઓ અંગે ચિંતાની લાગણી ફેલાઈ ગઈ છે. ઉમરે વિદેશ મંત્રાલયને વિનંતી કરી છે કે તે ઈરાનમાં રહેલા વિદ્યાર્થીઓની સુરક્ષાની તકેદારી લે.

તેમણે એકસ પર વિદેશ મંત્રાલયને ટેગ કરીને પોસ્ટ લખી હતી કે ઈરાનમાં ફસાયેલા કાશ્મીરી વિદ્યાર્થીઓની સુરક્ષા તત્કાળ સુનિશ્ચિત કરવામાં આવે. અમે વિકટ સમયમાં તેમની સાથે છે. અમારા વિદ્યાર્થીઓની સલામતીના દરેક પગલાં લેવામાં આવે. કાશ્મિર વિદ્યાર્થી સંઘે કેન્દ્ર સરકારને અપીલ કરી છે કે ઈરાનમાં ફસાયેલા વિદ્યાર્થીઓને વહેલામાં વહેલી તકે ભારત લાવવામાં આવે. આ વિદ્યાર્થીઓ

પહેલા પાનાનું ચાલુ

સાઉથ આફ્રિકાએ

અણમન હતો. ઑસ્ટ્રેલિયા વતી મિચલ સ્ટાર્કે સૌથી વધુ ત્રણ ક્રિકેટ લીધી હતી.

શનિવારે યોથા દિવસે ડિફેન્ડિંગ ચેમ્પિયન ઑસ્ટ્રેલિયાના કેપ્ટન પેટ કમિન્સે હરીફ ટીમ સાઉથ આફ્રિકાના સુકાની ટેમ્બા બનુમાને આઉટ કરીને તેની લાંબી લડતનો અંત લાવી દીધો હતો. કમિન્સે કલાકે ૮૪ માઇલની ઝડપવાળો બોલ ઑફ સ્ટમ્પની બહાર ફેંક્યો હતો અને એમાં બનુમાના બેટની હળવી કટ લાગી જતાં વિકેટરીપર એલેક્સ કરીએ સુંદર કેચ ઝીલી લીધો હતો.

બનુમાની વિકેટ વખતે સાઉથ આફ્રિકાનો સ્કોર ૨ ૧૭ રન હતો અને તેની ટીમે જીતવા માટે બીજા ૬૫ રન કરવાના બાકી હતા. ત્યારે સાઉથ આફ્રિકાની સ્થિતિ નાજુક થઈ હતી, પણ છેવટે તેઓ જીતીને જ રહ્યા.

ઑસ્ટ્રેલિયા આ ફાઇનલ જીતીને ટેસ્ટના આ વર્લ્ડ કપની ટ્રોફી જાળવી રાખનાર પ્રથમ દેશ બનવાનો હતો, પરંતુ સાઉથ આફ્રિકાને ઐતિહાસિક ટાઇટલ જીતીને એનું સપનું ચકનાચૂર કરી નાખ્યું છે.

ઑસ્ટ્રેલિયાએ પ્રથમ દાવમાં ૨ ૧૨ રન કર્યા પછી સાઉથ આફ્રિકા ૧ ૩૮ રન બનાવી શકતા કાંગારૂઓએ ૭૪ રનની લીડ લીધી હતી. જોકે ઑસ્ટ્રેલિયા બીજી ઈન્સિસમાં ૨૦૭ રન કરી શકતા ટેમ્બા બનુમાની ટીમને જીતવા ૨ ૮૨ રનનો સાધારણ ટાર્ગેટ મળ્યો હતો જે તેમણે યોથા દિવસે લંચના સેશન પહેલાં જ મેળવી લીધો.■

‘નીટ’ યુજી

સ્થાન મેળવ્યું છે, જ્યારે ઈન્દોરના

ઉત્કર્ષ અવધિયા બીજા ક્રમે અને મહારાષ્ટ્રના કૃષ્ણાંગ જોશી ત્રીજા સ્થાને રહ્યા છે. ટોપ પાંચમાં દિલ્હીના મૃણાલ કિશોર ઝા યોથા સ્થાને અને અવિકા અગ્રવાલ પાંચમા સ્થાને છે, જેમાં પ્રથમ ચાર સ્થાનો પર વિદ્યાર્થીઓ અને પાંચમા સ્થાને એક વિદ્યાર્થીની છે. ઉલ્લેખનીય છે કે ગુજરાતના બે વિદ્યાર્થીઓ, જેનિલ વિનોદભાઈ ભાયાણી છઠ્ઠા સ્થાને અને ઝા ભવ્ય ચિરાગ આઠમા સ્થાને છે. બંને વિદ્યાર્થીએ ટોપ-૧૦માં સ્થાન મેળવીને રાજ્યનું ગૌરવ વધાર્યું છે.

ઉલ્લેખનીય છે કે ‘નીટ’ યુજી ૨૦૨૫ની પરીક્ષામાં ગુજરાતના ૮ ૧૯૦૫ વિદ્યાર્થીઓએ રજિસ્ટ્રેશન કરાવ્યું હતું, જે પૈકી ૮૦૧ ૫ ૧ વિદ્યાર્થીઓએ પરીક્ષા આપી હતી. તેમાંથી ૫૦૦ ૪૦ વિદ્યાર્થીઓ ઉત્તિર્ણ થયા છે. ■

નરેન્દ્ર મોદી

વધુ મજબૂત બનાવશે.

કેનેડાના પ્રમુખ માર્ક કાર્નિના આમંત્રણને પગલે મોદી ૧૬ અને ૧૭ જૂને કેનેડાની મુલાકાતે જશે અને ત્યાં યોજાનારી જી-૭ શિખર પરિષદમાં ભાગ લેશે.

મોદી જી-૭ શિખર પરિષદમાં સતત છઠ્ઠીવાર હાજરી આપશે. જી-શિખર પરિષદમાં મોદી જી-૭ દેશ સહિત અન્ય આમંત્રિત દેશના નેતાઓ સાથે ઊર્જા, સુરક્ષા, ટેકનોલોજી એન્ડ ઈન્વેશન તેમ જ ખાસ કરીને એઝાઈ એનર્જી એન્ડ ક્વાન્ટમ સંબંધિત મુદ્દે વિચારોની આપલે કરશે.

જી-૭ ગ્રૂપમાં કેનેડા, ફ્રાન્સ, જર્મની, ઈટલી, જાપાન, યુએસ અને યુકે જેવા વિશ્વના ઍડવાન્સ અર્થતંત્રનો સમાવેશ થાય છે.

૧ ૮મી જૂને મોદી કોએશિયાની મુલાકાતે જશે અને વડા પ્રધાન એન્ડ્રેજ પ્લેન્કોવિકને મળશે. દ્વિપક્ષીય સંબંધો સુધારવા અને બંને દેશ વચ્ચેનો સહકાર વધારવા મોદી પ્લેન્કોવિક સાથે મંત્રણા કરશે અને કોએશિયાના પ્રમુખ ઝૉરન મિલાનોવિકને પણ મળશે.

છેલ્લા બે દાયકા કરતાં પણ વધુ સમય બાદ કોએશિયાની મુલાકાતે જનારા મોદી પ્રથમ ભારતીય વડા પ્રધાન હશે એમ જણાવતાં વિદેશ ખાતાએ શનિવારે જાહેરાત કરી હતી કે આ મુલાકાત દ્વિપક્ષી સંબંધો માટે સીમાચિહ્નરૂપ હશે. (એજન્સી) ■

મૃતકોના મૃતદેહોને

લઈ જવા માટે વડોદરાથી ટ્રક ભરીને કોકિન લાવવામાં આવ્યા છે. વહીવટીતંત્ર દ્વારા મૃતદેહોની ઓળખ પ્રક્રિયા ઝડપથી પૂર્ણ કરીને પરિવારજનોને વહેલી તકે મૃતદેહો સુપરત કરવાના પ્રયાસો કરવામાં આવી રહ્યા છે.

ઉલ્લેખનીય છે કે વહીવટીતંત્ર દ્વારા મૃતદેહોને તેમના પરિવારને સોંપવા માટેની તૈયારી કરવામાં આવી હતી અને તેના ભાગરૂપે ૧ ૯૨ એમ્બ્યુલન્સ અને શબવાહિનીઓને સિવિલ ખાતે સ્ટેન્ડબાય રાખવામાં આવી હતી. તંત્ર દ્વારા તમામ મૃતદેહોને તેમના પરિવારને સન્માન સાથે સોંપવામાં આવશે તેવી વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે. નોંધનીય છે કે, આજે ઘટનાસ્થળ પરથી કાટમાળ કાઢતી વખતે પ્લેનના પાછળના ભાગેથી એક મૃતદેહ મળી આવ્યો હતો. જેને પોસ્ટમોર્ટમ માટે અમદાવાદ સિવિલ હોસ્પિટલ ખાતે ખસેડવામાં આવ્યો હતો. ■

પ્રોફેશનલ કોર્સમાં અને ખાસ કરીને એમબીબીએસનો અભ્યાસ કરી રહ્યા હતા. વિદ્યાર્થી સંઘે કહ્યું હતું કે અનેક કોલેજ લક્ષ્મી મથકોની નજીક છે, જ્યાં હુમલાનો ખતરો ઘણો છે. ગુરુવાર રાતથી હુમલા અને સાધરનનો અવાજ વિદ્યાર્થીઓને સુવા દેતા નથી. વિદ્યાર્થીઓ તેમને લાચાર સ્થિતિમાં જોઈ રહ્યા છે. તેમના કુટુંબીજનો વ્યાકુળ છે. અનેક વિદ્યાર્થીઓએ કહ્યું હતું કે અને બહુ ડરી ગયા છે. વિદ્યાર્થીના માતાપિતા ઘરે ચિંતિત છે. નેશનલ કોન્ફરન્સના અધ્યક્ષ ડૉ. ફાફર અબ્દુલ્લાએ આ મુદ્દે ચિંતા વ્યક્ત કરતા કહ્યું હતું કે ભારત સરકારે તરત જ કાર્યવાહી કરવી જોઈએ.પશ્ચના મુખ્યાલયે એક નિવેદન બહાર પાડીને કહ્યું હતું કે ઈઝરાયલ અને ઈરાન સંયમ રાખે અને તંગોડિલી દૂર કરવા વાતચીત કરે. તેમણે ભારતના વિદેશ મંત્રાલયને અનુરોધ કર્યો હતો કે ઈરાનમાં ભણી રહેલા કાશ્મીરી વિદ્યાર્થીઓની સુરક્ષાની તકેદારી લેવા તમામ પગલાં લેવામાં આવે. તેમના કુટુંબીજનો ઘણા ચિંતિત છે. આ વિકટ સમયે અમે તેમની સાથે છે. ■

ઈરાનનો

ડ્રોનનો ઉપયોગ કર્યો હતો. ઈરાન અણુશસ્ત્રો બનાવવાની દિશામાં વધુ આગળ વધે તે પહેલાં જ આ હુમલો કરવો જરૂરી હોવાનું ઈઝરાયલે કહ્યું હતું.

જોકે નિષ્ણાતો અને અમેરિકાની સરકારે ભારપૂર્વક કહ્યું હતું કે ઈઝરાયલના હુમલા અગાઉ ઈરાન અણુશસ્ત્રો બનાવવા સક્રિયપણે કાર્યરત નહોતું. ઈઝરાયલ પર ડ્રોન અને મિસાઈલ હુમલો કરી ઈરાને વળતો જવાબ આપ્યો હતો. ઈરાને કરેલા વળતા હુમલાને કારણે જેરુસલેમ અને તેલ અલીવનું આકાશ વિસ્ફોટના અવાજથી ધમધમી ઊઠ્યું હતું અને ઈમારતો ધરાશાયી થઈ ગઈ હતી. ઈઝરાયલની સેનાએ નાગરિકોને સુરક્ષિત સ્થળે ખસી જવાની વિનંતી કરી હતી. આ હુમલાને કારણે બંને દેશ વચ્ચેની અણુ વાટાઘાટ પડી ભાંગે તેવી શક્યતા છે. ઈઝરાયલે ઈરાન પર કરેલા હુમલાએ અણુકરારને મામલે રવિવારે ઓમાનમાં અમેરિકા અને ઈરાન વચ્ચે યોજાનારી બેઠક સામે પણ પ્રચ્છાર્થ ઊભો કરી દીધો છે.

ઈઝરાયલે કરેલા હુમલા બાદ ઈરાનના વિદેશ ખાતાના પ્રવક્તા ઈસ્માઈલ બાધેઈએ અણુકરારને મુદ્દે અમેરિકા સાથેની વાટાઘાટને અર્થવિહિન લેખાવી હતી.

ઈઝરાયલે ઈરાન પર હુમલો કરીને તમામ હદ પાર કર

થાણેમાં ૧૨ હજાર કરોડના ખર્ચે ચાર વર્ષમાં રિંગ રેલ મેટ્રો

થાણેઃ થાણેના રહેવાસીઓની મુસાફરી આરામદાયક બનાવવા અને તેમનો સમય બચાવવા માટે કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારે થાણે શહેરમાં રિંગ રેલ મેટ્રો (સક્યુંલર મેટ્રો)ના કામને મંજૂરી આપી દીધી છે. પ્રથમ તબક્કામાં આ પ્રોજેક્ટ માટે ૧૪૦૦ કરોડ રૂપિયાના ટેન્ડર બહાર પાડવામાં આવ્યા છે અને મંજૂરી પ્રક્રિયા અંતિમ તબક્કામાં છે. નાયબ મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદે ટૂંક સમયમાં આ પ્રોજેક્ટનો શિલાન્યાસ કરશે. થાણેના સંસદ સભ્ય નરેશ મહેસ્ત્રેએ શુક્રવારે મેટ્રો અધિકારીઓ સાથેની બેઠક બાદ જણાવ્યું હતું કે આ મેટ્રો લાઇનનું કામ ડિસેમ્બર ૨૦૨૯ પહેલાં પૂર્ણ થઈ જશે.

થાણેના વધતા જતા વિસ્તરણને ધ્યાનમાં રાખીને પૂર્વ મુખ્ય પ્રધાન અને હાલના નાયબ મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદેએ થાણેના લોકોને ટ્રાફિકની

સમસ્યામાંથી મુક્ત કરવા માટે થાણે હેકઝની રીંગ રેલ મેટ્રોનું કામ ઝડપી બનાવ્યું છે. આ પ્રોજેક્ટને કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી છે અને નોંધપાત્ર ભંડોળ ફાળવવામાં આવ્યું છે.

૧૨,૨૦૦ કરોડ રૂપિયાના આ રિંગ રેલ મેટ્રો પ્રોજેક્ટ ૨૯ કિ.મી. લાંબો છે. ૨૬ કિ.મી. જમીન પર અને ૩ કિ.મી. ટ્રેન ભૂગર્ભમાં દોડશે. તેના રૂટ નક્કી કરી દેવામાં આવ્યા છે. કુલ ૨૨ સ્ટેશન એલિવેટેડ કરવામાં આવશે અને બે સ્ટેશનો ભૂગર્ભમાં હશે. આ પ્રોજેક્ટમાં વાળળે એસ્ટેટ, રોડ નં. ૨૨, લોકમાન્ય નગર, પોખરણ રોડ નં. ૧, પોખરણ રોડ નં. ૨, ગ્લેડી અલ્વારિસ રોડ, હિરાનંદાની મેડોડ, હિરાનંદાની એસ્ટેટ, કોલશેત, બાળકુમ, રાબોડી, થાણે કોલેજ રોડ, થાણે સ્ટેશન પરિસરનો સમાવેશ થાય છે. ■

નાગપુરમાં ₹૮,૦૦૦ કરોડનો હેલિકોપ્ટર મેન્યુફેક્ચરિંગ પ્લાન્ટ સ્થપાશે

મુંબઈઃ મેક્સ એરોસ્પેસ એન્ડ એવિએશન પ્રાઇવેટ લિમિટેડ અને રાજ્યના ઉદ્યોગ વિભાગ વચ્ચે શુક્રવારે થયેલા સમજૂતી કરાર (એમઓયુ) સાથે નાગપુરમાં ટૂંક સમયમાં આશરે ₹૮,૦૦૦ કરોડના રોકાણ સાથે હેલિકોપ્ટર મેન્યુફેક્ચરિંગ પ્લાન્ટ શરૂ થવાનો છે.

મુખ્ય પ્રધાન અને અન્ય વરિષ્ઠ અધિકારીઓની હાજરીમાં ઉદ્યોગ સચિવ પી. અંબાલાગન અને મેક્સ એરોસ્પેસના અધ્યક્ષ ભરત મલ્હાની વચ્ચે એમઓયુ પર હસ્તાક્ષર થયા હતા. એમઓયુ અનુસાર મેક્સ એરોસ્પેસ નાગપુરમાં હેલિકોપ્ટર મેન્યુફેક્ચરિંગ પ્લાન્ટ શરૂ

કરશે જે ૨૦૨૬માં કાર્યરત થવાની ધારણા છે. આ પ્રોજેક્ટ આગામી આઠ વર્ષમાં આશરે ₹૮,૦૦૦ કરોડના રોકાણ સાથે આશરે ૨,૦૦૦ પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ રોજગારીની તકોનું સર્જન કરે તેવી અપેક્ષા છે. આ હેલિકોપ્ટરના કસ્ટમાઇઝેશન અને પૂર્ણ કક્ષાના ઉત્પાદન માટે મહારાષ્ટ્રનો પ્રથમ સર્મિર્ણ પ્રોજેક્ટ હશે. આ પહેલથી મહારાષ્ટ્ર એરોસ્પેસ ઉત્પાદન માટે એક મહત્વપૂર્ણ કેન્દ્ર તરીકે ઉભરી આવશે. આ પ્રસંગે મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસે મેક્સ એરોસ્પેસે મહારાષ્ટ્ર અને ખાસ કરીને નાગપુરની પ્રસંગી કરી એ બદલ ખુશી વ્યક્ત કરી હતી.

છત્રપતિ સંભાજી નગરમાં જમીન વિવાદ બાબતોની સુનાવણી ઓનલાઇન

છત્રપતિ સંભાજી નગરઃ મહારાષ્ટ્રના છત્રપતિ સંભાજી નગરમાં વિભાગીય કમિશનરના કાર્યાલયમાં જમીન અંગેના વિવાદોના નિરાકરણ માટે સુનાવણી હવેથી ઓનલાઇન થશે અને કેસની સ્થિતિ વિશેની માહિતી આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સની મદદથી ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવશે એમ એક અધિકારીએ જણાવ્યું હતું.

વહીવટીતંત્રે આ માટે તૈયારીઓ શરૂ કરી દીધી છે અને આ પગલાથી લોકોના સમય અને નાણાંની બચત થવાની ધારણા છે એમ વિભાગીય કમિશનર જિતેન્દ્ર પાપલકરે શુક્રવારે જણાવ્યું હતું.

મરાઠવાડાના તમામ આઠ જિલ્લાઓમાંથી જમીન વિવાદ બાબતોની સુનાવણી છત્રપતિ સંભાજી નગરમાં વિભાગીય કમિશનરની ઓફિસમાં થાય છે. સુનાવણી માટે લોકોએ ફરફૂરના વિસ્તારમાં જવું પડે છે. વિવિધ કારણોસર સુનાવણી મુલતવી રાખવામાં આવે ત્યારે તેમનો પ્રવાસ નિર્થક બની જાય છે.

વિગતો આપતા પાપલકરે જણાવ્યું હતું કે આઠ જિલ્લાના ખૂણે ખૂણેથી લોકો સુનાવણી માટે છત્રપતિ સંભાજી નગર આવે છે. એક જ સુનાવણી માટે મુસાફરીમાં આશરે ૪,૦૦૦ થી ૫,૦૦૦ રૂપિયા ખર્ચ થાય છે અને કેટલીકવાર સુનાવણી નથી થતી. સિસ્ટમ ઓનલાઇન થવાથી લોકો તેમની સુનાવણી વિશેની જાણકારી વેબસાઇટ પરથી મળી શકશે. અમે સપ્ટેમ્બરથી નવી રીતે કામ શરૂ કરવાની અપેક્ષા રાખીએ છીએ. આ પગલાથી કેસોના ઝડપી નિકાલ કરવામાં મદદ મળશે. (પીટીઆઈ) ■

આજે ૭.૩૦ તેજપાલ

CELEBRATING 111TH SHOW

★ NO. 1 PLAY OF 2025 ★

આંબાલિયા ટેન્ક, બુ. હરિશ્ચં. Ph. 9022265381

મેઘા આર્ટસ કિરણ ભટ્ટ નિર્મિત

ચિત્રક શાહ-કિરણ માલવણકર પ્રસ્તુત

પ્રથમ ભટ્ટ-પ્રમિત ભારોટ નિર્મિત

માર્ચે સુનિતા દેસાઈ દિગ્મંતિત

દશોરા

સંજાત ઘાસ અભિનીત

કળિયુગના રાવણ સામે, રામાયણનો નવો અઘ્યાસ!

Online Bkg. open on bookmyshow

શો સંખર્ષ: 9519131990-9322123633

KAAJAL ADS

તરોનીશ આર્ટસ

હિલીપ રાવલ લિખિત

કૌસુભ ત્રિવેદી દિગ્ગોળ ભગત દિગ્દર્શિત

પ્રસ્તુત

આજે રાત્રે ૯ અસ્પી

મલા (બુ. બુ. દલી શર્મા. Ph. 8169845046

રવિ. તા. ૨૨ જૂન ૭.૩૦ ભવન

Online Bkg.open on bookmyshow

પ્રેક્ષકોને 'મમતું અને સંચારોનું' મનમમતું નાટક

ગમતાં મનગમતાં

GAMTAA MANGAMTA

KAAJAL ADS

પિપલ શોન્ટર્ટેઈલભેન્ટ પ્રોડક્શન

ચિત્રક શાહ

કિરણ માલવણકર

પ્રસ્તુત

અનોખ કલ્લર

દિગ્ગેશ શાહ

આક્રિફ પટેલ

નિર્મિત

લેખક:

સહુલ અંતાણી

દિગ્દર્શક:

પાર્થ સુનીતા દેસાઈ

૨૯ નિર્માતા

મહેશ કલ્લર, કિરણ પંચાલ

SHOW CONTACT : 9699270184 - 9820808714 - 9821195796

98191 31990, 93211 44944

શુભારંભ:

આજે સાંજે ૭.૩૦ નહેરૂ

લીલી, બુ./દલી બુ. આખા દિવસ Ph. 40245408, 99306552094

Online: bookmyshow

મસ્તીગોર દુહાનું વહાલની કમાલ...

દાદીના ગૌલમાલ

Deepak Somaiya

પાદ પૂજા... ગણેશોત્સવને બે-ત્રણ મહિનાની વાર છે ત્યારે મૂર્તિકારોએ બાપ્પાની મૂર્તિઓ બનાવવાનું શરૂ કરી દીધું છે. શનિવારે સંકષ્ટી ચતુર્થીના મુહૂર્તે લાલબાગના રાજાના ચરણની પૂજા સાથે મૂર્તિ ઘડવાનું શરૂ કરાયું હતું.

જેએનપીએથી મુંબઈ ફક્ત ૨૫ મિનિટમાં

આવતી કાલથી એર કન્ડિશન્ડ ઈબોટ સર્વિસ

ઉણઃ જવાહરલાલ નહેરુ પોર્ટ ઓથોરિટી (જેએનપીએ)ના બંદર અને મુંબઈ વચ્ચે એરકન્ડિશન્ડ ઇબોટ સર્વિસ સોમવારથી શરૂ થશે. આ બોટથી જેએનપીએથી મુંબઈનું અંતર માત્ર ૨૫ મિનિટમાં કાપી શકાશે. હાલ જેએનપીએ અને ગેટવે ઓફ ઇન્ડિયા વચ્ચે સર્વિસ ચાલુ છે. હાલમાં વરસાદની ઋતુમાં જેએનપીએ અને ભાઉચા ધક્કા વચ્ચે સર્વિસ ચાલે છે. આ પ્રવાસમાં એક કલાકનો સમય લાગતો હતો, પરંતુ નવી શરૂ થયેલી સર્વિસથી એક કલાકની મુસાફરી માત્ર

૨૫ મિનિટમાં જ કરી શકાશે. જેએનપીએ બંદર અને મુંબઈ વચ્ચેની વાતાનુકૂલિત ઈબોટને કારણે ઉણાના રહેવાસીઓ ટંકમાં મુસાફરી કરી શકશે. આ ઝડપી મુસાફરી માટે ધારાના દર લેવામાં આવશે. જેએનપીએ બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સે જેએનપીએ બંદર પર ગેટવે ઓફ ઇન્ડિયા રૂટ પર લાકડાની બોટની મુસાફરી બંધ કરવાનો નિર્ણય લીધો હતો. આગામી નવા વર્ષથી પોર્ટથી મુંબઈ સુધી મુસાફરોને લઈ જવા માટે અત્યાધુનિક સ્પીડ બોટ દોડાવશે. ■

થાણેમાં પાંચ માળની બિલ્ડિંગના ફ્લેટમાં પ્લાસ્ટર તૂટી પડયું: કોઈ જખમી નહીં

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

થાણેઃ થાણે (પશ્ચિમ)માં ચંદનવાડીમાં પાંચ માળની લગભગ ૩૦ વર્ષ જૂની બિલ્ડિંગના પહેલા માળા પર આવેલા ફ્લેટનું પ્લાસ્ટર તૂટી પડ્યું હતું. સદ્નસીબે ઘરમાં રહેલી મહિલા બચી ગઈ હતી.

થાણે ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટના જણાવ્યા મુજબ ચંદનવાડી વિસ્તારમાં નટેશ્વર મંદિર નજીક ગ્રાઉન્ડ પ્લસ પાંચ માળની સાર્થ આનંદ સોસાયટી નામની બિલ્ડિંગ આવેલી છે. શનિવારે સવારના ૯.૩૨ વાગે બિલ્ડિંગના પહેલા માળે આવેલા ૧૦૪ નંબરના ફ્લેટના હોલનું સિલિંગનું પ્લાસ્ટ તૂટી પડ્યું હતું અને બાકીનું પ્લાસ્ટર જોખમી હાલતમાં હતું. સદ્નસીબે એ

સમયે ઘરમાં રહેતા ૫૭ વર્ષના મહિલા કલાવતી પવાર એ સમયે રસોડામાં હોવાથી બચી ગયા હતા. આ બિલ્ડિંગ લગભગ ૩૦ વર્ષ જૂની છે અને તેમાં ૫૧ ફ્લેટ આવેલા છે. ■

બચ્યુ કડુનું ભૂખ હડતાળ આંદોલન સ્થગિત! મહાયુતિ સરકારે ત્રણ આશ્વાસન આપ્યા

સરકાર તરફથી લેખિત ખાતરી મળ્યા બાદ પ્રહાર જનશક્તિ પાર્ટીના નેતા બચ્યુ કડુએ આંદોલન સહિત અન્ય તમામ વિરોધને સ્થગિત કરવાની જાહેરાત કરી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈઃ પ્રહાર જનશક્તિ પાર્ટીના નેતા બચ્યુ કડુએ ખેડૂતોની લોન માફી સહિતની ૧૭ વિવિધ માંગણીઓ માટે શરૂ કરેલી ભૂખ હડતાળ આંદોલન શરૂ કર્યું હતું. આ આંદોલન તિવાસ તાલુકાના મોઝરીમાં શરૂ થયું હતું. વિરોધ પક્ષના નેતાઓ સહિત લીધી હતી અને બચ્યુ કડુને લેખિત ખાતરી આપી. તે પછી બચ્યુ કડુએ જાહેરાત કરી હતી કે તેઓ ભૂખ હડતાળ આંદોલન અને ચક્કા જામ આંદોલનને સ્થગિત કરી રહ્યા

છે. બચ્યુ કડુએ ખેડૂતોની લોન માફી અને દિવ્યાંગો માટે ભંડોળ સહિતની ૧૭ માંગણીઓ માટે આઠમી જૂનથી ભૂખ હડતાળ આંદોલન શરૂ કર્યું હતું. આ આંદોલન તિવાસ તાલુકાના મોઝરીમાં શરૂ થયું હતું. વિરોધ પક્ષના નેતાઓ સહિત લીધી હતી અને બચ્યુ કડુના આંદોલનને સમર્થન જાહેર કર્યું હતું. રાજ્યના મહેસૂલ પ્રધાન ચંદ્રશેખર ભાવનકુળેએ આંદોલન સ્થળની મુલાકાત લીધી હતી અને બચ્યુ

કડુને મળ્યા હતા. આ મુલાકાત દરમિયાન તેમણે બચ્યુ કડુ સાથે વિવિધ મુદ્દે ચર્ચા કરી હતી. ત્યારબાદ તેમણે સરકાર વતી બચ્યુ કડુને લેખિત ખાતરી આપી હતી. ખેડૂત લોન માફી માટે ૧૫ દિવસમાં એક ઉચ્ચ સ્તરીય સમિતિની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી. સંબંધિત પ્રધાન અને મુખ્ય લોન માફી અંગે નિર્ણય લેવામાં આવશે. સમિતિનો અહેવાલ મળ્યા બાદ, પ્રધાન સાથે બેઠક કરીને બાકીના મુદ્દાઓનું નિરાકરણ લાવવામાં આવશે.

સરકારે મુખ્ય માંગણીઓ અંગે લેખિત

જો તમે કૃષિ લોન માફ ન કરી શકો તો ખુરશી છોડી દો: કૉંગ્રેસ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈઃ મહારાષ્ટ્ર સરકાર જો કૃષિ લોન માફીના પોતાના વચનો પૂરા ન કરી શકે અને મહિલાઓને દર મહિને ૨૧૦૦ રૂપિયા ન આપી શકે તો તેણે રાજીનામું આપી દેવું જોઈએ, એવા શબ્દોમાં રાજ્ય કોંગ્રેસના વડા હર્ષવર્ધન સપકાળે શનિવારે જણાવ્યું હતું. કમોસમી વરસાદ અને પાકના પોષણક્ષમ ભાવ ન મળવાને કારણે ખેડૂતોને મુશ્કેલી પડી રહી હોવા છતાં, મહાયુતિ સરકાર કૃષિ લોન માફીની જાહેરાતમાં વિલંબ કરી રહી છે, એમ સપકાળે અહીં એક પત્રકાર

પરિષદમાં જણાવ્યું હતું.

‘જ્યારે આ સરકાર કોર્પોરેટ્સને હજારો કરોડો રૂપિયા આપી શકે છે, તો તેની પાસે ખેડૂતો દ્વારા લેવામાં આવેલી લોન માફી કરવા અને મહિલાઓને સહાય આપવા માટે પૈસા કેમ નથી?’ એવો સવાલ કરતાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે, જો તમે લાડકી બહેનોને ૨૧૦૦ રૂપિયા અને ખેડૂતોને લોન માફી ન આપી શકો તો તમારી ખુરશીઓ ખાલી કરો.

તેમણે નાયબ મુખ્ય પ્રધાન અજિત પવાર પર પુણેમાં એક કાર્યક્રમમાં લોન માફીનો

મુદ્દો ઉઠાવનારા ખેડૂતોને ધમકાવવાનો પણ આરોપ લગાવ્યો હતો.

‘આવું ઘમંડ સહન કરવામાં આવશે નહીં. પ્રધાનોએ યાદ રાખવું જોઈએ કે તેઓ જાહેર સેવક છે, માલિક નથી. (લોન માફી) મુદ્દાની તપાસ માટે સમિતિ બનાવવાનો સરકારનો પ્રસ્તાવ વિલંબ કરવાની યુક્તિ છે. ચૂંટણીમાં વચનો આપવામાં આવ્યા ત્યારે સમિતિની કોઈ વાત થઈ ન હતી. હવે જ્યારે ખેડૂતો હતાં અને તેને પોતાના ઘરે લાઇ ગયું હતો, જ્યાં બાળકી સાથે તેણે દુષ્કર્મ આચર્યું હતું. આરોપીને દોષી કરેવતી વખતે કોર્ટે તબીબી અહેવાલો, પીડિતા અને પડોશીઓ સહિત ફરિયાદ પક્ષના અન્ય સાક્ષીદારો પર આધાર રાખ્યો હતો. (પીટીઆઈ) ■

બાળકી સાથે દુષ્કર્મ: નરાધમને ૨૦ વર્ષની કેદ

થાણેઃ ૨૦૨૨માં છ વર્ષની બાળકી સાથે દુષ્કર્મ આચરવા બદલ થાણે જિલ્લાની કોર્ટે આરોપીને ૨૦ વર્ષની સખત કેદ ફટકારી હતી. વિશેષ કોર્ટના જજ ડી.એ. દેશમુખે શુક્રવારે આરોપી અનવર બાબુ શેખને ભારતીય દંડસંહિતા અને પ્રોટેક્શન ઓફ ચિલ્ડ્રન ફ્રોમ સેક્સ્યુઅલ ઓફેન્સીસ (પોક્સો) એક્ટની કલમો હેઠળ દોષી ઠેરવ્યો હતો અને તેને સજા ઉપરાંત ૧૦ હજાર રૂપિયાનો દંડ પણ ફટકાર્યો હતો.

વિશેષ સરકારી વકીલ સંધ્યા એચ. મ્હાત્રેએ કોર્ટને જણાવ્યું હતું કે ૬ એપ્રિલ, ૨૦૨૨ના રોજ છ વર્ષની બાળકી ઘર નજીક રમી રહી હતી ત્યારે પડોશમાં રહેતો આરોપી તેની પાસે આવ્યો હતો અને તેને પોતાના ઘરે લાઇ ગયું હતો, જ્યાં બાળકી સાથે તેણે દુષ્કર્મ આચર્યું હતું. આરોપીને દોષી કરેવતી વખતે કોર્ટે તબીબી અહેવાલો, પીડિતા અને પડોશીઓ સહિત ફરિયાદ પક્ષના અન્ય સાક્ષીદારો પર આધાર રાખ્યો હતો. (પીટીઆઈ) ■

વિશ્વાસકુમાર રમેશની જેમ ૧૯૯૩ના પ્લેન ક્રેશમાં પાછ થયો હતો એક વ્યક્તિનો ચમત્કારી બચાવ

છત્રપતિ સંભાજી નગરઃ અમદાવાદમાં એર ઇન્ડિયાનું વિમાન તૂટી પડતાં દેશવાસીઓ આઘાત અનુભવી રહ્યા છે ત્યારે મહારાષ્ટ્રના પરભણી વિસ્તારની એક વ્યક્તિ ૩૨ વર્ષ પહેલાં આવા જ અકસ્માતમાં બચી ગઈ હતી. પોતે મૃત્યુને હાથતાપી આપી કેવી રીતે ઉગરી ગયો હતો એની સ્મૃતિઓ તાજી કરી હતી.

પરભણી જિલ્લાના જિન્દુરના ભૂતપૂર્વ મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલ પ્રમુખ વસંત શિંદેએ જણાવ્યું હતું કે તેઓ ૧૯૯૩ની દુર્ઘટનામાં બચી ગયા હતા. આ દુર્ઘટનામાં ૫૫ લોકોએ જીવ ગુમાવ્યા હતા. વિમાને ઉડ્ડયન કર્યા પછી આ અકસ્માત થયો હતો. શિંદે ૨૬ એપ્રિલ, ૧૯૯૩ના રોજ ઔરંગાબાદ જિલ્લાના ચિકલદાણા એરપોર્ટ (હવે છત્રપતિ સંભાજી નગર)થી ટેકઓફ કરનારા ઇન્ડિયન એરલાઇન્સના વિમાનમાં સવાર હતા.

જોકે ઔરંગાબાદ - મુંબઈ ફ્લાઈટ ૪૯૧ના લેન્ડિંગ ગિયરની રન-વેના છેવાડે એક ટ્રક સાથે ટક્કર થઈ હતી અને ત્યાર બાદ ખેતરમાં કેશ-લેન્ડિંગ પહેલાં હાઈ-ટેન્શન પાવર લાઈન્સ સાથે અથડાતા તેના ત્રણ ટુકડા થઈ ગયા હતા અને આગ લાગી હતી. વિમાનમાં સવાર ૧૧૨ મુસાફરોમાંથી ૫૫ના મૃત્યુ થયા હતા.

શિંદેએ જણાવ્યું હતું કે ‘હું અને કોંગ્રેસના વિધાનસભ્ય રામપ્રસાદ બોરીકર એક કાર્યક્રમ માટે મુંબઈ જઈ રહ્યા હતા. છેલ્લી ઘડીએ ટિકિટ મળી અને કોકપીટની બાજુમાં અમારી સીટ હતી. ટેક-ઓફ માટે જરૂરી સ્પીડ વિમાનની નહોતી અને પાછળના ભાગમાં લેન્ડિંગ ગિયર ૧૧ કેવી પાવરલાઇનમાં ઉડાન ભરતા પહેલા એરપોર્ટની બહાર એક ટ્રક સાથે ટક્કર થઈ હતી જેમાં સદનસીબે કોઈ પુરવઠો નહોતી. વિમાનમાં ઘોર અંધારું હતું. પાથલટ ફ્લાઇટને એક ખુલ્લા મેદાનમાં લઈ ગયો, જ્યાં તેના ત્રણ ટુકડા થઈ ગયા હતા.’

ઘટનાક્રમ વિશે શિંદેએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે વિમાનનો દરવાજો ખૂલ્યો ત્યારે આશાનું કિરણ દેખાયું હતું. ઘણનો વિચાર કર્યા વિના હું બહાર કૂદી પડ્યો. મને સામાન્ય ઈજા થઈ હતી, પણ હું ભાનમાં હતો.

આ પહેલા એક ન્યૂઝ ચેનલ સાથે વાત કરતા તેમણે કહ્યું હતું કે ‘મને અને બોરડીકરને પાછળની સીટ ઓફર કરવામાં આવી હતી, પરંતુ અમે કોકપિટની પાસે બેસવાનું પસંદ કર્યું. અમે ભાગી શક્યા પરંતુ પાછળના ભાગમાં બેઠેલા લોકો આગમાં બળીને ભડયું થઈ ગયા હતા.’ (પીટીઆઈ) ■

કોસ્ટલ રોડની ટનલમાં કાર ઊંધી વળી: ડ્રાઇવર બચી ગયો

મુંબઈઃ દક્ષિણ મુંબઈમાં વરસાદ વચ્ચે કોસ્ટલ રોડની ટનલમાં પૂરપાટ વેગે આવી રહેલી કાર સ્કીડ થયા બાદ ઊંધી વળી ગઇ હતી.

કોસ્ટલ રોડની ટનલમાં શુક્રવારે સાંજના આ અકસ્માત થયો હતો, જેમાં કારનો ડ્રાઇવર બચી ગયો હતો, પણ અકસ્માતને કારણે થોડા સમય માટે ટ્રાફિક જેમ થયો હતો.

નરીમન પોલિસ્ટ તરફ પૂરપાટ વેગે જઇ રહેલી કાર ટનલમાં ભીના માર્ગને કારણે સ્કીડ થઇ હતી અને બાદમાં ઊંધી વળી ગઇ હતી, જેમાં કારને નુકસાન થયું હતું. ડ્રાઇવરે સીટ બેલ્ટ બાંધી હતી અને અકસ્માત બાદ તરત જ બંને એરબેગ ખૂલી ગઇ હતી.

દરમિયાન અકસ્માતની જાણ થતાં ટ્રાફિક પોલીસ, આરટીઓ, કોસ્ટલ રોડ ઇમર્જન્સી ટીમની સાથે એમ્બ્યુલન્સ તથા ટોઇંગ વેનને પણ ઘટનાસ્થળે પાકવાઇ હતી. ડ્રાઇવરને બચાવી લેવામાં આવ્યો હતો અને બાદમાં ટોઇંગ વેનની મદદથી કારને ત્યાંથી હટાવાઇ હતી.

ઉલ્હાસનગરની હોસ્પિટલમાં ભૂલથી જીવતો મારાસ મૃત જાહેર

અંતિમસંસ્કારની તૈયારી વખતે જાગી ગયો

થાણેઃ થાણે જિલ્લાના ઉલ્હાસનગરની એક હોસ્પિટલમાં ડોક્ટરે મૃત જાહેર કરવામાં આવેલી એક વ્યક્તિનો પરિવાર તેના અંતિમ સંસ્કારની તૈયારી કરી રહ્યો હતો ત્યારે અચાનક તે જાગી ગયો હતો. કમળાના રોગથી પીડાતા અભિમન્યુ તાથડેને બેચેની અને તકલીફની ફરિયાદ બાદ તાત્કાલિક સ્થાનિક હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવ્યો હતો એમ તેના સગાએ શનિવારે જણાવ્યું હતું. હોસ્પિટલના ડોક્ટરે ડેય સર્ટિફિકેટ આપ્યા બાદ પરિવારે અંતિમ સંસ્કારની તૈયારી શરૂ કરી હતી. જોકે, અચાનક અભિમન્યુ જાગી ગયો હતો, એમ

સગાઓએ જણાવ્યું હતું.

હોસ્પિટલના એક ડોક્ટરે તેની ભૂલ સ્વીકારી હતી પરંતુ તેણે દાવો કર્યો હતો કે પરિવારે જ તાથડેનું અવસાન થયું હોવાની જાણ કરી ત્યારે તેણે માનવતાવાદી ધોરણે ડેય સર્ટિફિકેટ આપ્યું હતું. હાલ તાથડેની સારવાર અન્ય હોસ્પિટલમાં કરવામાં આવી રહી છે.

હોસ્પિટલની બેદરકારી સંદર્ભે શું કાર્યવાહી કરવામાં આવશે તે અંગે ઉલ્હાસનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના તબીબી આરોગ્ય અધિકારીનો સંપર્ક કરવાના પ્રયત્નો અનુત્તરિત રહ્યા હતા. (પીટીઆઈ) ■

અંતિમસંસ્કારની તૈયારી વખતે જાગી ગયો

થાણેઃ થાણે જિલ્લાના ઉલ્હાસનગરની એક હોસ્પિટલમાં ડોક્ટરે મૃત જાહેર કરવામાં આવેલી એક વ્યક્તિનો પરિવાર તેના અંતિમ સંસ્કારની તૈયારી કરી રહ્યો હતો ત્યારે અચાનક તે જાગી ગય

અમદાવાદ વિમાન દુર્ઘટના

૨૪૧ પ્રવાસી સહિત

કુલ ૨૭૫ જેટલા લોકોએ જીવ

ગુમાવ્યો એવી સ્તબ્ધ કરી મૂકે એ

‘ડ્રીમલાઈનર’ બોઈંગના હવાઈ

અકસ્માતે અનેક પરિવારનાં ડ્રીમ-

સપનાંને વેર-વિખેર કરી નાખ્યા છે

ત્યારે આ દુર્ઘટનાની આસપાસનો

માહોલ એક તમાશો ન બની જાય

એની સાવચેતી પણ આપણે

રાખવી રહી...

કવર
સ્ટોરી

વિજય વ્યાસ

feedback@
bombaysamachar.com

અમદાવાદમાં ‘એર ઈન્ડિયા’નું પ્લેન તૂટી પડ્યું એ ઘટનાનો આઘાત હજુ મથ્યો નથી. આ દુર્ઘટનામાં માત્ર પ્લેનમાં સવાર લોકોનાં જ મોત નથી નીપજ્યાં, પણ એ પ્લેન તૂટીને મેડિકલ કોલેજની હોસ્તેલ પર પડ્યું તેમાં કેટલાક ભાવિ ડોક્ટરો પણ માર્યા ગયા, હોસ્તેલના સ્ટાફના કેટલાકે પણ જીવ ગુમાવ્યા. (આ લખાઈ રહ્યું છે ત્યારે ગુજરાતના પૂર્વ મુખ્યમંત્રી વિજયભાઈ રૂપાણી સહિત મરણનો આંક ૨૭૫ સુધી પહોંચી ગયો છે.)

જેમણે પોતાના સ્વજનો ગુમાવ્યાં એમનાં દિલ પર શું વીતી રહી હશે તેની કલ્પના પણ કરી શકાય તેમ નથી.

‘એર ઈન્ડિયા’ દ્વારા દરેક મુતકદીક પરિવારને એક-એક કરી રૂપિયા આપવાની જાહેરાત કરાઈ છે. વિમાન પણ દોઢ-દોઢ કરોડ મળશે પણ આ બધા રૂપિયાથી સ્વજન ગયાનું દુઃખ હળવું થવાનું નથી. કોઈએ પરિવારના મોભી ગુમાવ્યા છે તો કોઈએ લાડકી દીકરી ગુમાવી છે. કોઈએ પોતાની જીવનસંગિની ગુમાવી છે તો કોઈએ પરિવારની એક માત્ર કમાતી વ્યક્તિ ગુમાવી છે. હોસ્તેલમાં કામ કરનારાં એક બહેનની તો બે વર્ષની પૌત્રી એમની સાથે હતી ને એનો પત્તો નથી. દીકરી ગુમાવનારી માતા હૈયાફાટ રૂદન કરી રહી છે.

આવી જ હાલત તમામ પરિવારોની છે. આખા દેશે આ પરિવારોની સંવેદનામાં ભાગીદાર બનવું જોઈએ પણ તેના બદલે આપણે ત્યાં આટલી મોટી દુર્ઘટનાનો

પણ તમાશો બનાવી દેવામાં આવ્યો છે. ભારતમાં કોઈ પણ દુર્ઘટના બને કે તરત કોન્સિપરસી થિયરીઓ - કહેવાતાં કાવતરાંની વાત વહેતી થઈ જાય છે. સોશિયલ મીડિયા પર કહેવાતા એક્સપર્ટ્સ મેદાનમાં આવી જાય છે અને આપણે કલ્પના પણ ના કરી શકીએ એવી વાતો વહેતી કરી દે છે. અમદાવાદ પ્લેન કેશ પછી પણ બેલ શરૂ થઈ ગયો છે.

આ પ્લેન કોઈ ટેકનિકલ ખામીના કારણે નથી તૂટ્યું, પણ ભાંગફોડના કાવતરાના ભાગરૂપે વિમાન તોડી પડ્યું છે એવા દાવા કરવામાં આવી રહ્યા છે. એવી વાતો ચગવાઈ રહી છે કે મૂળ તો પ્લેન સિવિલ હોસ્પિટલ પર પાડીને હજારોની સંખ્યામાં લોકોની હત્યા કરવાનું કાવતરું હતું, પણ થોડીક સેકન્ડની ચૂકમાં પ્લેન હોસ્તેલ પર પડી ગયું તેથી મૃત્યુ આંક ઓછો થયો !

આવી વાતોના કોઈ પુરાવા નથી. જે લોકોએ કદી પ્લેનનું એન્જિન જોયું પણ નહીં હોય એવા લોકો બેસીને પ્લેન કઈ રીતે કામ કરે છે તેની ગોળીઓ દશકોને ગણાવી રહ્યા છે... પ્લેનનાં બન્ને એન્જિન કદી પણ એક સાથે બંધ જ ના થાય એવી વાત કરી રહ્યા છે. બોઈંગ વિમાને કરેલા બચાવને કોન્સિપરસી થિયરીઓ માટેનો આધાર બનાવી રહ્યા છે. બીજી તરફ, સરકાર કાવતરાની વાત દબાવી દેવા માગે છે એવી બકવાસ વાતો પણ ધૂમ ચાલી રહી છે...

આઘાતની વાત પાછી એ છે કે, આપણે ત્યાં લોકો આવા વીડિયોને વાયરલ કરી રહ્યા છે. કોન્સિપરસી થિયરી વહેતી કરનારાની કોઈ લાયકાત

છે કે નહીં તે સમજ્યા વિના તેનાં જૂઠાણાં આ લોકો ફેલાવી રહ્યા છે. બોઈંગ કંપની તો પોતાના પ્લેનનો બચાવ જ કરવાની એટલી સાદી સમજ પણ એમનામાં નથી.

પ્લેન ભાંગફોડ કે આતંકવાદી કાવતરાનો ભોગ બન્યું હોય એવી શક્યતાને નકારી ના શકાય, પણ તેના નક્કર પુરાવા જરૂરી છે. પ્લેનનું બ્લેક બોક્સ કોકપીટ રેકોર્ડર મળી ગયું છે. તેનું અધિકૃત એનાલિસિસ પૃથકરણ કરીને કોકપિટની વાતચીતના આધારે પ્લેન કેશનાં કારણ સુધી પહોંચવાનો પ્રયાસ ચાલી રહ્યો છે. અઠવાડિયા કે દસ દિવસમાં એ તારણ અને કારણ બહાર આવી જશે. આપણે ત્યાં સુધી રાહ જોવી જોઈએ પણ તેના બદલે દુર્ઘટનાને ૨૪ કલાક પણ નહોતા થયા ત્યાં જાતભાતનાં કાવતરાંની વાતો વહેતી કરવી કે ‘સરકાર કંઈક છુપાવી રહી છે’ એવો બકવાસ કરીને અવિશ્વાસનું વાતાવરણ ઊભું કરવું જરાય યોગ્ય નથી.

આ બધા વચ્ચે બોઈંગ કંપની ભલે ગમે તે દાવા કરે પણ તેનાં વિમાનો સંપૂર્ણ સલામત નથી જ. ભૂતકાળમાં ટેકનિકલ ખામીના કારણે બોઈંગનાં ઘણાં વિમાનો તૂટ્યાં જ છે. ઈન્ટરનેટ પર સર્ચ મારશો તો એક શોધશો તો એકવીસ ઘટનાઓ મળી આવશે. આ સંજોગોમાં બોઈંગના દાવાના આધારે એનાં આવાં ‘ડ્રીમલાઈનર’ પ્લેનને કલીન ચીટ આપવી મૂખર્મી છે.

એક અહેવાલ મુજબ જે ‘ડ્રીમલાઈનર’ બોઈંગ અમદાવાદમાં અકસ્માતનો ભોગ બન્યું એ જ વિમાન

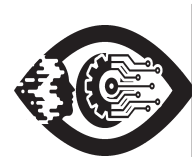
ફેક વીડિયોની
પરાકાષ્ઠા...

કેપ્ટન સુમિત સભરવાલ

ફરતી કરી દેવામાં સમય વેડફાય છે. આ પ્રવૃત્તિમાં કદાચ લોકોને વિકૃત આનંદ આવે છે, પણ પ્લેન જેવાં અકસ્માતમાં માર્યા ગયેલા માણસને પણ એ લોકો છોડતા નથી.

અમદાવાદ પ્લેન કેશમાં જેમનું નિધન થયું એ પાર્લોટ કેપ્ટન સુમિત સભરવાલનો પણ મૃત્યુ પહેલાંનો કહેવાતો આવો જ ફેક વીડિયો વાયરલ થયો છે. ૫૪ વર્ષના સભરવાલના બદલે કોઈ ફિલ્મ કે બીજા કશામાંથી કોઈ યુવાનનાં વિઝ્યુઅલ્સ લઈને બનાવી દેવાયેલા વીડિયોમાં ફિલ્મી સ્ટાઈલની વાતો છે. આ વીડિયો ભારતમાં યુવાનો કઈ હદે દિશાહીન છે તેનો પુરાવો છે.

કેશના સ્થળે સેફ્ટી લેવા જામી રહેલી ભીડ પણ અઘાતજનક છે. મોતનું માતમ કરવાના બદલે આપણે તેને પણ તમાશો બનાવી દીધો છે.

ટેક
વ્યૂહ

વિરલ રાહોડ

feedback@
bombaysamachar.comઆ ફ્લાઈટ દુર્ઘટનાને કઈ રીતે ઉકેલશે
‘એર કેશ ડિટેક્ટિવ’ ટીમ?કેશ
ડિટેક્શન
ટેકનોલોજીની
આજ-કાલ

અમદાવાદ શહેર માટે ૧૨ જૂન ૨૦૨૫નો દિવસ બ્લેક- ૩ પૂરવાર થયો... દિલ્હી- અમદાવાદ અને પછી અમદાવાદથી લંડન જતી ફ્લાઈટ ટેકઓફ થયાની દોઢ જ મિનિટમાં મેડિકલ હોસ્તેલની ઈમારત પર કેશ થતા જાણે આકાશમાંથી મોત ત્રાકટ્યું... લંડન જતા પ્રવાસીઓની સફર અધુરી રહી ગઈ અને જીંદગી પર પૂર્ણવિરામ મુકાઈ ગયું. ટેકઓફની ગણતરીની સેકન્ડમાં બન્ને પાર્લોટ ‘મે ૩ ...મે ૩’નો ઈમરજન્સીનો સંકેત આપ્યા અને કોઈને કશું સમજાય એ પહેલાં જ ફ્લાઈટના ત્રણ કટકા થઈ ગયા અને ૨૪૨ પ્રવાસીઓ ભડયું થઈ ગયા.

જે વિમાન કેશ થયું એ બોઈંગનું ‘ડ્રીમલાઈનર’ કેટેગરીનું હતું, જે એવિએશન ક્ષેત્રે કાયમી ચર્ચામાં રહેતી કેટેગરી રહી છે. એડવાન્સ ટેકનોલોજીની ઊંચાઈ આ કેશ વખતે લોકોના જીવન બચાવવામાં ઓછી પડી.

દુનિયામાં કોઈ પણ જગ્યાએ આંતરરાષ્ટ્રીય ફ્લાઈટ કેશ થાય ત્યારે આંતરરાષ્ટ્રીય નિયમો, સિવિલ એવિએશન સિક્યોરિટી લો અને કેશ ડિટેક્શન એનાલિસિસ સ્ટેપ્સ લાગુ પડે છે.

આવે વખતે ‘એર કેશ ડિટેક્ટિવ’ તરીકે ઓળખાતા નિષ્ણાતો દૃશ્યમાં આવે છે. આવા એવિએશન એક્સપર્ટની એજન્સીઓ જ્યાં જ્યાં વિમાની અકસ્માત થાય તો ઘટનાસ્થળે પહોંચી જઈને એની કામગીરી શરૂ કરે છે.

કેશ સાઈટ પર રાહત કામગીરીને પ્રાધાન્ય આપી વિમાનના ચોક્કસ પાર્ટ્સને શોધીને અકસ્માત પાછળનું કારણ શોધવાની કામગીરી આ નિષ્ણાતો બજાવે છે.

સામાન્ય રીતે જ્યારે પણ વિમાન કે હેલિકોપ્ટર કેશ થાય ત્યારે સૌથી વધારે ચર્ચા એના બ્લેકબોક્સની થાય છે. હકીકતમાં બ્લેકબોક્સની સાથે ઘણી એવી ટેકનિકસ છે જે અકસ્માત પાછળના કારણોને શોધવામાં સફળ પૂરવાર થઈ છે. વિમાન અકસ્માતને એવિએશન ક્ષેત્રમાં ‘એક્સિડન્ટ’ કે ‘ફ્લાઈટ ઈન્સીડન્ટ્સ’ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

આવા કિસ્સા વખતે ‘એડહોક નેટવર્ક’ની મદદથી કેશ થયેલા વિમાન કે હેલિકોપ્ટરનું ડિટેક્શન થાય છે. એડહોક નેટવર્કની ખાસિયત એ છે કે, એ કોઈ રૂટ,

ખાસ પ્રકારના સાધન, આંતરમાળખા, એક્સેસ કે પોર્ન્ટ ટુ પોર્ન્ટ વિગત પર ચર્ચા એના બ્લેકબોક્સની થાય છે. એક સમયે મશીન આધારિત સિસ્ટમ તૈયાર કરતી હવે નેટવર્ક આધારિત સિસ્ટમ તૈયાર કરે છે, જેના કારણે હજારો ફીટની ઊંચાઈ પર કોઈ ઈમરજન્સી ઊભી થાય તો વીજળીવેગે જે તે એરપોર્ટનો સંપર્ક કરીને પ્રાથમિક બચાવના પગલાં લઈ શકાય. આને ‘મદટીલેવર સિક્યોરિટી વીથ પ્રોટેક્શન સિસ્ટમ’ કહે છે.

અગાઉના પેસેન્જર વિમાન પાર્લોટ મોડના આવતા હવે ઓટોમોડના આવે છે,

જેમાં સંપૂર્ણ કંટ્રોલ પાર્લોટ પાસે રહે છે. ફ્લાઈટનું ટેકઓફ, નેવિગેશન, ઊંચાઈ, ઓટો પાયલટથી લઈ મોકલવામાં આવતા કમાન્ડ પર જેની બાજ નજર રહે છે અને જે નજર રાખે છે એ સિસ્ટમને ‘એવિઓનિક્સ સિસ્ટમ’ કહે છે. એ એર ટ્રાફિક કંટ્રોલ ટાવરમાં તથા વિમાનમાં હોય છે. વિમાન તૈયાર થાય ત્યારે એની સાથે આ સિસ્ટમ તૈયાર થાય છે, જેમાં સુરક્ષાના પાસાને વધુ મજબૂત કરવા ઘણા ટેસ્ટ કરવામાં આવે છે. આ સિસ્ટમ ડાયરેક્ટ ઈન્ટરનેટ કે પબ્લિક નેટવર્ક સાથે જોડાયેલી હોતી નથી. એટલે લોકો તેને ડાયરેક્ટ

એક્સેસ કરી શકતા નથી. સેટેલાઈટ જીપીએસ અને ફ્લાઈટ રડાર સિસ્ટમ એમ બન્નેના સહયોગથી એના ફીચર્સ ડિઝાઈન થાય છે.

વર્ષ ૧૯૭૫માં ઓસ્ટ્રેલિયાના વિજ્ઞાની કેવિન વોરેને સૌ પ્રથમવાર બ્લેકબોક્સ તૈયાર કર્યું, જેમાં વોર્સ રેકોર્ડર ઓફ કોકપિટ કેબિન ડિવાઈસ મૂક્યું. એમાં એન્જિનના અવાજથી લઈને પાર્લોટ આપેલા કમાન્ડ સુધી બધી જ વસ્તુ રેકોર્ડ થાય છે. ૪ ચેનલ અને ૧૨ કલાકનું વોર્સમીટર રેકોર્ડર સતત ત્રણ દિવસ સુધી ચાલું રહે તો પણ એને કંઈ થતું નથી.

સુરક્ષાની દ્રષ્ટિએ અતિ મહત્વનું હોવાનું માલૂમ પડ્યા બાદ દુનિયાભરની ફ્લાઈટ માટે આ બોક્સ ફરજિયાત છે,

CVR અને FDR સિસ્ટમ એ કોઈ પણ ફ્લાઈટનું હાઈ છે. જે બ્લેકબોક્સમાં પેક હોય છે. જેમ હાઈ ઘબકતું હોય તો માણસ જીવતો હોય એ રીતે ફ્લાઈટ કેશ થયા બાદ બ્લેકબોક્સ મળે એટલે ફ્લાઈટમાં ખરેખર શું થયું હતું એની વિગત મળે, જે માટે તેને આંતરરાષ્ટ્રીય લેબમાં લઈ જઈ ખોલવામાં આવે. એને ફ્લાઈટ કેશ ડિકોડ પ્રોસિજર કહેવાય. વિમાનમાં જે જગ્યાએ આ ફીટ કરાવું હોય છે ત્યાં મોટા અને ઘાટા અક્ષરે લખ્યું હોય છે કે, ‘મહેરબાની કરીને ખોલશો નહીં...’ અકસ્માત પછી બ્લેક બોક્સની શોધ કરનારને પણ કડક સૂચના હોય છે કે, બોક્સને ભૂલથી પણ ખોલવું નહીં. કોકપિટ વોર્સ રેકોર્ડરમાં તમામ પ્રકારના વોર્સ હોય છે. એને ચોક્કસ ડિવાઈસ સાથે કનેક્ટ કરી લેવામાં સાંભળવામાં આવે છે. જ્યારે FDRમાં ફ્લાઈટનો તમામ ડેટા હોય છે. વિમાન સંબંધીત ૮૮ માપદંડ અને ૧૦૦૦થી

વધારે કોર્ડિંગ કોડથી એમાં ડેટા જમા થતો હોય છે. બ્લેકબોક્સ મળ્યા બાદ આ તમામ કોડની એક સ્કિપ્ટ બનાવવામાં આવે છે. જે વિમાનમાં થયેલી કે વિમાન સાથે બનેલી ઘટનાની સિકવન્સ બતાવે છે. આ બોક્સ એવી રીતે તૈયાર કરાય છે કે, એ ઊંચા તાપમાને બળતું નથી. અમદાવાદ અકસ્માત વખતે વિમાન આગની જવાળામાં લપેટાઈ ગયું ત્યારે ટેમ્પરેચર તાપમાન ૧૦૦૦ ડિગ્રીએ પહોંચી ગયું હતું!

ફ્લાઈટ પાણીમાં કેશ થાય તો પાણીથી ડેટાલોસ થતો નથી. બોક્સનો રંગ નારંગી એટલા માટે રખાય છે કે, બ્લાસ્ટ વખતે બધું બ્લેક થઈ જાય તો આ રંગથી એને ઓળખી શકાય. ૨૫૦૦૦ ફૂટની ઊંડાઈએથી પણ તે સિગ્નલ મોકલી શકે છે અને ૧૦૦૦ ડિગ્રીથી વધુની આગ વચ્ચે પણ ચાલું રહી શકે છે. બોક્સ મળ્યા બાદ એક-એક સિગ્નલને ખોલવામાં આવે છે. જે માટે મશીન લર્નિંગ લોર્ડિંગ સિસ્ટમ હોય છે.

ફ્લાઈટ કેશ ડિટેક્શનમાં કુલ ૧૬ સ્ટેપ હોય છે. આ પછી એક જનરલ રિપોર્ટ તૈયાર થવામાં આવે છે, જેને કેશ કોઝ ફાઈલ કહેવાય છે. વર્ષ ૨૦૧૩માં પેરીસમાં થયેલી ફ્લાઈટ કેશની ઘટનામાં ફ્યૂલનોબ પરથી ઈન્વેસ્ટિગેશન થયું જેમાં છેલ્લે બ્લેકબોક્સ મળ્યું હતું.

આઉટ ઓફ બોક્સ

૨૦૧૪માં ૨૩૯ પેસેન્જર સાથે

કુઆલાલુમ્પુરથી ઉપડીને

બીજિંગ જતી ‘મલેશિયા

એરલાઈન્સ’ની ફ્લાઈટ- ૩૭૦

અધરસ્તે કેવી રીતે લાપતા થઈ

ગઈ કે એનું રહસ્ય હજુ સુધી

ઉકેલાયું નથી...

સન્ડે ધારાવાહિક

અનિલ રાવલ

feedback@bombaysamachar.com

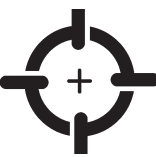
એસીપી મોરેએ ઠીક હૈ.....કહીને જેવો ફોન કટ કર્યો કે ફરી ફોનની ઘંટડી વાગી. મોરેએ ઝટથી ઊંચક્યો. ‘મોરે, ખૂની કો પકડા કી નહીં..? એક હમા પૂરા હોને કો હૈ.’ અપ્પા સાહેબનો કટાક્ષભર્યો કડક અવાજ મોરેના કાનમાં અફળાયો. ‘અપ્પા સાહેબ દો દિન બાકી હૈ. આપકો ખૂની મિલ જાયેગા.’ મોરેએ શિંદેની સામે જોતા કહ્યું. ‘દેખ ઇલેકશન સર પર હૈ. મુઝે કેસે ભી કર કે ઇસ કેસ કો કલોઝ કરના હૈ.’ ‘હો જાયેગા.’ મોરે બોલ્યા. અપ્પા સાહેબે પછાડીને મૂકેલા ફોનનો કટ થવાનો અવાજ શિંદેના કાને પણ પડ્યો. ડેડલાઇન સાંભળીને શિંદેના ચહેરા પર લાચારી ફરી વળી. બે દિવસમાં કઇ રીતે ખૂની પકડાશે? એને માથા પર ડેડલાઇનની લટકતી તલવાર દેખાઇ રહી હતી. એ એસીપી મોરેની ફોન પરની ટૂંકી વાતચીતનો વિચાર કરવા લાગ્યો. એને એટલું તો સમજાયું હતું કે મામલો અભિ મર્ડર કેસનો હોવો જોઇએ, પણ એને એ નહીં સમજાયું કે સામેની વ્યક્તિ કોણ હતી અને મોરેએ મભંમ વાત કેમ કરી.

‘સર, હમારે સર પર ડેડલાઇન લટક રહી હૈ. અબ કયા કરેંગે?’ એણે પૂછ્યું. ‘સોચતે હૈ કૂછ..’ મોરે ક્યાંક ખોવાયેલા હતા. ‘સર, સીમા કયા છુપા રહી હોગી?’ શિંદે, યહી તો પતા કરના હૈ. પોલીસ સબ ઇન્સપેક્ટર શાંતા સાબેડે કો બુલાઓ.’ આ વળી નવું શું આવ્યું વિચારતો શિંદે ઉતાવળે જઇને પીએસઆઇ શાંતા સાબેડેને બોલાવી લાવ્યો. ‘શાંતાબાઈ, તુમ હંમેશાં બોલતી હો ના કી સા’બ બે કેસ મેં મુઝે સાથ રખો...મैं ભી કૂછ સિમેગી....તો યલો આજ. શિંદે જીપ નીકાલો.’ અભિ મર્ડર કેસમાં એસીપી મોરેએ સાથે રાખી એની ખુશીમાં શાંતા સાબેડેએ મોરેને સેલ્યુટ કરી. પોતાની સર્વિસ રિવોલ્વરના હોલ્સ્ટર પર હાથ મુક્યો. કે પ સરખી કરી. હરખાતી પીએસઆઈ શાંતાબાઈ સાબેડે બે વાર થેન્ક યુ બોલી.

જીપ અભિના બંગલાની બહાર ઊભી રહી કે તરત જ બહાદુરે સલામ મારીને ગેટ ખોલ્યો. શિંદેએ જીપ અંદર પાર્ક કરી. ત્રણેયે અંદર જઇને ડ્રોઇંગ રૂમનો દરવાજો બંધ કરી દીધો. સીમા વિખરાયેલા વાળ, લથરવથર સાડી અને ચકળવકળ આંખો ફેરવતી બેઠી હતી. બાજુમાં શફીના ઊભી હતી. એસીપી મોરે અને શિંદેને સીમાની હાલત કરતા વધુ આંચકો શફીનાની હાજરીએ આપ્યો હતો.. શફીના અહીં શું કરે છે. એવું વિચારતા મોરેએ સીમા અને શફીનાને વારાફરતી જોઇ.

‘શાંતાબાહ, તુમ શફીના કો અંદર લે જાઓ.’ અચાનક આવી ચડેલી પોલીસને જોઇને શફીના ડાહાઇ ગઇ. અંદર લઇ જવા પાછળનું એને કારણ નહીં સમજાયું. ‘સર, ક્યું કયા હુઆ ? જો પૂછના હૈ ચહાં સબ કે સામને પૂછો.’ એણે કહ્યું. ‘તુમકો બાદ મેં પૂછતા હું. તુમ અંદર બેઠો.’ એસીપી મોરે બોલ્યા.

‘ચલા ચલા અંદર ચલા’ કહીને શાંતાબાહ એનો હાથ ઝાલીને અંદર લઇ ગઇ. ‘સીમાદેવી, આપસે કૂછ પૂછના હૈ.’ મોરે સામેની ખુરસી ખેંચીને રહ્યો. શિંદે સીમા પર નજર રાખતો ઊભો રહ્યો. ‘પૂછો..’ સીમાએ છુટા વાળનો અંબોડો વાળતાં કહ્યું. ‘સય બતાઓ આપકો કિસ સે ડર લગતા હૈ..?’ સીમા ચૂપ રહી. ‘વો કૌન લડકી હૈ જિસને આપકો માર ડાલને કી ધમકી દી હૈ? નામ બોલો.’ સીમા નીચું જોઇ ગઇ. ‘આપ નહીં બતાયેગી તો હમ આપકે પતિ કે ખૂની કો પકડેંગે કેસે?’ શિંદેએ કહ્યું. ‘નામ નહીં પતા’ સીમાએ મોં ઊંચું કર્યા વિના જ કહ્યું. ‘તો ફિર આપને નીલમ શાહ કો ઐસા ક્યું કહા કી પ્રિયા, શીલા, આકાશા....બહુત સારી લડકિયાં હૈ....કોઇ તો મુઝે માર દેગી.’ મોરેએ પૂછ્યું. સીમાએ ઊંચું જોયું અને આસપાસ નજર ફેરવતા બોલી: ‘પ્રિયા. મુઝે પ્રિયા સે ડર લગતા હૈ. ઉસને મેરે સામને અભિ કો કહા થા કી મૈં તુમહારા ખૂન કર દુંગી. મૈંને આપકો સ્ટેટમેન્ટ ભી દિયા થા....આપને કૂછ એક્શન નહીં લિયા.’

વિશેષ પ્લસ

કે. પી. સિંહ

feedback@bombaysamachar.com

ભગવાને ફક્ત માનવજાતિને જ બુદ્ધિ નથી આપી. પશુ-પંખીઓ પણ પોતાના વર્તનથી દેખાડે છે કે તેઓ પણ બુદ્ધિમતા રાખે છે. જાપાનનો એક પોપટ યૂસૂકી પાંજરામાંથી નીકળીને આઝાદ તો થયો, પરંતુ થોડા દિવસો બાદ તે પાછો માલિકના ઘરે આવી ગયો. તેને ઘરનું પૂરું સરનામું ખબર હતું. આવી જ ચતુરાઈ કાંઈક ખિસકોલી કરે છે. આપણે જોઈએ છીએ કે તે માટીને ખોદીને ફરીથી એને ઢાંકી દે છે. ખરેખર તો તે જમીનની અંદર દાટેલા દાણાને પોતાની બુદ્ધિમતાથી ખાય છે. ઠીક એ રીતે વાંદરાઓ પણ ચપળ હોય છે. એનું માનવામાં આવે છે કે તેમનો શબ્દકોષ ઘણો સમૃદ્ધ હોય છે. ડિસ્કવરીએ પોતાની રિસર્ચમાં જણાવ્યું કે તેમની ભાષા આપણી ભાષા સાથે મળતી આવે છે. જોકે તેઓ પોતાના વિચારોને સારી રીતે વ્યક્ત નથી કરી શકતાં. શું તમે સાંભળ્યું છે કે વ્હેલ માછલી સિન્ગિંગ કરે છે? તેઓ ખૂબ સરસ રીતે ગાય છે. દર વર્ષે નર વ્હેલ માછલી ૩૦ મિનિટનું ગીત તૈયાર કરે છે. એની એક થીમ હોય છે. આ તેમની એક વાર્ષિક પ્રક્રિયા હોય છે. એનાથી વ્હેલ માછલીની રચનાત્મકતાની જાણ થાય છે.

એસીપી મોરે જમણો ગાલ સહેજ ખેંચીને હસ્યા. ‘સીમાદેવી, માન લો કી પ્રિયાને મર્ડર કિયા હૈ તો વો તુમહારા મર્ડર ક્યું કરેગી..?’ ‘મુઝે લગતા હૈ કી વો.’ સીમાએ કહ્યું. ‘સીમાદેવી, લગના ઔર રિયાલિટી મેં બહુત ફર્ક હૈ.....જેસે મુઝે લગતા હૈ કી આપ એક્ટિંગ કર રહી હો....લેકિન ચે રિયાલિટી નહીં હૈ.’ એસીપી મોરેએ કહ્યું. સીમાએ બાંધેલા વાળ છુટા કર્યા.....ચકળવકળ આંખો ફેરવવા લાગી....

‘શફીના, મુઝે તુમહારા ખુરખા દો...મુઝે સાચકોલોજિસ્ટ કે પાસ જાના હૈ.’ સીમા બરાડી ઊઠી. અંદરથી શફીના દોડી આવી. એની પાછળ શાંતા સાબેડે આવીને ઊભી રહી ગઇ. ‘તુમ દોનો અંદર રહો.’ મોરેએ મોટેથી કહ્યું. શાંતાબાઈ શફીનાને અંદર લઇ ગઇ. એસીપી મોરે સીમા તરફ ફર્યા. ‘સીમાદેવી, અબ આપકો સાચકોલોજિસ્ટ કે પાસ ખુરખે મેં જાને કી ઝરૂરત નહીં, વો ખુદ ચહાં આયેગી તુમહારી ટ્રીટમેન્ટ કરને.’ મોરેએ કહ્યું. ‘શિંદે, તુમ ચહાં રહો....ઇનકે પાસ. ઇશારેથી સીમા પર નજર રાખવા કહીને એ અંદર ગયા. એસીપી મોરેને જોઇને શફીના અને શાંતાબાઈ ઊભાં થઇ ગયાં. શાંતાબાઈની ખુરસી પર બેસતા જ મોરેએ પૂછ્યું: ‘શફીના, તુમ વાપિસ ક્યું આઇ હો..?’

‘સર, બહાદુર કા અકબર પર ફોન આયા કી સીમામેડમ પાગલ હો ગઇ હૈ.....કૂછ કરો.....અકબરને મુઝે વાપસ થોડે દિન ઉસકી દેખભાલ કે લિયે ભેજા હૈ.’ ‘તુમને સાચકોલોજિસ્ટ કા કોન્ટેક્ટ ક્યું નહીં કિયા..?’ ‘મૈંને કહા કી યલો ઉસકે પાસ મગર સીમાને ના કહા.’ ‘શફીના તુમકો સય મેં લગતા હૈ પાગલ હો ગઇ હૈ? ડરી હુઇ હૈ?’ ‘વો કઇ બાર ઐસા બોલતી રહેતી હૈ કી મેરા જીવન બરબાદ કર દિયા ઇન લોગોંને.....’ શફીનાએ કહ્યું. ‘નામ બતાયા કિસી કા?’ મોરેએ પૂછ્યું. ‘નહીં...નામ નહીં બોલી કિસી કા’ ‘ઠીક હૈ...તુમલોગ બહાર આ સકતે હો..’ બધા બહાર આવ્યા. ‘સીમાદેવી. મુઝે લગતા હૈ આપકો ટ્રીટમેન્ટ કી ઝરૂરત હૈ.’ ‘મુઝે કહીં નહીં જાના.’ ‘અભી તો આપને શફીના કો કહા...ખુરખા દો...જાના હૈ....’ ‘મૈં ઠીક હું...નહીં જાના મુઝે.’ સીમાએ અકળાઇને કહ્યું ને દરવાજા પર ટકોરા પડ્યા. શિંદેએ જઇને દરવાજો ખોલ્યો. સામે સાચકોલોજિસ્ટ નીલમ શાહ ઊભી હતી.

એને જોઇને સીમા બૂમો પાડવા લાગી: ‘મુઝે નહીં મિલના....નહીં કરની ટ્રીટમેન્ટ...ચલી જાઓ ચહાં સે’ ‘હમને બુલાયા હૈ ઇનકો..’ મોરેએ કહ્યું. ‘સીમા, કોઈ ટ્રીટમેન્ટ નહીં કરેંગી.....બસ સિફ બાત કરની હૈ તુમસે.’ નીલમ શાહે એસીપી મોરેની સામે જોયું. એમણે ઇશારો કરીને સીમાને અંદર લઇ જવાની સંમતિ આપી ને શાંતાબાઈને કહ્યું: ‘તુમ સાથ રહેના....ધ્યાન રખના.’ ‘સર, ચે કયા પાગલપન હૈ..?’ એસીપી મોરે જે કહે તે ચૂપચાપ કર્યા કરતા શિંદેએ પૂછ્યું. ‘શિંદે, પાગલપન કો જાનને કે લિયે થોડા પાગલપન ઝરૂરી

હૈ. શફીના, તુ અંદર જા કર આરામ કર. બાદ મેં તુમકો બુલાતા હું.’ શફીના સીમાને લઇ જવાયેલા રૂમના બંધ દરવાજા પર નજર કરીને બીજા રૂમમાં ગઇ.

એસીપી મોરેએ કોઇ ચોક્કસ કારણસર સાચકોલોજિસ્ટ નીલમ શાહેને બોલાવી હતી, પરંતુ શું એસીપી મોરે અને સાચકોલોજિસ્ટનો પ્લાન સફળ થશે ખરો? એમની આ કવાયતથી ખૂનીની ભાળ મળી જશે.? ઇન્સિક્યોરિટી અને ડિપ્રેશનથી આગળ વધીને માનસિક અસ્થિરતા સુધી પહોંચેલી સીમા ક્યું રહસ્ય છુપાવી રહી હતી? ચોબેજી લિખિત સ્કિપ્ટની ચાલે ચાલી રહેલા એસીપી મોરેની ચાલ ખોડેગાઇ તો નહીં જાયને..?

‘તને ભૂખ લાગે છે? ઊંઘ બરાબર થાય છે..?’ નીલમ શાહે સીમા સાથે વાત શરૂ કરી કે તરત જ શાંતાબાઈ વચ્ચે ટપકી: ‘મેડમ, પ્લીઝ હિન્દી મેં બોલા.....મુઝે સમઝને કા હૈ.’ નીલમ શાહે એની સામે જોતાં ફરી પૂછ્યું: ‘સીમા, તુજે ભૂખ લગતી હૈ....નિંદ ઠીક સે આતી હૈ..?’ ‘દેખો મેડમ, મેરી મેન્ટલ હેલ્થ ઠીક નહીં....મુઝે અંકેલા છોડ દો પ્લીઝ.’ ‘ઇસકા એક હી ઇલાજ હૈ બાતચીત તુમ્હે ભૂખ લગતી હૈ? નિંદ આતી હૈ..?’ ‘હાં...આતી હૈ.....મુઝે પાની પીના હૈ.’ સીમાએ કહ્યું. નીલમે શાંતાબાઈની સામે જોયું. શાંતાબાઈ પાણી લેવા ગઇ કે તરત જ સીમાએ કહ્યું: ‘તમને ખબર છે એસીપી મોરે કોઇ ફિક્શનલ સ્કિપ્ટને આધારે ઇન્વેસ્ટિગેશન કરી રહ્યા છે. સીધાસાદા ખૂની સુધી લઇ જતા કેસને અવળે રસ્તે લઇ જઇ રહ્યા છે.’ નીલમ શાહે ન આશ્ચર્ય વ્યક્ત કર્યું ન એની વાતમાં ધ્યાન આપ્યું....કેમ કે એમને ખુદને સચ્ચાઇની જાણ નહતી. શાંતાબાઈ પાણી લઇને આવી ને વાતનો દોર બદલાઇ ગયો. ‘તુમ્હારે પિતાજી કે બારે મેં એક લાઇન મેં બતાઓ.’ ઉસકી હવસાખોરી કો કેસે ભૂલ સકતી હું. સીમાએ પાણી પીતાં કહ્યું. ‘ઔર ચંદન કે બારે મેં કભી સોચતી હો..?’ ‘બેકાર આદમી થા.....નિકમ્મા એક નંબર કા.’ ‘મોતીબાબુ.....વો બંદા કેસા થા..?’

‘ભોલા...ઇમાનદાર...ઔર બેવકૂફ થા.....મેરે સાથ શાદી કરને કા સપના દેખતે દેખતે મર ગયા.’ ‘તુમને મુઝે બતાયા થા કી પ્રિયા અભિ કે બહુત નઝદીક થી..?’ ‘વો હી ખા ગઇ અભિ કો.....પુલીસ સમઝતી નહીં.....ઉસને હી મર્ડર કિયા હૈ.’ સીમા એકદમ સ્વચ્ચતાથી બોલી. ‘તુમકો પ્રિયા સે ક્યું ડર લગતા હૈ.....તુમકો માર કે ઉસકો કયા મિલેગા..?’ ‘મુઝે લગતા હૈ અભિ કે સાથ ઉસને શાદી કર લી થી....મુઝે માર કર વો ચે સબ વો હડપ લેગી.’ ‘તુમકો કેસે પતા ઉસને અભિ સે શાદી કર લી થી....કોઇ પ્રૂફ હૈ તુમ્હારે પાસ..?’ ‘મુઝે લગતા હૈ.’ સીમાએ કહ્યું.. ‘સીમા, અબ તુમ્હે પ્રિયા સે ડરને કી ઝરૂરત નહીં હૈ ક્યું કી પુલીસને પ્રિયા કો પકડ લિયા હોગા.’ ‘સય.....આપકો કેસે પતા ચલા...?’ ‘શિંદે સાહબ પ્રિયા કો ગિરફતાર કરને ગયે હૈ..’ નીલમ શાહે કહ્યું. શાંતાબાઈ સાચકોલોજિસ્ટ નીલમ શાહ અને સીમાના હાવભાવ જોઇ રહી હતી. ‘મૈં પહેલે સે બોલ રહી હું. પ્રિયા હી હૈ ખૂની.’ સીમાના ચહેરા પર ખુશીની લહેર ઊપસી આવી. નીલમ બહાર આવીને એસીપી મોરેને માથું હલાવીને હા પાડી. આ શોનો સંકેત હતો એની ખબર મોરે સિવાય કોઇને ન પડી. ‘શાંતાબાઈ, સીમાદેવી કો બહાર લે આઓ. મોરેએ કહ્યું. બંને બહાર આવ્યા. સામે પ્રિયા અને પિન્ટો ઊભાં હતાં. ‘આખિર હમને ખૂની કો પકડ લિયા..’ એસીપી મોરેએ મોટેથી ઘોષણા કરી. સીમાનો ચહેરો ખીલી ઉઠ્યો. ‘મોરે સાહબ ચે કામ બહુત જલ્દી કરને કા થા...બહુત દેર કર દી આપને’ સીમાએ ઈડે કલેજે કહ્યું. ‘મૈં ભી યહી કહેતા હું બહુત દેર કર દી મૈંને.’ એસીપી મોરે બોલ્યા અને ધડામ કરતોક દરવાજો ખુલ્યો ને બબલુએ એન્ડ્રી મારી.

આકાશ મારી પાંખમાં

ડૉ. કલ્પના દવે

feedback@bombaysamachar.com

લવ યુ, બેટા

આજે જૂન મહિનાનો ત્રીજો રવિવાર છે. નવી પેઢી એને ફાધર્સ ડે (પિતૃદિવસ) તરીકે મનાવે છે. કૌટુંબિક આત્મીયતાના આ ભાવને સમજવા થોડી વાત માંડીએ. મારા પિતાશ્રીનાં ચરણોમાં સમર્પિત ભાવ:- પૂજ્ય પપ્પાજીને

પૂજ્ય પપ્પાજી આજ આપનું સ્મરણ થતાં,
ચશુભીના નયન, નમણાં હૈયાને ભીંજવી રહ્યાં,
કંટકોને મારડે ચાલી નવી કેડી કંડારી ગયા,
સંઘર્ષોના અડાભીડ વનને ભેદતા ગયા,
કર્મનિષ્ઠા ને આત્મબળના પીયુષ આપી ગયા,
જીવનપંથના અમ પ્રેરક બની દિવ્યપંથે સીધાવી ગયા.

ભારતીય સંસ્કૃતિ મુજબ જે બાળકને નવ મહિના કૂખમાં ઉછેરીને માતા બાળકને જન્મ આપે છે તેને માતા, જનની કે જનેતા કહેવાય છે, જયારે પિતાના આત્માનો જે અંશ છે તે પુત્રને આત્મજ અને પુત્રીને આત્મજા કહેવાય છે. એક જ માતા-પિતાનાં બાળકો જેની લોહીની સગાઈ છે તેને સહોદર કહેવાય છે. આ કૌટુંબિક સંબંધો અતૂટ છે, પણ એને સમૃદ્ધ રાખવાની જવાબદારી આપણી જ છે.

માતા-પિતાના નામથી આગવી ઓળખ આપણી સંસ્કૃતિનું પ્રતીક કહી શકાય. મા પાર્વતીને શૈલજા, તો જ નકતનયા- જાનકી, શ્રીકૃષ્ણ- યશોદાનંદન તો રઘુવંશમાં જન્મેલા રાઘવ કે શ્રીરામ. કુંતીપુત્ર-કોતેય. માતૃપ્રેમની અનેક વાતો આપણે કરીએ છીએ, પણ જેના વાત્સલ્યની અતૂટ ધારા આપણા પર વરસે છે તેને આપણે ભાગ્યે જ સમજી શકીએ છીએ.

દીકરો સાત-આઠ વર્ષનો થાય ત્યારે પપ્પા એના માટે સુપર હીરો હોય છે પણ સમય જતા એમાં ઓટ આવે, એના આદર્શ બદલાય અથવા વૈચારિક મતભેદને લીધે પપ્પા જોડે મતભેદ અને ઘણી વખત મનભેદ થાય, પણ કહેવાય છે ને કે-છાતી તો વ્રજના જેવી, હેડું જાણે હિમાલય. એ પિતાના હૃદયની વિશાળતા આપણે પામી શકતા નથી.

દીકરા કે દીકરીને કોઈ પણ આપતિ હોય ત્યારે પહાડની જેમ તેનું રક્ષણ કરે, તે પિતા.

સંતાનને ખુશ રાખવા, તેમની દરેક ઈચ્છા પૂરી કરવા તત્પરતા મહેનત કરે, તે પિતા.

રાતના બાર વાગે ડોરબેલ વાગે અને સૌથી પહેલાં સફાળો જાગે, કુટુંબનો રક્ષક, તે પિતા.

એજ્યુકેશન માટે, લોન લેવી હોય કે ઘરમાં કોઈ શુભપ્રસંગ હોય ત્યારે નાણાંની વ્યવસ્થા કરે તે પિતા. જીવન જીવવાની સાચી તાલીમ આપીને, કૌટુંબિક-સામાજિક કે વ્યવસાયિક જીવનના પડકારો કેવી રીતે ઝીલવા, કપરાસંજોગોમાં ચોચા નિર્ણય લેવા, જરૂર પડે ત્યારે લાગણીને સંચમિત રાખવાની હિંમત પિતા જ આપી શકે.

પ્રતિકૂળ પરિસ્થિતિમાં સાચો માર્ગ ચીંધે તે પિતા. મા ગૃહિણી તરીકે પોષણ કરે જયારે પિતા આંગળી પકડીને બહારનું વિશ્વ બતાવે છે. ભણવામાં, આર્થિક આયોજનમાં કે તમારો વ્યવસાય કરતી વખતે તમે કોઈ પણ પરિસ્થિતિનો કેવી રીતે સામનો કરશો એ પિતા સમજાવે છે. પિતાના આ પ્રેમને ઓળખવાનો અને પામવાનો પ્રયત્ન કરીએ અને સંતાન તરીકે આપણે એમને અદ્યત્ત પ્રેમ આપીએ, એમની કાળજી રાખીએ એ જ સાચો ફાધર્સ ડે.

આજની યુવાપેઢી ખૂબ સમજુ અને વિવેકી છે પણ તે છતાં ય સમયના અભાવે કે બદલાયેલી જીવનશૈલીને લીધે વૃદ્ધ માતા-પિતાને પોતે વધુ સમય આપી શકતા નથી.

મિત્રો, યાદ રાખજો કે પિતા કદાચ હું તને ખૂબ ચાહું છું- એવું શબ્દોમાં વ્યક્ત નહીં કરે પણ એમનો એ અવ્યક્ત પ્રેમ એમની આંખોમાં અને હૈયે નીતરતો રહે છે. નિવ્યંજી શુદ્ધ પ્રેમને પામવા એમના નિર્મળ મનમાં ડોકિયું કરજો.

મિત્રો, તમારામાં આત્મવિશ્વાસ જગાડનાર એ પિતાનો કોઈ પણ રીતે વિશ્વાસઘાત ન કરતા. યાદ રાખજો કે માતા-પિતાના પ્રેમમાં કોઈ શરત નથી. માત્ર આત્મિક પ્રેમ છે. પિતા પોતાના આંસુ હૈયે ધરબી રાખે છે, એમનો પ્રેમ પણ મૂક હોય છે, પણ સંતાનોની કાળજી અને સુરક્ષા માટે પિતા શક્તિનો સ્તંભ છે.

છેલ્લાં દશ વર્ષથી પોતાના યુવા દીકરાના વિયોગમાં તડપતા એક વિદેશી વૃદ્ધ પિતાની મનોવ્યથા આ કવિતામાં આલેખાઈ છે.

દીકરા, તું દૂરના દેશે ઊડી ગયો!

આપણા આ ઘરના માળાને, મેં મારા હાથે સજાવ્યો તો

હૈયાની હુંફથી એમાં પૂર્યા હતા ડ્રાઇ,

ઓ,દીકરા તું ક્યાં છે, મને સાંભળે છે?

તું જ તો મારું જીવન છે.

દીકરા, પાછો આવને આપણા આ માળામાં-

આકાશ સામે મીટ માંડી જોઈ છું તારી વાટ.

દિવસ ઉગતા જ સૂર્યને પૂછું છું,

પ્રત્યેક રાત્રિએ તારલાને પૂછું છું-

કે મારો દીકરો આવશે ને?

આકાશ, તારાઓ, સૂર્ય-ચંદ્ર બધા ચૂપ-

ચારેકોર એક સન્નાટો અને અંધારું.

દીકરા, આવ કદાચ હું કાલે ન હોઈ તો?

બસ, મોડું થાય તે પહેલાં, એક વાર આવી જા.

તું નાનો હતો હું તને ટોપી પહેરાવતો,

ત્યારે તું કેવું મીઠું હસતો હતો-

તારા ગળે ટાઈ બાંધતા હું તને બથમાં લેતો-

પછી,તું કહેતો- પપ્પા, આય લવ યુ.

અને મોટો થયો,જગતમાં ઊડવાની પાંખો મળતાં જ-

તું દૂરદેશ ઊડી ગયો.

આ ઘરમાં તારા પહેલા પગલાંની છાપ પણ,

આજે હું જોઈ શકું છું.

પ્રેમના અતૂટ વિશ્વને છોડીને, તું ગયો તે ગયો, પાછો ના જ ફર્યો!

તારી મા પણ મને ગરીબને છોડીને ચાલી ગઈ.

હેવે હું વદ થયો છું- હવે થાક્યો છું.

ભેંકાર એકલતામાં ટ્વસરી રહ્યો છું, મને ભય લાગે છે.

બેટા, એક વાર આવ, હું હજુ તને ચાહું છું.

તું આવે કે ન આવે પણ, હું તને પ્રેમ કરતો જ રહીશ.

માત્ર માનવ નહીં પશુ-પંખી પણ હોય છે સમજદાર!

ન્યુઝીલેન્ડમાં એક ડોલ્ફિન માછલીએ બે વ્હેલ માછલીને મદદ કરી હતી. આ બે વ્હેલ સમુદ્રના કિનારે આવી ગઈ હતી અને પાછો પાણીમાં જઈ શકવામાં અસમર્થ હતી. લોકોએ તેમને પાણીમાં પાછી મોકલવા માટે ખૂબ મહેનત કરી હતી, પરંતુ તેઓ સફળ થયા નહીં.

એ જ વખતે ડોલ્ફિન આવી અને વ્હેલ સાથે પોતાની ભાષામાં વાત કરી. ત્યારે તેઓ સલામત પાછી પાણીમાં જઈ શકી હતી.

આવો જ એક કિસ્સો જાંડર્યુ નામના લેબ ડોગનો જેને દેખાતું નથી અને સાંભળી પણ નથી શકતો. તેની બેસ્ટ ફ્રેન્ડ વિવી નામની એક બિલાડી છે. વિવી તેનું ખૂબ ધ્યાન રાખે છે. તેના માટે ભોજન લાવવાથી માંડીને તેની સાથે પડછાયાની જેમ સાથે રહે છે.

સાથે જ એક સર્વેમાં એવું જાણવા મળ્યું છે કે નીલકંઠ એક બુદ્ધિમાન પંખી છે. તેનું દિમાગ વટાણાના આકારનું હોય છે. તેની ડોક પર નાના-નાના ધબબા હોય છે, જેને એ પોતે જ અરીસામાં જોઈ શકે છે.

નીલકંઠ અરીસામાં પોતાને જોઈને પોતાને ઓળખી લે છે. અરીસામાં પોતાને ઓળખવું એ બુદ્ધિમતાની નિશાની છે. નીલકંઠ અન્ય પંખીઓના માળામાં ઘૂસીને એને પોતાનું બનાવે છે.

કાગડો રંગે કાળો છે, પરંતુ તે પણ ચાલાક ઘણો છે. ભોજન ભેગું કરવા માટે એ અન્ય પંખીઓ સાથે મિત્રતા કેળવે છે અને લાગ જોઈને તે ભોજન છોનવી લે છે.

એથી કહી શકાય કે પક્ષીઓમાં પણ બુદ્ધિ હોય છે. જાનવરની સરખામણીએ પંખીઓ વધુ ચતુર હોય છે. ■

મોર્નિંગ મ્યૂસિંગ

રાજ ગોસ્વામી

feedback@bombaysamachar.com

અમેરિકન પ્રેસિડેન્ટ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પ અને અબજોપતિ બિઝનેસમેન ઈલોન મસ્ક વચ્ચે લડાઈ થઇ ગઈ છે. ટ્રમ્પ પ્રશાસનમાંથી મસ્કની વિદાઈ, ટેક્સ બિલને લઈને કોંગ્રેસની વારંવાર ટીકા, ટ્રમ્પને ‘ઉઘાડા’ પાડવાની ધમકી, મસ્કની કંપનીઓ પર લગામ કસવાની ટ્રમ્પની વળતી ધમકી અને આરોપ-પ્રતિઆરોપનો સિલસિલો, ઈત્યાદિ એ દુશ્મનીથી કંઈ ઓછો નથી.

ટ્રમ્પ કહે છે કે મસ્કનું હિમાગ્ની સંતુલન બગડી ગયું છે. મસ્ક કહે છે કે ‘અમેરિકામાં હવે ત્રીજી પાર્ટી બનાવવાનો સમય આવી ગયો છે.

એ બન્ને એવી રીતે ભેગા થયા હતા જાણે વર્ષો પહેલાં મેળામાં છુટા પડી ગયા હોય અને હવે એવી રીતે વર્તે છે જાણે બાપે માર્યા વેર હોય. ટ્રમ્પને એમના ચૂંટણી પ્રચાર દરમિયાન મસ્કના પૈસા અને સોશિયલ મીડિયાના પ્રભાવની જરૂર હતી. મસ્ક પોતે (દક્ષિણ આફ્રિકામાં જન્મ્યો હોવાથી) રાષ્ટ્રપતિ બની શકે તેમ ન હોવાથી એને પહોંચતો હાઉસમાં પોતાનો માણસ જોઈતો હતો.

બીજી તરફ, અમેરિકન ન વહીવટીતંત્રની સાફસફાઈ કરવા માટે ટ્રમ્પે જે રીતે મસ્કને બિનશરતી ટેકો અને અમાપ સત્તા આપી હતી અને મસ્કે જે રીતે ચારેબાજુથી કચરો વાળ્યો હતો (અને વળતામાં નવો કચરો વેચ્યો હતો), તે પછી તે ટ્રમ્પની દરેક નીતિ-રીતિમાં સલાહ-સૂચન આપતો હતો. એમાં એને એવું લાગવા માંડ્યા હતાં કે એ ખુદ જ સુપર-પ્રેસિડેન્ટ છે.

ટ્રમ્પે ઇલેક્ટ્રિક વાહનો પરથી ટેક્સ કેડિટ દૂર કરી તેના પગલે મસ્કની ‘ટેસ્લા’ કાર કંપનીને મોટો ફટકો પડ્યો અને તેમાંથી બંને વચ્ચે ફટકચું હતું.

જાણકાર લોકો કહે છે કે વહેલું કે મોડું, આવું થવું અનિવાર્ય હતું. મનોવિજ્ઞાનજ્ઞો કહે છે કે બંને અહંકારી છે, બંને આત્મમુગ્ધ છે. આપણે ત્યાં કહેવત છે કે એક મ્યાનમાં બે તલવાર ન રહી શકે, તેના જેવું છે આ.

મનોવિજ્ઞાનમાં ‘આલ્ફા મેલ’ની એક ધારણા છે. થોડા વખત પહેલાં, અભિનેત્રી અને સાંસદ કંગના રાણાવતે એક વિવાદાસ્પદ પોસ્ટ કરી હતી, જે પાછળથી ભાજપના અધ્યક્ષ જે.પી. નડ્ડાના કહેવાથી હટાવવી પડી હતી. તેમાં કંગનાએ લખ્યું હતું, ‘એમાં કોઈ બેમત નથી કે ટ્રમ્પ એક આલ્ફા મેલ છે, પરંતુ આપણા પીએમ સૌ આલ્ફા મેલના બાપ છે.’

પીએમની તો ખબર નથી, પણ ઈલોન મસ્ક જરૂર ટ્રમ્પનું માથું ભાંગે તેવો આલ્ફા મેલ છે. અમેરિકાની રાજનીતિમાં અત્યારે જે તમાશો થઇ રહ્યો છે તે આ બે આલ્ફા મેલની ટક્કર છે.

આલ્ફા મેલની ધારણાને સમજવા જેવી છે. તેની કલ્પના જંગલી વરુ (આલ્ફા વુલ્ફ) સાથે જોડાયેલી છે.

ટ્રમ્પ-મસ્કની ટક્કર આત્મમુગ્ધ ને અહંકારી લીડરોમાં સહાનુભૂતિ જેવું કશું હોતું નથી

ઘણા લોકો શિયાળને વરુ કહે છે, પણ બંને શ્વાન કુળનાં ભિન્ન પ્રાણી છે. વરુ, માંસાહારી શ્રેણીના કેનિડે કુળનું સસ્તન વન્ય પ્રાણી છે. ગુજરાતી સ્થાનિક બોલીમાં તેને નાર, ભાગડ, ઈલોન મસ્ક જરૂર ટ્રમ્પનું માથું ભાંગે તેવો આલ્ફા મેલ છે. અમેરિકાની રાજનીતિમાં અત્યારે જે તમાશો થઇ રહ્યો છે તે આ બે આલ્ફા મેલની ટક્કર છે.

આલ્ફા મેલની ધારણાને સમજવા જેવી છે. તેની કલ્પના જંગલી વરુ (આલ્ફા વુલ્ફ) સાથે જોડાયેલી છે.

અને આગેવાન પુરુષોને આલ્ફા મેલ કહેવામાં આવે છે તે પણ આ જ કારણથી... એ સૌથી આગળ અને એકલા હોય છે. વરુ દેખાવમાં કૂતરાં જેવું હોય છે, પરંતુ તે વાઘને પણ ઊભી પુંછડીએ ભગાડવા સક્ષમ હોય છે. માણસ આજ સુધી તેના ગળે પટ્ટો બાંધી શક્યો નથી. એટલા માટે તમને પ્રાણી સંગ્રહાલયમાં વાઘ જોવા મળશે, પણ વરુ નહીં !

વરુ તેના પ્રદેશમાં સૌથી શાતીર અને તાકાતવર શિકારી છે. તે

કોઈનાથી ડરતું નથી. તેની પ્રકૃતિ જ એવી છે કે તે તેના પિતરાઈ શ્વાનની જેમ માણસોના પંપાળવાથી ન તો ભરમાઈ જાય છે કે ન તો માસિયારી બહેન શિયાળની જેમ તેનાથી મોટાં શિકારી પ્રાણીથી ડરી જાય છે.

એવું કહેવાય છે કે તેના બાળકને જો કોઈ પશુ ઉઠાવી જાય તો, તે પૂરા પ્રદેશને તપાહ કરી નાખે છે. તે જયારે શિકાર પર જાય ત્યારે તેની સાથે વૂઢ વસ્ત્રોને નથી રાખતું. તેમના માટે શિકાર કરવો એ યુદ્ધથી કમ નથી અને એમાં યુવાન અને તેજ વસ્ત્રો જ

ઉપયોગી હોય છે. વસ્ત્રોની આવી અનોખી લાક્ષણિકતાઓના કારણે જ માણસે તેની વાતઁઓમાં માનવ વરુ (વેયરવુલ્ફ)ની કલ્પના કરી છે.

વસ્ત્રોની વસતિમાં એક જોડી એવી રહેતી હતી જે પૂરા જૂથ પર, આહાર પર અને સમાગમ પર નિયંત્રણ રાખતી હતી. અર્થાત, વસ્ત્રો આપસમાં લીડર બનવા માટે લડાઈ કરતાં અને એમાંથી એક જોડી ‘વરુ સમાજ’માં પોતાનું પ્રભુત્વ સ્થાપતી. આ બંને આલ્ફા મેલ અને આલ્ફા ફીમેલ કહેવાય છે.

ઉત્ક્રાંતિવાદી મનોવૈજ્ઞાનિકોનો દાવો છે કે માનવ સમાજમાં પુરુષોનો સામાજિક વ્યવહાર પણ વસ્ત્રો જેવો જ છે.

પુરુષ પણ એના જૂથમાં લીડર બનીને બીજા પર શાસન કરવા, સંસાધનો પર કાબૂ જમાવા અને સ્ત્રીને એની મેટિંગ પાર્ટનર બનાવવા માટે લડાઈ કરતો રહે છે.

પુરુષોમાં કુદરતી રીતે જ બીજાઓ પર પ્રભુત્વ જમાવાની વૃત્તિ હોય છે, અને જે પુરુષ આત્મવિશ્વાસ, દૃઢતા, કરિશ્મા અને શારીરિક શક્તિનું પ્રદર્શન કરે છે તે વધુ આકર્ષક અને જીવનમાં વધુ સફળ હોય છે. આવા માણસો ‘આલ્ફા’ કહેતા અને જે નબળા, આજ્ઞાકારી, અસુરક્ષિત અને બોરિંગ હતા તે ‘બીટા’ તરીકે ઓળખાતા હતા.

‘આલ્ફા’ શબ્દ ગ્રીક બારાખડીમાંથી આવે છે. તેના પહેલા અક્ષરને ‘આલ્ફા’ કહે છે. છેલ્લાં અક્ષરને ‘ઓમેગા’ કહે છે.

તદનુસાર, જે પ્રથમ છે, પ્રાથમિક છે, અગ્રણી છે, સૌથી ઉપર છે, એક નંબર પર છે તે આલ્ફા છે. ઈસાઈ

ન્યૂ ટેસ્ટામેન્ટમાં, ઈશ્વર પોતાને આલ્ફા અને ઓમેગા ગણાવે છે; હું જ પ્રારંભ છું અને હું જ અંત છું.

અમેરિકાને ફરીથી મહાન બનાવવાની રાજનીતિમાં ટ્રમ્પ અને મસ્કની મનઃસ્થિતિ પણ આવી જ છે: હું જ પ્રારંભ છું અને હું જ અંત છું. પણ આવું માનવાવાળો એક હોય, બે નહીં. બે હોય તો મતભેદ અને મનભેદ થવો અનિવાર્ય છે.

જેમ વરુ તેની ટેરેટરી માટે લડાઈ કરે તેમ આ બે ટ્રમ્પ અને મસ્ક પણ તેમની સત્તા અને સર્વોપરિતા માટે લડી પડ્યા છે.

ટ્રમ્પ-મસ્કનો ઝઘડો વ્યક્તિગત છે અને તેમાં અમેરિકાની જનતાનું અને લોકશાહીનું નુકશાન છે. આત્મમુગ્ધ લોકોના

હાથમાં રાજકીય અને પૈસાની સત્તા આવી જાય ત્યારે એ કેવી ઘટિયા રીતે વર્તે છે તેનું આ બંને ઉદાહરણ છે.

આત્મમુગ્ધ અને અહંકારી લીડરો નિર્દયી હોય છે અને તેમનામાં સહાનુભૂતિ જેવું કશું હોતું નથી.

આજુ બાજુ ના લોકો પર એ પોતાનો કેંટ્રોલ સ્થાપીને અથવા સતત વાહવાહી અને એટેન્શન મેળવીને એમની અણઆવડતની ભાવનાથી પીછો છોડાવાનો પ્રયાસ કરે છે. પોતે કેટલા યોગ્ય છે તે સાબિત કરવા માટે સતત પ્રયત્નોશીલ હોય છે. આત્મમુગ્ધ લીડરો એટલા માટે જ પોતાની ટીકા કે રિજેક્શન સહન નથી કરી શકતા અને જે કંઈ ખરાબ હોય તેના માટે બીજા લોકોને દોષિત ઠેરવીને પોતાને પીડિત તરીકે પેશ કરે છે.

ટ્રમ્પ અને મસ્ક અત્યારે એ જ કરી રહ્યા છે. ■

ઈકો-સ્પેશિયલ

જયેશ ચિતલિયા

feedback@bombaysamachar.com

જાહેર ભરણાં (આઈપીઓ-ઈનિશિયલ પબ્લિક ઓફરિંગ) કંપનીઓ માટે પરિવર્તનકારી સીમાચિહ્ન સમાન હોય છે. આ સાથે કંપની પબ્લિક સમક્ષ આવે છે, વધુ પારદર્શક અને જવાબદાર બને છે. તેના શેરોમાં લાખો લોકો લે-વેચ કરે છે. તેણે સતત નીતિ-નિયમોના પાલન કરવાના આવે છે. કંપનીઓ માટે જાહેર ભંડોળ મેળવીને બિઝનેસ વધારવાની તક ઊભી થાય છે. મોટા આઈપીઓ ઘણી વાર મીડિયાનું ધ્યાન આકર્ષિત કરતા હોય છે, જ્યારે અમુક નાની તથા મધ્યમ કદની કંપનીઓના આઈપીઓ ભલે બહુ પ્રચાર ન પામે, પરંતુ એવા શક્તિશાળી રૂપમાં ઊભરી આવે છે. મોટો આધાર કંપનીઓના મેનેજમેન્ટ અને તેના બિઝનેસમાં રહેલી સમર્થતા પર હોય છે.

જોકે આ બધાં વચ્ચે એક ચિંતાજનક બાબત છુપાયેલી હોય છે. કથિત રિટેલ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ, સફ્ટ્વેર અને મધ્યસ્થીઓની શંકાસ્પદ પ્રવૃત્તિઓ પ્રેરિત કૃત્રિમ ઓવરસબ્સ્ક્રિપ્શન, વગેરેને લઈને આઈપીઓનો ખરો ઉદ્દેશ માર્યો જાય છે. તે વાસ્તવિક મૂડી સર્જનના સાધનને બદલે તે સફ્ટ્વેર સાધન બની જાય છે. લઘુ અને મધ્યમ ઉદ્યોગોના સેગમેન્ટે તેની સુલભતાને કારણે લાંબિયતા હાંસલ કરી છે. કદ નાનું હોય પણ વૃદ્ધિ દર ઊંચો હોય. આને લીધે તેના જાહેર ભરણા રિટેલ ઈન્વેસ્ટરોને આકર્ષિત કરે છે, જે ઝડપથી નફો

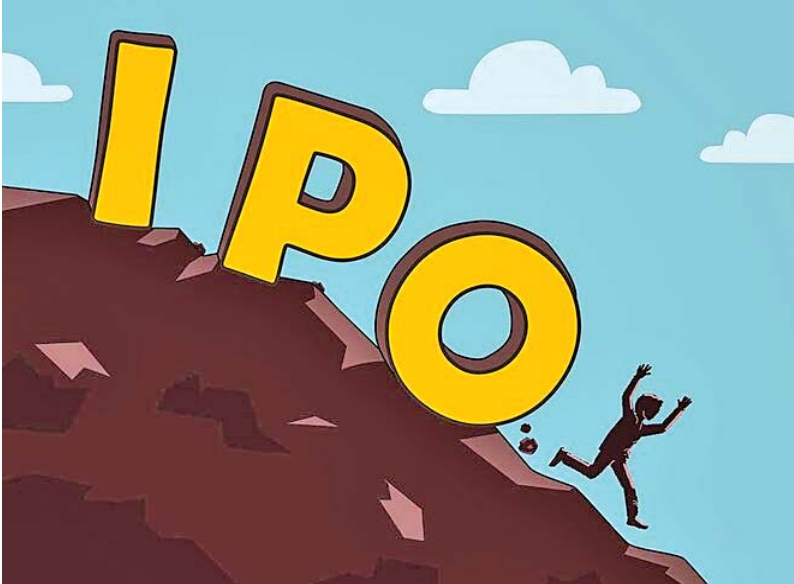
કમાવવાની ઈચ્છા રાખતા હોય છે. જોકે આ સુલભતા બેધારી તલવાર બની ગઈ છે. એક બાજુ, રિટેલ રોકાણકારો ખૂબ સરળતાથી એમની અરજીઓનો લાભ ઉઠાવી શકે છે, મતલબ કે ભંડોળ ઉધાર લઈને કે ફિનટેક સંચાલિત આઈપીઓ ફાઈનાન્સિંગનો ઉપયોગ કરે છે તો બીજા બાજુ, ઓવરસબ્સ્ક્રિપ્શન, જે સામાન્ય રીતે ઈન્વેસ્ટરોના ભરોસાનું પ્રતીક ગણાય છે તેનો બજારને ગેરમાર્ગે દોરવા ચાલાકીપૂર્વક દુરુપયોગ કરવામાં આવે છે.

દુરુપયોગના જોખમ...

આ દુરુપયોગ ચિંતાજનક છે. રિટેલ-નાના ઈન્વેસ્ટરોને લિસ્ટિંગના લાભોના વચન આપીને લલચાવવામાં આવે છે. એને લીધે એવા ઈન્વેસ્ટરો ઘણી વાર લોન લઈને કે થર્ડ-પાર્ટીનું ભંડોળ વાપરીને એમની નાણાકીય ક્ષમતા કરતાં વધારે શેર માટે અરજી કરતા હોય છે. કેટલાક તો નિયામકના પ્રતિબંધોની પરવા કર્યા વગર પરિવારના એકાઉન્ટ મારફત કે બનાવટી ઓળખના માધ્યમથી અનેક અરજીઓ કરતા હોય છે. જયારે કે ઈસ્ક્યુ લાવવામાં કંપનીઓને સર્વિસ આપતા મર્ચન્ટ બેન્કરો તો ઓવરસબ્સ્ક્રિપ્શનને મોટી સફળતા તરીકે દર્શાવવા ઉત્સુક રહેતા હોય છે. એને લીધે એ ક્યારેક ગેરપ્રવૃત્તિઓ સામે આંખ આડા કાન કરે છે. જે વધારે હાનિકારક કહેવાય. આના પરિણામે માગનું કૃત્રિમ અને

છલકાઈ જતા તમામ આઈપીઓ સારા જ હોય એ જરૂરી નથી

- ▶ દરેક ઓવરસબ્સ્ક્રિપ્શનની સફળતાથી અંજાઈ જવું નહીં.
- ▶ શું બધાં આઈપીઓ રોકાણ કરવા લાયક હોય ખરા?
- ▶ રોકાણકારોએ પણ આઈપીઓને જોવા-સમજવાની દ્રષ્ટિ કેળવવી જોઈશે.

ગેરમાર્ગે દોરતું ચિત્ર ઊભું થાય છે. ભરણાંના વધુ પડતા ઊંચા આંકડા સાચા ઈન્વેસ્ટરો એવું માનવા માટે પ્રેરે છે કે સંબંધિત આઈપીઓ ખરેખર સારો છે અને તેથી ડિમાન્ડમાં છે.

‘સેબી’ના સાવચેતીનાં પગલાં...

આવી કૃત્રિમ માગના દૂરગામી પરિણામો

આવે છે. લિસ્ટિંગ બાદ, ગેરફાયદો ઉઠાવનાર રોકાણકારો લોન ચૂકવવા માટે એકિઝટ કરવા એટલે કે શેરો વેચી દેવા ઉતાવળા બને છે, પરિણામે ભારે અસ્થિરતા સર્જાય છે. ઘણા એસએમઈ આઈપીઓના કે સોમાં પ્રારંભિક ઉછાળા બાદ અમુક અઠવાડિયામાં જ એમના ભાવ નીચે પછડાય છે એને લીધે રિટેલ

ઈન્વેસ્ટરોને નુકસાન ભોગવવાનું આવે છે. આ બધાં જોખમોને ધ્યાનમાં લઈને નિયમન સંસ્થા ‘સેબી’એ એસએમઈ આઈપીઓ માર્કેટમાં સંતુલન પ્રસ્થાપિત કરવા માટે કેટલાંક સહાઈનીય પગલાં લીધાં છે. નિયામકનો હસ્તક્ષેપ પ્રતિબંધાત્મક અને શિક્ષાત્મક એમ બંને છે. આઈપીઓ અરજીઓ માટે અપફ્રન્ટ માર્જિન પેમેન્ટ્સ ફરજિયાત બનાવીને ‘સેબી’એ ઉધાર લીધેલા નાણાં પરની નિર્ભરતાને ઘટાડી દીધી છે અને માત્ર ખરા-જેન્યુઈન ઈન્વેસ્ટરો જ ભાગ લે એવી તકેદારી લીધી છે. હવેની મજબૂત નિરીક્ષણ યંત્રણા ઠગલાબંધ અરજીઓની ચકાસણી કરશે, જેથી રિટેલ ક્વોટાનો દુરુપયોગ અટકાવી શકાશે. વધુમાં, ‘સેબી’એ ડિસ્ક્લોઝરને લગતા નિયમોને પણ કડક બનાવ્યા છે, જેમાં કંપનીઓને એવો ખુલાસો કરવાનો રહેશે કે એમની આઈપીઓ કિંમત વાજબી છે અને એ આવકનો ઉચિત ઉપયોગ કરવા ધારે છે. આનાથી એ સુનિશ્ચિત થશે કે એકત્ર કરાયેલી મૂડી ખરેખર બિઝનેસ જરૂરિયાતો માટે જ વપરાશે, નહીં કે સફ્ટ્વેર માટે.

આમ નિયામકનાં પગલાંનું મહત્ત્વ તો

રહે જ છે, પરંતુ મર્ચન્ટ બેન્કરો તથા મધ્યસ્થીઓની પણ જવાબદારી બને છે. એસએમઈ આઈપીઓમાં ઈન્વેસ્ટમેન્ટ બેન્કોની ભૂમિકા માત્ર સુવિધા પ્રદાન કરવાથી આગળ વધીને બજારની તંદુરસ્તી જળવાય એવી સક્રિય ભૂમિકાની પણ હોવી જોઈએ. ઓવરસબ્સ્ક્રિપ્શન જો કૃત્રિમ રીતે કરાયું હોય તો એનો પ્રચાર સફળતાના માપદંડ તરીકે કરવો ન જોઈએ. મર્ચન્ટ બેન્કરોએ ઈન્વેસ્ટર અરજીઓ પર કડક કામગીરી બજાવવી જોઈએ.

આઈપીઓના ભાવ બનાવટી માગને બદલે ફંડામેન્ટલ્સને આધારિત હોવા જોઈએ. ઈન્વેસ્ટરોને આસાન લાભના પ્રલોભનોમાં ફસાવવાને બદલે જોખમોથી વોકેફ કરવા જોઈએ. આવી પ્રવૃત્તિઓને કારણે બજારની સ્થિરતાને પણ હાનિ થાય છે.

આમ છલકાઈ જતા આઈપીઓમાં રિટેલ ક્વોટાને વ્યવહારુ બનાવવાનો ‘સેબી’નો પ્રસ્તાવ સાચી દિશાનું પગલું છે. ઓવરસબ્સ્ક્રિપ્શન જ્યારે સાચું હોય તો એ કંપનીના ભાવિમાં ભરોસો દર્શાવે છે, પરંતુ જો બનાવટી હોય તો એ છેતરપિંડીનું સાધન બની જાય છે.

અહીં એક વાત સ્પષ્ટ છે: સાચી પ્રગતિ ખોટા પ્રચાર દ્વારા અંધાધૂંધીથી નહીં, પરંતુ વિવેકપૂર્ણ વહીવટની સ્થિતિથી થાય છે. ‘સેબી’ની સતર્કતા એ સુનિશ્ચિત કરે છે કે આઈપીઓ, જે ઉદ્યોગોના વિકાસ અર્થે મૂડી એકત્ર કરવા માટેના હોય છે તેનો ખરો ઉદ્દેશ્ય સહેલાઈથી પૈસા કમાઈ લેવાના હુંસાતુસીમાં ખોવાઈ ન જાય. ટૂંકાગાળાના લાભને બદલે લાંબા ગાળાની પ્રામાણિકતાને પ્રાથમિકતા અપાશે તો એસએમઈ સેગમેન્ટનો લાંબા ગાળાનો વિકાસ થશે. ■

હૈં... ખરેખર?!

પ્રફુલ શાહ

feedback@bombaysamachar.com

Vesna Vulovic. હા, આ મહિલાને નામે અનોખો વિશ્વ-વિક્રમ છે. આમાં એમની કોઈ કરામત, હિંમત કે કાબેલિયત નથી પણ નિયતિ અને નસીબનો ભૂરપૂર સાથ મળ્યો.

વેસ્ના વુલોવિક (૩ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૦ - ૨૩ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૬) એક સર્બિયન યુવતી અને એર હોસ્ટેસ. ૧૯૭૨ની ૨૬મી જાન્યુઆરીનો દિવસ વેસ્ના ક્યારેય ભૂલી ન શક્યા. તેઓ જાટ ફ્લાઈટ ૩૬૭માં સ્વીડનના સ્ટોકહોમથી સર્બિયાના બેલગ્રેડ જતા હતા. આ ફ્લાઈટમાં કુલ ૨૮ માનવી હતા. બધુ એક સમુસૂતરું ચાલતું હતું, વિમાન લગભગ ૩૩ હજાર ફૂટની ઊંચાઈએ પહોંચ્યું ત્યાં સુધી.

એર હોસ્ટેસ વેસ્ના વુલોવિક ખાવાનું કે કંઈક ટ્રોલીમાં લઈને પ્રવાસીઓ તરફ આગળ વધી રહી હતી ત્યારે ફ્લાઈટના લગેજ વિભાગમાં જોરદાર ધડાકો થયો. વિસ્ફોટ એટલો ભયંકર હતો કે હવામાં જ વિમાનમાં આગ ફાટી નીકળી અને ત્રણ ટુકડા ધરતીને મળવા ઝડપભરે નીચે ધસવા માંડ્યા. આ ત્રણેય ટુકડા જ્યાં પડ્યાં ત્યાં ચોમેર બરફ જ બરફ હતાં. બરફની ચાદર પર વિમાનના ટુકડા ભડભડ બળી રહ્યા હતા.

આ વિમાન એટલે કે એના ટુકડા પડ્યા હતા ચેકોસ્લોવેકિયાના શ્રીબસ્કા કામેનિસ નામના સ્થળે. ચોપાનુયોગે એ સમયે સ્થાનિક ગ્રામજન જુનો હોંકિ ત્યાંથી પસાર થયા. તેમણે કોઈકના કણસવાનો અવાજ સાંભળ્યો. બીજા વિશ્વ યુદ્ધ દરમિયાન તબીબ તરીકે આપેલી સેવાના અનુભવથી તેઓ સમજી ગયા

કે કોઈક ભયંકર પીડામાંથી પસાર થઈ રહ્યું છે. આસપાસ જોયું તો ભયંકર રીતે ઘાયલ થયેલી એક યુવતી મદદ માટે આજીજી કરતી દેખાઈ. હોંકિએ ખૂબ કાળજીપૂર્વક એ યુવતીને વિમાનના કાટમાળમાંથી બહાર કાઢી. એના શરીર પર ઠેરઠેર ઈજા થઈ હતી. હોંકિને લાગ્યું કે આનાં પગના હાડકાં

તૂટી ગયા હોવા જોઈએ. જુનો હોંકિએ ઘાયલ યુવતીને શક્ય એટલી ઝડપભરે હોસ્પિટલ પહોંચાડી, ત્યાં સુધી એ કોમામાં સરી પડી હતી. દસ-દસ દિવસ કોમામાં રહ્યા બાદ હોશમાં આવ્યા બાદ સોને ખબર પડી કે એનું નામ વેસ્ના વુલોવિક હતું. દુર્ઘટનાગ્રસ્ત વિમાનમાં બેઠેલી એની સિવાયની એક-એક વ્યક્તિ મરણ પામી હતી, પરંતુ ૩૩ હજાર ફૂટની ઊંચાઈએથી પેરેશૂટ વગર પડવા છતાં એ જીવી ગઈ એ કોઈ માની શકતું નહોતું. છતાં ધારણાથી સશકત હતી વાસ્તવિકતા ને જીવતીજાગતી વેસ્ના.

જીવી ગયાનો આનંદ સાથે વેદના અને લાચારી ય લાવ્યો હતો. એના શરીરનાં કમર નીચેના ભાગને લકવો મારી ગયો હતો. બે પગે ચાલવાનું અશક્ય હતું. આ ઉપરાંત માતા બનવાની શક્તિ ગુમાવી દીધી હતી.

વેસ્નાના જીવી જવામાં લોકોને જલદી વિશ્વાસ ન બેઠો. આને લીધે તપાસ-સંશોધન થવા માંડ્યા કે વેસ્ના વુલોવિક કેવી રીતે જીવતી રહી. એ સમયનાં અખબારો એક પછી એક કારણ પીરસવા માંડ્યાં હતાં.

સૌથી પહેલું જે કારણ બહાર આવ્યું એ વિવાદાસ્પદ પણ બની ગયું. જીવતા બચી જવાનું સૌથી પહેલું અને મોટું કારણ એ હતું કે વેસ્ના

વુલોવિકનું લો બ્લડપ્રેશર હોવાનું. નિષ્ણાતોએ સમજ પાડી કે બહુ ઊંચાઈ પર કોઈ દુર્ઘટના થાય તો પ્રવાસીઓના બ્લડપ્રેશર ખૂબ જ વધી જાય. એને લીધે ઓક્સિજન ખૂબ જ વાથાથી હદય ફાટી જાય. દુર્ઘટના ગ્રસ્ત વિમાનના બધા કમનસીબ પ્રવાસીઓ સાથે પણ એવું થયું હતું, પરંતુ વેસ્નાનું બ્લડપ્રેશર પહેલેથી જ ઓછું હોવાથી તેને આ બાબતની ઘણી ઓછી અસર થઈ અને તે બચી ગઈ.

પરંતુ આ કારણ જાહેર થયા પછી સવાલ ઊગી નીકળ્યો કે જો વેસ્નાને લો બ્લડપ્રેશર હતું તો પછી એરહોસ્ટેસ તરીકે નોકરી મળી કેવી રીતે? આનો ખુલાસો ખુદ વેસ્નાએ વરસો બાદ કર્યો હતો. એને પહેલેથી જ લો બ્લડપ્રેશર રહેતું હતું પણ ઈન્ટરવ્યૂ અગાઉ તેણે ખૂબ કોફી પીને બ્લડપ્રેશરને સામાન્યવત બનાવ્યું હોવાથી તે મેડિકલ ટેસ્ટમાં પાસ થઈ ગઈ અને એરહોસ્ટેસ તરીકે નોકરી મળી ગઈ હતી.

સૌથી આશ્ચર્ય, અચરજ કે આઘાતની બાબત એ હતી કે દુર્ઘટના ગ્રસ્ત વિમાનમાં વેસ્ના વુલોવિકની ડચૂટી જ નહોતી, પરંતુ નામની નામની એક એરહોસ્ટેસની હતી, પરંતુ સમાન નામને લીધે ગોટાળો થવાથી વેસ્નાએ ફરજ પર હાજર થવું પડ્યું હતું. ! (ક્રમશઃ)■

સ્પોટ
લાઈટ

મહેશ્વરી

feedback@
bombaysamachar.com

‘મહેશ્વરી બહેન, તમારા સીનમાં ડાન્સ રાખીએ.’ ડિરેક્ટર નીરજ વોરાનું સુચન સાંભળી ક્ષણિક હું વિચારમાં પડી ગઈ, પણ પછી હસી પડી. મેં આ નાટક સ્વીકાર્યું ત્યારે મને કહેવામાં આવ્યું હતું કે નીરજ સાથે કામ કરવાની મજા જરૂર આવશે, પણ એ ધૂની માણસ છે. સ્ક્રિપ્ટ અનુસાર નાટક તૈયાર કરવામાં નથી માનતો. ગમે ત્યારે એ લખેલા સીનમાં બદલાવ કરવા માટે જાણીતો છે કે પછી કોઈ સીન આખેઆખો પડતો મૂકી સાવ નવું જ દ્રશ્ય તૈયાર કરવાની એને આદત છે. આ બધું સાંભળ્યું હતું એટલે છેલ્લી ઘડીએ કોઈ સીન બદલાય?’ એવો વિચાર મને ન આવ્યો અને ન તો મેં એની સાથે કોઈ દલીલ કરી. જૂની રંગભૂમિમાં પણ મને આ પ્રકારના કેટલાક અનુભવ થયા હતા.

મેં કહ્યું સારું અને નીરજે મને સીન સમજાવ્યો. સીન એવો હતો કે છોકરાઓ દાદા સાથે અલકમલકની વાત કરતા હોય છે ત્યારે એમાંથી એક જણ એમને પૂછે છે કે ‘હું દાદાજી, તમારા તો લવ મેરેજ હતા ને. તો તમે દાદી સામે પ્રેમનો એકરાર કઈ રીતે કર્યો હતો?’ આ મીઠી મધુર વાતચીત થઈ રહી હોય છે ત્યારે દાદા એમને યુવાનીની વાત કરે છે. એ સમયે હું ગીત ગાતી ગાતી નીચે આવું છું અને એ સીનમાં ગીત ગાતા ગાતા માટે એન્ટ્રી લેવી એવું નીરજનું સુચન હતું. ગીત પસંદ કર્યું હતું રાજ કપૂર – નરગીસ પર ફિલ્માવાયેલું ‘ચોરી ચોરી’ ફિલ્મનું ‘જહાં મૈં જાતી હું વહીં ચલે આતે હો, ચોરી ચોરી મેરે દિલ મેં સમાતે હો’.

હવે જો તમે ૨૦૦૬માં આવેલી રોહિત શેટ્ટીની ‘ગોલમાલ: ફન અનલિમિટેડ’ જોઈ હશે તો અસ્સલ આવો જ એક સીન તમને જોવા મળ્યો હશે. ફિલ્મમાં દાદાનો રોલ પરેશ રાવલે કર્યો હતો અને દાદીમાની ભૂમિકા સુષ્મિતા મુખરજીએ કરી હતી. સુષ્મિતા એટલે મજદાર ટીવી સિરિયલ ‘કરમચંદ’માં પંકજ કપૂરની સેક્રેટરી કિટીનો રોલ કરનારી અભિનેત્રી. ‘ગોલમાલ’ ફિલ્મમાં પણ દાદાજી પરેશ રાવલ યુવાનીમાં દાદી સમક્ષ મૂકેલા પ્રેમના પ્રસ્તાવની વાત કરે છે ત્યારે સુષ્મિતા ‘કયું આગે પીછે ડોલતે હો ભવરં કી તરહ’ ગીત ગાય

છે. ટૂંકમાં ‘અફલાતૂન’ નાટકની કેટલીક બાબતો આબહૂબ ‘ગોલમાલ’ ફિલ્મમાં જોવા મળી હોવાનું મને કહેવામાં આવ્યું હતું. અલબત્ત ફિલ્મ મેં નથી જોઈ, પણ સાંભળેલી વાતો પરથી કેટલુંક સામ્ય હોવાનો ખ્યાલ આવે છે. મારી કોલમમાં અગાઉ પણ ગુજરાતી નાટકો પરથી પ્રેરણા લઈ તૈયાર કરવામાં આવેલી હિન્દી ફિલ્મોનો મેં ઉલ્લેખ કર્યો હતો. કોઈ અભ્યાસુ વ્યક્તિએ ખાણખોદ કરી વધુ વિગતો મેળવી લોકો સમક્ષ મૂકવી જોઈએ.

આપણે ૧૯૯૦ના દાયકાના ગુજરાતી નાટક ‘અફલાતૂન’ વિશે વાત કરી રહ્યા હતા. નીરજ વોરાએ સૂચવેલો અખતરો અમે બેસાડી દીધો. જોકે, પહેલા શામાં પ્રેક્ષકો બહુ નહોતા. નીરજનું માનવું હતું કે આ નાટક ઊપડ્યું તો ધમાલ મચાવશે. અલબત્ત દસ શો સુધી નાટકને મળેલો મોળો પ્રતિસાદ જોઈ એને પણ

થોડી નિરાશા થઈ હતી. મેં એવું સાંભળ્યું હતું કે ‘અફલાતૂન’ નાટક મૂળ મરાઠી નાટક ‘ઘર ઘર’ પરથી પ્રેરણા લઈ તૈયાર કરવામાં આવ્યું હતું.

નાટક ઊપડે નહીં ત્યારે દિગ્દર્શક કોઈ ફેરફાર કરીને કે કોઈ તુક્કો લડાવી નાટકને આવકાર મળે એ માટે કોશિશ કરતો હોય છે. ચારેક શો પછી નીરજે પણ એવા પ્રયત્ન કર્યા. નાટકની વાર્તા અનુસાર યુએસમાં રહેતા અમારા પૌત્રનું અવસાન થઈ ગયું હોય છે પણ અમને એની જાણ નથી હોતી. નીરજ આવી મને કહેવા લાગ્યો કે ‘મહેશ્વરી બહેન, નાટકનો કલાર્થમેક્સ બહુ ભારેખમ બની જાય છે. આપણે એ બદલી નાખીએ અને પૌત્રના મૃત્યુની જાણ દાદા – દાદીને છે એવું દેખાડીએ. એ અનુસાર તમે જ તમારો ડાયલોગ તૈયાર કરી નાખો. જરૂર લાગશે તો આપણે મકારીશું.’ આ હતો નીરજ વોરા. ચોકઠામાં ફિટ બેસી કામ કરવું

બ્રાન્ડ બનશે
બિઝનેસ વધશે

સમીર જોશી

feedback@
bombaysamachar.com

આ અઠવાડિયે આપણા કોમર્સ અને ઇન્ડસ્ટ્રી મિનિસ્ટર પીયૂષ ગોયલજીએ એક્સપોર્ટ સંબંધી એક વાત કહી કે એ MSME (મિનિસ્ટ્રી ઓફ માઈક્રો સ્મોલ એન્ડ મિડિયમ એન્ટરપ્રાઈસ) ઇન્ડસ્ટ્રીને એમની પ્રોડક્ટ વિદેશમાં રજિસ્ટર કરવામાં મદદ કરશે. આની સાથે એમણે બીજી મજેદાર વાત એ કહી કે, ફક્ત પ્રોડક્ટ રજિસ્ટર કરવાથી કામ નહિં બને, તમારે બ્રાન્ડ પણ બનાવવી પડશે અને આપણે સાથે મળીને બ્રાન્ડ કેમ્પેન ચલાવવા પડશે. એમણે આ સચોટ વાત કહી, જે ઘણાં મોટા મોટા વેપારીઓ પણ નથી સમજતા. મોટા ભાગે MSME અને તેની ઉપરના વેપારીઓ પણ ફક્ત પ્રોડક્ટ વેચવામાં માને છે અને આખી જિંદગી એક કોમોડિટી બનીને રહી જાય છે.

બ્રાન્ડ બનાવવાના ફાયદા એ જાણતા હોવા છતાં ઑખ આડા કાન કરે છે. ગોયલજીએ જે વાત કહી તેનું તાત્પર્ય તે છે કે જો બહારના દેશોમાં પોતાને રજિસ્ટર કરવા હશે તો વેલ્યૂ એડિશન કરવું પડશે અને ત્યાં બ્રાન્ડનું પદલું ભારી હશે, કારણ કે ફક્ત સામાન્ય પ્રોડક્ટને કોઈ ભાવ નહિં આપે. આ વાત આપણે આ કોલમમાં હંમેશાં જાણવાની કોશિશ કરીયે છીએ. આજે પાછુ તેને તાજુ કરીએ.

ઘારી લો કે તમે એક ઉત્પાદન બનાવ્યું છે. તમે એક કંપની બનાવી છે, પણ શું તમે ખરેખર એક બ્રાન્ડ બનાવી છે?

હું દર અઠવાડિયે આવા વેપારીઓને, બિઝનેસ ઓનર્સને, સ્થાપકોને મળું છું, જે કુશળ સંચાલકો છે.

એમણે ડિસ્ટ્રીબ્યુશન ગોઠવ્યું છે, એમનું પ્રોડક્ટ માર્કેટ ફિટ પણ વ્યવસ્થિત રીતે ગોઠવાયેલું છે, અને સ્થિર આવક પણ છે. જોકે, ક્યાંક એમનો ગ્રોથ અર્થાત્ વૃદ્ધિ અટકી જાય છે. માર્જિન ઘટે છે. નવા ગ્રાહકો મળે તેની પહેલાં જૂના ગ્રાહકો એમને ઝડપથી ભૂલી જાય છે. મોટાભાગે અહીં મુદ્દો માર્કેટિંગનો નથી – બ્રાન્ડિંગનો છે.

ફક્ત લોગો કે ટેગલાઇન જ નહીં, પરંતુ બ્રાન્ડને એક વ્યૂહાત્મક સંપત્તિ તરીકે જોવી પડશે. જો તમને ખાતરી ન હોય કે તમારા વ્યવસાયને બ્રાન્ડની જરૂર છે કે નહીં તો અહીં જે પાંચ વાત – સંકેત આપ્યા છે તે જાણવાની કોશિશ કરો. આ વાત હું ઘણીવાર વિવિધ કેટેગરી, વિવિધ સાઈઝની કંપનીઓમાં જોઉં છું, જેમકે

૧) સ્પર્ધામાં ટકવા માટે તમારે રિસ્કઉન્ડરની જરૂર છે.

આ ફક્ત પ્રાઈઝિંગનો અર્થાત્ ફિંમતનો મુદ્દો નથી. તે પર્સેપ્શન અર્થાત ધારણા વિશે છે. એક બ્રાન્ડ જોઈએ તેવી વેલ્યૂ ઉભી કરી શકે છે. બ્રાન્ડથી ઉદ્ભવેલી વેલ્યૂ વિનાનો કોઈપણ વેપાર વ્યવસાયમાં ટકી રહેવા માટે સંઘર્ષ કરે છે.

૨) લોકો તમારી કેટેગરી યાદ રાખે છે પણ તમારું નામ નહીં.

જો તમે ‘આ કે પેલું ટેક પ્લેટફોર્મ’ અથવા ‘લાલ કવરવાળો તે સાબુ’ તરીકે જાણીતા છો તો તમે અથવા તમારું નામ લોકોને યાદ નથી. આ મોટો અવરોધ છે

કેનવાસ

અભિમન્યુ મોદી

feedback@
bombaysamachar.com

જૂનાં ઘરો અને નવાં ઘરોની બાંધણીને ધ્યાનથી જોઈ છે?

‘શાંત ઝરુખે વાટ નીરખતી રૂપની રાણી જોઈ હતી, મેં એક શહેજાદી જોઈ હતી’.

ઝરુખામાં શહેજાદી, રાણી, રાજકુમાર જ કેમ ઉભા હોય? કારણ કે એ ઝરુખા મહેલોમાં હોય તો હવે બીજો સવાલ, આજથી ત્રણ સદી પહેલાના ઘરોના ચિત્રોમાં સામાન્ય માણસ એટલે કે મધ્યમ આવક ધરાવતા મિડલક્લાસ મેનના મોહુદલામાં બાલ્કનીઓ દેખાતી હતી? જૂનાં ચિત્રોમાં જો શહેર કે ગલી બતાવવામાં આવી હોય તો બે માળિયા ઘરના છાપરા તો મોટાભાગે ત્રિકોણાકાર જ કેમ રહેતા? બસો-ત્રણસો વર્ષ પહેલા મકાનની હારમાળા ‘C’ કે ‘U’ આકારમાં ભાગ્યે જ જોવા મળતી. અને હવે દરેક ઘરમાં વરંડો, ઓસરી, બાલ્કની, સપાટ અગાશી ચારે દિશામાં ફેલેલી હારમાળા કેમ દેખાય છે?

એક શબ્દમાં જવાબ જાણવો હોય તો આ રહ્યો જવાબ:

ટીબી અર્થાત ટ્યુબરક્યુલોસીસ. આ રાજરોગને આજ સુધી શ્રાપ જ મળ્યા છે. તમારા કુટુંબનો ઑંબો લો. તેમાં ત્રીજી-ચોથી કે સાતમી-આઠમી પેઢીએ કોઈ તો એવા દુર્ભાગી સ્વજન હશે જ, જેનું મૃત્યુ ટીબી-ક્ષય રોગને લીધે થયું હોય. અત્યારે પણ દુનિયાની પચીસ ટકા વ્યક્તિ એટલે કે કુલ વસતિનો ચોથો ભાગ કોઈના કોઈ સમયે ટીબીથી પીડાય છે. ખાંસી, કળતર, તાવ

માણસને ઘસી નાખે. કુટુંબના એક સભ્યને થાય એટલે બીજાને થવાની સંભાવના વધી જાય. કોઈ યુદ્ધે નહિ લીધો હોય એટલો ભોગ આદિમાનવયુગથી ચાલી આવતા આ રોગે લીધું છે. ઈજિપ્શિયન મૃતદેહોના પરીક્ષણમાં પણ બહાર આવ્યું કે એમનામાંથી મોટા ભાગના ક્ષયરોગથી પીડાતા. માટે સામૂહિક રીતે કેન્સર કરતાં પણ વધુ ચિકારને પાત્ર બનેલો આ રોગાધિરાજ હંમેશાં નફરત પામ્યો છે , પરંતુ ટ્યુબરક્યુલોસીસે મોડર્ન આર્કિટેક્ચરનો પાયો નાખ્યો એ વાત નજરઅંદાજ ન થવી જોઈએ. આજે આપણે જે ડિઝાઈનનાં ઘરોમાં રહીએ છીએ તે ડિઝાઈનનો અમુક ભાગ આ રોગને આભારી છે.

ટીબીની પરાકાષ્ઠા ઔઘોગિક ક્રાંતિ વખતે આવી હતી, કારણ કે ફેક્ટરીઓનું પ્રમાણ વધ્યું. માણસો એકબીજાના શારીરિક સંસર્ગમાં વધુ આવતા થયા. બંધિયાર જગ્યાઓ અને લાંબા સમય સુધી એક જ જગ્યા પર કામ કરવાનું જરૂરી બન્યું. ટીબીનો રોગ વધુ ફેલાયો. ૧૮૧૦ થી ૧૮૧૫ વચ્ચે ન્યુયોર્કની ચોથા ભાગની વસતિ ટીબીમાં ખલાસ થઇ ગઈ. અમેરિકાએ ઔઘોગિકરણ તરફ દોટ મૂકી તો તેની સાઈડ ઈફેક્ટ ટીબીના સ્વરૂપમાં આવી. તબીબી સંશોધનકાર રોબર્ટ કોચે ટીબી રોગ માટેના અપરાધી બેક્ટેરિયાને છૂટો પાડ્યો ૧૮૮૦ પછી. ત્યાં સુધી એટલો ખ્યાલ આવી ગયો હતો કે ટીબી પેશન્ટને રાહત આપવા માટે એને એકાંતમાં રાખવો. જયાં પૂરતો

સૂર્યપ્રકાશ હોય, હવા-ઉજાસ આવે અને ચોખ્ખાઈ હોય માટે આ સમયગાળા દરમિયાન સૂર્યસ્નાન માટે સેનેટોરિયમની સ્થાપના થવાનું શરૂ થઇ ગયું. જર્મની, પોલેન્ડ, સ્વિટ્ઝરલેન્ડ જેવા દેશ મેડિકલ ટુરિઝમ માટે નહિં પણ ખાસ ટીબી-ટુરીઝમ માટે પ્રખ્યાત થઇ ગયા. લોકો સનખાથ લેવા, સ્વચ્છતા વાળી જગ્યામાં એકલા રહેવા માટે આવી જગ્યાઓ ગોતવા લાગ્યા, પણ દરદીઓની સંખ્યા બહુ હતી. માટે હોસ્પિટલો એ મુજબ જ થવા લાગી કે ટીબી ન થાય. અંદોગઢ જેવાં શહેરોના વિશ્વવિખ્યાત આર્કિટેક્ટ હે કોબ્યુઝિયરે પણ કહ્યું કે દરેક માણસ કુદરતની બને એટલો નજીક રહે અને ખુલ્લામાં રહે તેવી ડિઝાઈન જ બનવી જોઈએ.

અમેરિકામાં ત્યારે ‘કન્ઝમ્પશન’ તરીકે

એના સ્વભાવમાં જ નહોતું. લાંબો ડાયલોગ મેં તૈયાર કર્યો અને નીરજે એમાં નજીવા ફેરફાર કરી મને અભિનંદન પણ આપ્યા. એ ડાયલોગ એવો હતો જેમાં અમારા ઘરમાં ઘૂસેલા ચાર યુવાનોનું કપટ ઉઘાડું પડે છે. કલાઇમેક્સના આ બદલાવથી કે પછી કોઈ અન્ય કારણસર, અગિયારમા શોથી નાટક એવું ઊપડ્યું કે ન પૂછો વાત. દોડવા માટે જાણે ઢાળ મળ્યો હોય એમ નાટક સંસાડાટ ચાલવા લાગ્યું. ૪૦૦થી વધુ શો થયા અને એ સુધ્યાં એક પણ ચેરિટી શો વિના. નાટકને મળેલી અસાધારણ સફળતા એની સાથે સંકળાયેલા દરેક કલાકાર માટે ટોનિક સાબિત થતી હોય છે. ૧૯૯૨થી ૧૯૯૪ એમ સળંગ બે વર્ષ મેં એ નાટકના શો કર્યા.

નાટક હોય ફિલ્મ હોય કે કળાનું બીજું કોઈ સ્વરૂપ હોય, એમાં સંવેદના હોવી જરૂરી છે. વાર્તા, નાટ્યાત્મકતા, સજાવટ, અભિનય આ બધું ફિલ્મ કે નાટકને એક અલગ ઊંચાઈ પર લઈ જાય એ વાત સાચી, પણ જો એ બધું દર્શકના ચિત્તને હલબલાવે નહીં, એના હૃદયને ઢંઢોળે નહીં તો એનો વિસ્તાર સીમિત રહે છે. કૃતિએ જો સીમાડા ઓળંગી, છલાંગ મારી આગળ વધવું હોય તો એમાં કોઈ એવું તત્ત્વ હોવું જરૂરી છે જે દર્શકના લાગણીતંત્રમાં ખળભળાટ મચાવી દે. નીરજ વોરાની એવી કોશિશને કારણે નાટકને જવલંત સફળતા મળી એવું મારું માનવું છે.

‘અફલાતૂન’ને મળેલી અફલાતુન સફળતાથી અમે બધા પોરસાઈ ગયા હતા. નાટકને ધૂળાંધાર સફળતા મળે ત્યારે નવું નાટક કરવાની ઈચ્છા થોડી ઢીલી પડી જતી હોય છે. એવામાં મને એક એવી ઓફર આવી જેની મેં કલ્પના પણ નહોતી કરી. ઓફર અમેરિકામાં નાટક કરવાની હતી, પણ ‘અફલાતુન’ના શો ચાલુ રાખી હું એ સ્વીકારી શકું એમ નહોતી. એટલે મેં આખી વાત નિર્માતા આશિષ ત્રિવેદી (ઉપેન્દ્ર ત્રિવેદીનો દીકરો)ને કરી. મારા આશ્ચર્ય વચ્ચે તેણે તરત હા પાડી દીધી અને કહ્યું કે ‘મહેશ્વરી બહેન, ઊપડો અમેરિકા.’ કલાકારને સારી તક મળે એમાં રાજી થનારા લોકો પણ હોય છે. આશિષ ત્રિવેદી એવી વ્યક્તિ હતી. ■

એ જ શૂરા જે મુસીબત જોઈ મૂંઝાતા નથી

કનૈયાલાલ મુનશીની પ્રખ્યાત નવલકથા ‘પૃથ્વીવલ્લભ’નો આધાર લઈ પ્રભુલાલ દિવેદીએ ‘માલવપતિ મુંજ’ નામનું નાટક લખ્યું હતું. આ નાટકમાં કામ કરતા નટ માસ્ટર અશરફખાનના અભિનયની ઘણી પ્રશંસા થઈ હતી. તેમના અભિનય ઉપરાંત દર્દ ભરેલા ઘૂંટાયેલા અવાજમાં રજૂ થયેલા ગીત નાટ્ય રસિકો માટે એક અવિસ્મરણીય ભાષ્ય બની રહ્યા છે. એક ગીત તો અનેક લોકોના અંતરમાં આજે પણ સચવાઈને પડ્યું હશે જેમાં મનુષ્યની બેમિસ્સાલ વ્યાખ્યા થઈ છે: *એક સરખા દિવસ સુખના કોઈના જાતા નથી, એથી જ શાણા સાઘાબી લેશ કુલાતા નથી. ભાગ્ય રૂટે કે રીડે એની તમા તેને નથી, એ જ શૂરા જે મુસીબત જોઈ મૂંઝાતા નથી.* * અશરફખાન ઉપરાંત એમના જેવી જ અવ્વલ ગાયકી ધરાવતા નટ ભગવાનદાસ આત્યા.

સંગીત સમ્રાટ તરીકે પણ ઓળખાતા ભગવાનદાસ

‘દેશી નાટક સમાજ’માં પ્રભુલાલ દિવેદી લિખિત ‘સત્તાનો મઠ’ નાટકમાં ‘પતંજલિ’ની ભૂમિકાથી લોકપ્રિય બન્યા હતા. એ સમયે અશરફખાન પણ ‘દેશી નાટક’માં હતા અને ભગવાનદાસની સામે એક અલગ પાત્ર ભજવતા હતા. નાટકમાં એક સિસ્ટ્યુએશન એવી આવતી જ્યારે એક વીંગમાંથી ભગવાનદાસ અને બીજી તરફથી અશરફી ગાતા ગાતા આવતા. આ અનોખી જુગલબંધી પર પ્રેક્ષકો ઓવારી જતા હતા. એ ગીતની પંક્તિઓ પણ જનમાનસના દિલમાં અડો જમાવી બેસી ગઈ છે. એ પંક્તિઓ હતી: *‘તું મેલે મુસાફર વહી જશે, સમય ઘડી કે બે ઘડી, એ મસ્તી મનમાં રહી જશે, એ સમય ઘડી કે બે ઘડી. છે ઑંખ છતાં કાં અંધ બને, લઈ દીવો હાથ કાં કૂવે પડે? અભિમાન અશ્વ પર ચડી ચડી, છે સમય ઘડી બે ઘડી.’* ■

શું તમારા વ્યવસાયને બ્રાન્ડ બનાવવાની જરૂર છે? આ રહ્યા એના પાંચ સંકેત...

તમારા ગ્રોથ માટે. કાલે તમારા જેવું જ પ્રોડક્ટ લઈને કોઈ આવશે અને વેચશે અને તમે કંઈ નહીં કરી શકો. ૩) તમે હંમેશાં ગ્રાહકો શોધો છો અને ક્યારેય એમને આકર્ષિત કરતા નથી.

આનો અર્થ છે કે તમે લજ્જા પણ પુશ વ્યૂહરચનામાં માનો છો. જો તમારો વ્યવસાય ફક્ત સખત મહેનત કરવાથી જ વિકસે છે. તો તમે બ્રાન્ડ દ્વારા થતા વેચાણને અને ગ્રાહકના ખેંચાણને ગુમાવી રહ્યા છો.

૪) તમે અને તમારી ટીમ તમારી પ્રોડક્ટ યુનિક શા

માટે છે તે સમજાવવા માટે સંઘર્ષ કરે છે.

જો તમે ખુદ આંતરિક રીતે અસ્પષ્ટ છો કે તમે શેનાથી ઓળખાવ છો કે યુનિક શું છે તો બહારના લોકોને તમને ભૂલતા વાર નહીં લાગે. જો તમારા સ્ટ્રાફફ શા માટેનો જવાબ નહીં આપી શકે તો તમારા ગ્રાહકો પણ હંમેશાં મૂંઝવણમાં રહેશે.

૫) તમારી વૃદ્ધિ ભાવનાત્મક નહીં, પરંતુ ઓપરેશનલ લાગે છે.

જો બધું રાખેતા મુજબનું લાગે છે અને ગતિ જણાતી

નથી તો તે એક સંકેત છે કે તમારા વ્યવસાયમાં જાન ઉમેરવાની જરૂર છે અને તે ફક્ત એક બ્રાન્ડ પ્રદાન કરી શકે છે.

વર્ષોથી, મેં પારિવારિક વેપારી પેઢીઓ, સ્ટાર્ટઅપ્સ અને લિગસરી ઉત્પાદકો સાથે પણ કામ કર્યું છે અને મારો અનુભવ કહે છે કે મજબૂત બ્રાન્ડ બનાવવા માટે તમારી કંપની મોટી હોવી જરૂર નથી. તમારે બ્રાન્ડિંગને ફક્ત ખર્ચ અથવા બાઘ શણગાર તરીકે જોવાનું બંધ કરી તેને દિશા ચીંધનાર તરીકે જોવાનું શરૂ કરવાની જરૂર છે. તેથી જ્યારે તમને તમારા ઉત્પાદનોનું વેચાણ મુશ્કેલ લાગે અથવા તેમાં અટવાઈ જાઓ, લોકોને શું કોમ્યુનિકેટ કરવું તેની અવઢવમાં હોવ, જો તમારી નવી પેઢી તમારા વેપારમાં રસ નથી લેતી અથવા વેપારમાં જોડાવા નથી માગતી ત્યારે તમારી જાતને પૂછો:

જે રીતે તમે આજ સુધી ધંધો ચલાવ્યો તે રીતે આગળ ચલાવી શકશો? કન્ઝયુમર બદલાઈ રહ્યો છે ત્યારે તમને તમારા જૂના સ્વરૂપમાં કસ્ટમર અપનાવશો? અને સૌથી મહત્વનો સવાલ : શું આ વ્યવસાયિક સમસ્યા છે કે છુપાયેલી અથવા ના બનાવેલી બ્રાન્ડની સમસ્યા?

જો ઉપરોક્ત વાતો અથવા સંકેતોને તમે અનુભવો છો અને લાગે છે કે આ તમારી જ વાત છે તો સમય આવી ગયો છે વ્યવસાયને બ્રાન્ડ બનાવી તેના સહારે વેપાર કરવાની, કારણ લોકોને પ્રોડક્ટ નહીં બ્રાન્ડ જોઈએ છે. ■

એક રોગે ઘરની ડિઝાઈન બદલી, હવે ઘરની ડિઝાઈન નવા રોગને નોતરે છે?

ઓળખાતા આ રોગ માટે સૌપ્રથમ સેનેટોરિયમ ઠોકરટ એડવર્ડ લિવિંગસ્ટન ટુડોએ સ્થાપ્યું. તેમાં તડકો આરપાર નીકળી શકે એવા કાચ નાખવામાં આવ્યા અને બાલ્કની જેવો ભાગ સહેજ આગળ વધારવામાં આવ્યો. ટીબી પેશન્ટ શક્ય એટલો સમય તડકામાં ખુરશી ઉપર બેઠા બેઠા પસાર કરતો. સોલેરિયમની સંખ્યા પણ વધવા લાગી. પછી હેલીઓથેરાપી એટલે કે સૂર્યસ્નાનનો લાભ વધુ લોકોને મળે તેના માટે અગાશીઓની વ્યવસ્થા ચાલુ થઇ.

અણીદાર મિનારાની ફેશનનો ત્યાગ કરવો પડ્યો. પેશન્ટ લાંબા સમય સુધી કેડના દુખાવા વિના બેસી શકે તેના માટે લાકડાની રીક્લાઈનર ખુરશીનું ચલણ વધ્યું. થુંક જેવા શરીરની બહાર નીકળતા દ્રવ્યોથી પણ ટીબી પ્રસરે માટે વ્યક્તિગત સિન્ક/સેનેટરિવરનું ચલણ વધ્યું. ટીબીનો દબાઇો જોતા નવાં બનતાં બાંધકામો જ એવાં થવા લાગ્યા કે જેમાં દરેક ખૂણે મહત્તમ સૂર્યપ્રકાશ આવે તથા હવાની અવરજવર ચાલુ રહે. સફાઈમાં લોકો ભૂલી ગયા, પણ નવાં મકાનોની ડિઝાઈન એ મુજબ જ થવા લાગી કે ટીબી ન થાય.

ચંદીગઢ જેવાં શહેરોના વિશ્વવિખ્યાત આર્કિટેક્ટ હે કોબ્યુઝિયરે પણ કહ્યું કે દરેક માણસ કુદરતની બને એટલો નજીક રહે અને ખુલ્લામાં રહે તેવી ડિઝાઈન જ બનવી જોઈએ.

મોરલ ઓફ ધ સ્ટોરી ઈઝ, ટીબી નામની

ભયંકર વ્યાધિએ મોડર્ન આર્કિટેક્ચરમાં પ્રદાન કર્યું. એક રોગ માનવસભ્યતાની રહેણીકરણી ઉપર કાયમી અસર છોડી જાય તે વાત મોટી છે.

આ કુખ્યાદાયક ઈતિહાસ કેમ યાદ કર્યો? કારણ કે ભૂતકાળમાં એક રોગે માણસોના મન થાય કે ટીવી જોવાનું મન થાય આમ કરીને કોઈ ઈલેક્ટ્રોનિક ડિવાઈસ ચાલુ રહે તેવી ડિઝાઈનવાળા ઘરમાં આપણે રહીએ છીએ. આ વાત કોઈ સંતની કથા જેવી ઉપદેશાત્મક લાગતી હોય તો એક નક્કર હકીકત જાણો ને કે આવનારા ચાલીસ વર્ષમાં ટકાવાની મુજબ નોંધે મન ઉપર કેન્સર કે એઇડ્સ નહિ, પણ ડિપ્રેશન હશે. દુનિયાની અડધી વસતિ ૨૦૫૦ સુધીમાં મેન્ટલ ડિસઓર્ડરથી પીડાતી હશે અને તેમાં વર્ચ્યુઅલ રિયાલિટીમાં જીવાડતાં ઈલેક્ટ્રોનિક ડિવાઈસ કારણભૂત જશે. ડિઝાઈન બદલો.. રોગ બદલેગા ! ■

રંગ ભીની ને સુવાળી નીકળી
યાદ એની બારમાસી નીકળી

આજે આપણે વાત કરવી છે પરભાષાના સર્જક કે જેમણે ગુજરાતી ભાષાને પોતાની માતૃભાષા હિન્દી કરતા વધારે લાડ લડાવ્યા હતા. આ ચલગારા કવિનું નામ છે કેલાસ પંડિત. આખી જિંદગી મહાનગર મુંબઈમાં વીતાવી. ગઝલ સર્જન પણ અહીં જ કર્યું. ગુજરાતી મુશાયરાઓમાં સફળતાપૂર્વક ભાગ લીધો. કેલાસ પાસે સાદગીનો વૈભવ હતો. એમની જીવનશૈલી એવી હતી કે એ પારકાને પોતાના કરે. મુંબઈ અને ગુજરાતમાં એમનું મિત્રવર્તુણ બહુ મોટું હતું. સમર્થ કવિઓ, સંગીતકારો, નામી ગાયકો અને સાહિત્ય સાથે નાતો-નિસ્તબ ધરાવતા અસંખ્ય ભાવકોનો માનીતો શાયર હતો.

કેલાસ અને સુરેન ઠાકર ‘મેહુલ’ લગભગ એક જ સમયે ઉદય પામ્યા અને સાથે રહીને ઘણું સર્જન કર્યું: કેલાસ પંડિત પાસે નોખું વિચારવાનો અને પરિણામે કશુંક આશ્ચર્યજનક આપવાનો અભિગમ હતો. ભાષા બોલચાલની, શબ્દોના ચયનમાં સાદગી, નવા કાંકિયા અને રદીક પ્રયોજવાની ઉત્સુકતા,

છંદને વફાદાર રહેવાની જાગૃતિએ એમની ગઝલોના બાહ્ય દેહને સુંદર રીતે કંડાર્યો હતો. ગઝલના આંતર દેહ એટલે તગઝગુલ, તસ્વવુફ અને તસ્તુરમાં એમણે પ્રતિભાવંત યોગદાન આપીને ગઝલના આંતરદેહને પણ શણગાર્યો છે. કેલાસે નાની બહરમાં ગઝલો લખી છે અને ગઝલની રવાની એટલે શું એ સિદ્ધ કરી બતાવ્યું છે.:

પ્રકૃતિના સથવારે અનુભૂતિ અવતારનો શાયર કેલાસ પંડિત

ગઝલની રંગીની બહુરુપશી નથી આમ છતાં આ કવિએ ગઝલના રંગને પ્રકટાવવામાં યથાર્થ પ્રયત્નો કર્યા છે. એમની ગઝલમાંથી થોડાં ઉદાહરણો જોઈએ.

ચહેરો જુઓ છો આપ, હું એ આરસીમાં છું

ખેલ્યા કરે છે જુલફથી એ કાંસકીમાં છું

રંગ ભીની ને સુવાળી નીકળી
યાદ એની બારમાસી નીકળી.

સરખા થવાની વાત તો આકાશમાં રહી
ઊડતી લટોની સાથ હું ઊડી ઊડી ગયો.

સૂતાં હશે તો ખ્યાબમાં આવી જઈશ હું
આખા બદનમાં ફૂલ થઈ મહેકી જઈશ હું

કહેવાય એવા સાવ અમસ્તા પ્રસંગમાં
ખૂંપી ગયો છું ખૂબ હું ભીના સંબંધમાં

વાળ અગાસીમાં એ ઝટકે
આખા શહેરે છત્રી ઓઢી!

મુંબઈ જેવા મહાનગરની યાંત્રિક જિંદગી અને નાના માણસોના જીવનની સાચુકલી રજૂઆત, દર્દ, પીડા અને વ્યથા સુધીની અનુભૂતિઓ કેલાસના સર્જનમાં અભરે ભરી છે. થોડાંક ઉદાહરણો જોઈએ:

સાંજે જશે ને આવશે પાછો સવારમાં
સૂરજને રહેવા શહેરમાં કોઈ જગા નથી.

યમન તુજને સુમન મારી માફક છેતરી જશે
પ્રથમ એ પ્યાર કરશે ને પછી જખ્મો ઘરી જાશે

આખો દિવસ જે રોડને મોટરમાં લઈ ફર્યો
રાતે બિયારો ટ્રેનમાં લટકી ઘરે ગયો.

ખનકે છે એના ખોબલે સૂરજનું પાંચિયું
ચગળ્યા કરે હોઠમાં રસ્તાનાં સિન્નલો

ઘરનો ઉપાડી બોજને ભટકે છે ક્યારના
મારા શહેરમાં કેટલા એવા શ્રવણ હશે.

આવીશ ત્યારે સાંજના ઢગલો થઈ જઈશ
નીકળું છું ઘરની બહાર હું છૂટેલા તીર જેમ

ઊડતી રહેલી વાતમાં પંખીપણું નથી

વસતી ભરેલા શહેરમાં વસતીપણું નથી.

શોક થયો કેલાસ’નો પૂરો
લાશ બળી ગઈ, ચાલો જઈએ.

ગઝલમાં મિલન અને વિરહના ભાવની દાર્સ્તાન આપોઆપ આવી જતી હોય છે, કેલાસ મિલનના કેફને પીધા પછી વિરહના દર્દને જીરવી જવાની વાત કેટલી સચોટતાથી કરે તે જોઈએ:

એના વિરહના દર્દને જીરવી ગયો છું હું
એના મિલનના કેફને પણ પી ગયો છું હું

શક્ય છે વરસાદનો હિસ્સો હશે
આપણો સંબંધ પણ ભીનો હશે.

રાહ જોતાં એ ઝરખે આમ ઊભા હોય પણ
આપણું સ્વપ્નાં જેવાં એનાં સ્વપ્નાં હોય પણ.

ભૂલી જવાના જેવો હશે એ બનાવ પણ
ક્યારેક તમને સાલશે મારો અભાવ પણ

તારી વ્યથા કબૂલ મને એક હદ સુધી
માંસુ બનીને આંખમાં કાયમ ન આવ પણ

માનવ જીવનના વિવિધ ભાવોને, આશાઓને, અરમાનોને અને ઈચ્છાઓને દરેક કવિ પોતાની રીતે વાચા આપતો હોય છે. કેલાસની વિશિષ્ટતા એ છે કે અશ્રુ, ડુસકાં, વ્યથા અને વેદના પ્રકૃતિનાં તથ્યો સાથે સંગોપાઈને આવે છે જેમ કે:

કિરણોની જેમ ફૂલને સ્પર્શી રહ્યો છું હું
ભીનાશ એની આંખની લૂછી રહ્યો છું હું

બેસી ગયું છે ફૂલમાં ઝાકળ થઈ હવે
એનું સ્મરણ સવારમાં છલકી ગયું હશે.

એકાદ એવી યાદ તો છોડી જવી હતી
છુટ્ટા પડ્યાની વાતને ભૂલી જવી હતી
વહેતા પવનની જેમ બધું લઈ ગયા તમે
મુઠ્ઠી ભરી સુગંધ તો મૂકી જવી હતી.

ફરી વરસાદ આવ્યો ને થયું એનું સ્મરણ પાછું મને ઘેરી વળ્યું છે એનું એ વાતાવરણ પાછું હવાનો ખાલીપો મહેકી ઊઠ્યો કોચલના ટહુકાથી કે આવ્યું પહાડથી કિલ્લોલતું ‘રમતું’ ઝરણું પાછું કેલાસ પંડિતે ગુજરાતી કવિતાને છસ્સો જેટલી ગઝલો, મુક્તક, નઝમ, ગીત, અછાંદસ રચનાઓ આપી છે. એમનું પ્રદાન ચિરંજીવી છે.

જેમને ભૂલી જતાં વર્ષો થયા
યાદ આવ્યા એક અમથી વાતમાં

જૂન ૧૨, ૨૦૨૫ના દિવસે અમદાવાદમાં ‘એર હન્ડિયા’નું પ્લેન તૂટી પડ્યું એ પછી વોટ્સ એપ પર મેસેજિસનો મારો ચાલ્યો. અનેકે ‘ફેસબુક’ પર પોસ્ટસ મૂકી. એમાં ઘણાએ પોતાનું જ્ઞાન પ્રદર્શિત કર્યું. એમણે દાવા સાથે કહ્યું કે આમ કે તેમ જ બન્યું હોવું જોઈએ તો જ પ્લેન તૂટી પડ્યું હોય. કોઈએ કહ્યું કે પ્લેનની ફ્યુએલ ટેન્કનો વાલ્વ ખોલવાનું રહી ગયું હશે એટલે પાઈપમાં થોડુંઘણું ઈંધણ હતું ત્યાં સુધી પ્લેન ચાલ્યું અને પછી ઇંધણનો પુરવઠો મળતો બંધ થઈ ગયો એટલે પ્લેનના એન્જિન બંધ થઈ જતા પ્લેન તૂટી પડ્યું. તો વળી કોઈએ કહ્યું કે પ્લેનની પાંખો નીચે હવાનું દબાણ ઘટી ગયું એટલે પ્લેન તૂટી પડ્યું. કોઈએ વળી કશુંક ભળતું જ કહ્યું. એ બધું જ્ઞાન પાછું લોકોએ બીજાઓ સાથે શેર કર્યું. ઘણાએ ‘ગૂગલ’ પર સર્ચ કર્યું કે પ્લેન તૂટી પડવાનું કારણ શું હોઈ શકે...

આપણે અહીં એ વિમાન દુર્ઘટના વિષે વાત નથી કરવી, પણ બધાને બધું જાણી લેવાનું ઝનૂન ઊપડતું હોય છે એ વિશે વાત કરવી છે. ‘ગૂગલ’ આવ્યા પછી તો ઘણા મનુષ્યો માટે ‘ઊંટ હતું અને પાછું ઊકરડે ચડ્યું’ જેવો ઘાટ થયો છે. ‘ગૂગલ’ જે કહે એ સાચું એવું એ બધા માનતા હોય છે અને આવા ઘણા ‘ગૂગલજ્ઞાની’ઓ પાછા પોતાનું (‘ગૂગલ’માંથી મેળવેલું) જ્ઞાન સોશિયલ મીડિયા પર હોય છે. ‘ગૂગલ’ પર ખોટી માહિતી હોય તો પોતે તો એના આધારે ગેરમાર્ગે દોરાય છે, પણ બીજા લોકોને ય ગેરમાર્ગે દોરે છે. હવે બાકી હતું તે ચેટ જીપીટી આવી ગયું છે.

(થોડાં દિવસો અગાઉ એક વિદેશી યુવતીએ પતિથી છૂટાછેડા લઈ લીધા, કારણ કે ચેટ જીપીટીએ એને કહ્યું હતું કે તારા પતિનું બીજ કોઈ યુવતી સાથે અફેર ચાલે છે!).

બધાને બધું જ જાણી લેવું છે. બધું જાણી લેવાની લાલ્ચમાં ઘણા માણસો કલાકો સુધી મોબાઈલ ફોન કે કમ્પ્યુટર સામે બેઠા રહીને પોતાની આંખો ટોચી નાખે છે. વાસ્તવમાં સારી રીતે જીવન જીવવા માટે થોડી વસ્તુઓ સમજવાની જ જરૂર હોય છે તે આ લોકો જાણી શકતાં નથી અને પછી ગામ આપમાની ગંદકી પોતાના મનમાં ઠાલવતાં રહે છે.

આ સ્થિતિમાં ઉદાલક ઋષિ અને એમના પુત્ર શ્વેતકેતુની કથા યાદ આવી જાય છે. ઉદાલક ઋષિએ પુત્ર શ્વેતકેતુને અભ્યાસ માટે કાશી મોકલ્યો. શ્વેતકેતુ ઉચ્ચ અભ્યાસ કરીને પાછા ઘરે આવ્યા ત્યારે એમની ચાલવાની ઢબ જોઈને ઉદાલક સમજી ગયા કે પુત્રને જ્ઞાનનો અહંકાર આવી ગયો છે.

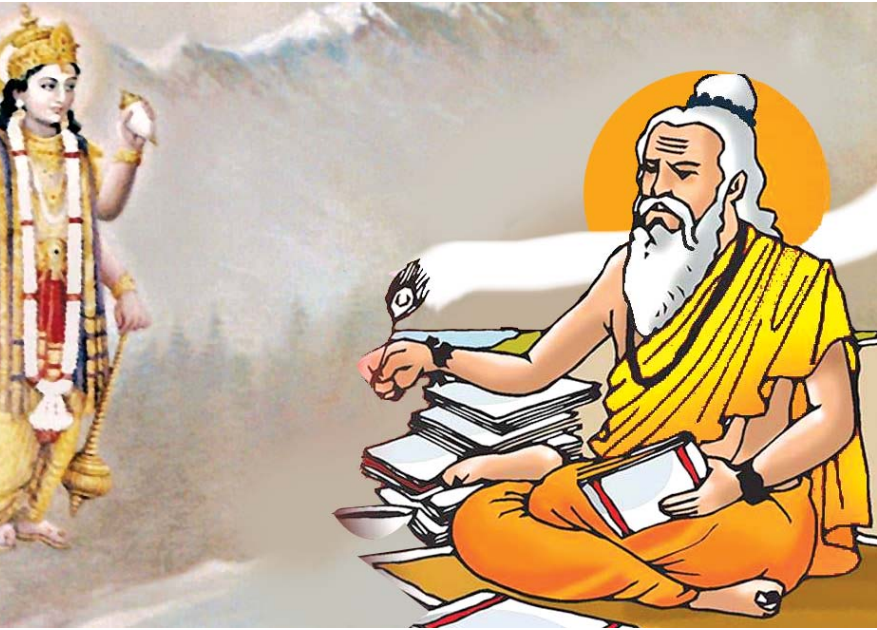
શ્વેતકેતુએ પિતાના ચરણસ્પર્શ કર્યા એ પછી ઉદાલકે પૂછ્યું, ‘અભ્યાસ કરી આવ્યો બેટા? શું જાણી આવ્યો?’

શ્વેતકેતુ : ‘બધું જ.’

ઉદાલક ઋષિએ પૂછ્યું, ‘બધું જ જાણી લીધું?’

શ્વેતકેતુ : ‘હા, પિતાજી.’

ઉદાલકે સવાલ કયો: ‘એ પણ જાણી લીધું કે જે જાણ્યા પછી કશું જ જાણવાની જરૂર નથી?’ શ્વેતકેતુ નિરુત્તર થઈ ગયા.

કરીને પાછા ઘરે આવ્યા ત્યારે એમની ચાલવાની ઢબ જોઈને ઉદાલક સમજી ગયા કે પુત્રને જ્ઞાનનો અહંકાર આવી ગયો છે.

શ્વેતકેતુએ પિતાના ચરણસ્પર્શ કર્યા એ પછી ઉદાલકે પૂછ્યું, ‘અભ્યાસ કરી આવ્યો બેટા? શું જાણી આવ્યો?’

શ્વેતકેતુ : ‘બધું જ.’

ઉદાલક ઋષિએ પૂછ્યું, ‘બધું જ જાણી લીધું?’

શ્વેતકેતુ : ‘હા, પિતાજી.’

ઉદાલકે સવાલ કયો: ‘એ પણ જાણી લીધું કે જે જાણ્યા પછી કશું જ જાણવાની જરૂર નથી?’ શ્વેતકેતુ નિરુત્તર થઈ ગયા.

‘પિતૃદેવો ભવ’ ન કહેલી કથાનો હીરો

એકવાર મિત્રોએ પૂછ્યું : ‘જૂઠ્ઠાડા..ફિલિપ તારા સાચા પપ્પા નથી. સાચો બાપ હોત તો તારી મા સાથે રહેતને?’

સીમૉ ગૂંચવાયો. ફિલિપ જ્યાં લુહારી કામ કરતો હતો ત્યાં જઇને ફિલિપને પૂછ્યું : ‘લોકો કહે છે કે તમે મારા સાચા પિતા નથી. મારે શું કહેવું?’

ફિલિપ પાસે કોઈ જવાબ નહોતો.

પછી રવિવારની રાતે ફિલિપે સીમૉના બારણે ટકોરા માર્યા. સીમૉની માએ પૂછ્યું : ‘ફિલિપ, આટલી રાત્રે? તમે જાણો છોને કે મારા વિશે લોકો કેવી વાતો કરે છે?’

‘તમે મારાં પત્ની બનશો?’ ફિલિપે પૂછ્યું અને ઘરમાં આવ્યો. સૂતેલા સીમૉને કહ્યું : ‘હવે તારા મિત્રોને કહેજે કે મારા પપ્પા ફિલિપ રેમી છે ને એ લુહાર છે ’

બીજા દિવસે સીમૉએ બધાંને કહ્યું, ‘મારા પિતા લુહાર ફિલિપ રેમી છે ને હવે તમારી ખેર નથી.’ પિતૃવત્ત્વ કથન બસ આટલું જ. મહાન વાર્તાકાર મોંપાસાની પિતા વિશેની આ કથા જગતમાં અમર છે

ટાઇટલ્સ: વેદનામાં ‘વેદ’ છે! (છેલવાણી)

પિતા- બાપ- પપ્પા કે ફાધર... એવા શબ્દો છે, જે જીવતર નામનાં ઘરનું અદ્રશ્ય છાપર છે. દરેક બાપ, અકથ્ય કથાનો એવો હીરો છે, જેના પ્યાર ને પરસેવા માટે લેખકાની લાગણી અને લેખિનીઓને લકવો મારી જાય છે. ટ્રેન-બસમાં જઇને દિવસભર નોકરી-ધંધામાં વૈતરું કરતા ને વર્ષાનુંવર્ષ પરિવાર સાચવતા એક ખામોશ માણસની મૂંગી ઉજાસ વિનાની ઉજવણીનો આજે દિવસ છે: ‘વિશ્વ પિતા દિવસ’.

૮ વરસનો સીમૉ પહેલીવાર સ્કૂલમાં પ્રવેશ્યો. એક છોકરાએ સીમૉની મજાક ઉડાવતા કહ્યું,

‘બોલો..આ સીમૉને તો બાપ જ નથી.’

બીજા છોકરાએ પૂછ્યુ : ‘તારાં નામની પાછળ કયું નામ લાગે છે? બોલ બે?’

‘મને લોકો સીમૉ કહે છે.’

પેલા છોકરાએ કહ્યું : ‘જુઓ, આની પાસે બાપનું નામ જ નથી!’

બધાં સીમૉ સામે તિરસ્કારથી જોવા માંડ્યા. ગુસ્સામાં સીમૉએ છોકરાઓ પર પથ્થર ફેંક્યા,પણ એણે નક્કી કર્યું કે એ નદીમાં ડૂબી મરશે ને એ નદી પાસે આવ્યો. એ ડૂસકાં ભરતો હતો એટલામાં કોઈએ એના ખભા પર હાથ મૂકીને પૂછ્યું :

‘બેટા, કેમ રડે છે?’

એક લાંબી દાઢી ને વાંકડિયાવાળવાળો પુરુષ ઊભો હતો. સીમૉએ કહ્યું :

‘મારી પાસે બાપ નથી!’

‘તું શાંત થા અને તારી મા પાસે ઘરે ચલ. તને પિતા ચોક્કસ મળશે’ પછી પેલો સીમૉને ઘરે લઈ ગયો અને સીમૉએ માને વળગીને રડતાં રડતાં કહ્યું, :

‘મા-મા, મારે ડૂબી મરવું છે. મારી પાસે બાપ નથી એમ બધાં ચીઢવે છે.’

મા રડી પડી. પુરુષને સમજાયું નહીં કે શું કરે? સીમૉએ એને પૂછ્યું : ‘તમે મારા પપ્પા બનશો? ના પાડશો તો હું ડૂબી મરીશ!’

‘હા, હું તારો પપ્પા બનીશ.’

‘લોકો તમારું નામ પૂછે તો શું કહું?’

‘ફિલિપ’

બીજા દિવસે છોકરાઓએ ફરી મજાક કરી ત્યારે સીમૉએ કહ્યું :

‘મારા બાપનું નામ ફિલિપ છે.’

‘કોણ ફિલિપ... રાતોરાત કોને ઉપાડી લાવ્યો?’

સીમૉએ કોઈ જવાબ ન આપ્યો. હવે સીમૉ રોજ સાંજે ફિલિપ સાથે ફરવા જતો ને સ્કૂલમાં પણ સૌનો રૂઆબથી સામનો કરતો.

ઇન્ટરવલ:

‘મૈં નહીં, ‘તું’ નહીં, ‘આપ’ ‘હું’ મૈ, દો બચ્ચોંકા બાપ હું મૈ!’

ઇસ સે બડા કોઇ ખિતાબ નહીં! (આનંદ બક્ષી)

‘મા’ પર કવિતા-વાર્તા-નવલકથાઓમાં ખૂબ લખામું છે, પણ બાપ, જગતભરની વાર્તામાં- એક ખામોશ ને ભાર વેંદારનું મૌન પણ મહાન પાત્ર છે.

૧૦ વર્ષની નીનાએ એના સાત વર્ષના નાના ભાઈ કમલને રડતાં જોઈને પૂછ્યું :

‘તું હજી જાગે છે ને તું રડે છે કેમ?’

કમલએ રડતાં રડતાં નીનાને પૂછ્યું :

‘દીદી, પપ્પા ક્યારે આવશે?’

‘પપ્પા જેલમાં છે. ત્યાં આપણાંથી ન જવાય.’ નીનાએ રૂંધાચેલા અવાજે કહ્યું :

‘હવે મારે માસીને ત્યાં નથી રહેવું. એ બહુ વઢે છે.’ કમલના ડૂસકાં ચાલુ જ હતા. ત્યાં માસી આવીને પૂછે છે :

‘કેમ નીના? ભાઈને બહુ લાડ લડાવે છે? મારું તો નસીબ જ ખોટું છે. તમારો બાપ તો આરામથી જેલમાં છે ને બહેન તો સ્વર્ગમાં પહોંચી ગઈ... મારે માથે આ ભાર નાખી ગઈ. તારા બાપને ૨૦ રૂ.ની લાંચ લેતાં પણ ન આવડી.’ માસીએ બળાપો કાઢ્યો.

એટલામાં માસા પણ બાળકોને વઢવા લાગ્યા :

‘મૈં તમારા બાપને કહ્યું, ૨૦૦-૩૦૦ની વ્યવસ્થા કરી દે, તો છોડાવી નાખીશ. તો એ મોટા સત્યવાદી બોલ્યા કે હું લાંચ આપીશ નહીં.’

‘અરે, મૈં કહ્યું આપવી નો’તી તો લીધી શા માટે?’

નીના અને કમલને રડતાં રડતાં યાદ આવ્યું કે પપ્પાએ એકવાર કહેલું કે- ‘લાંચ લેવી એ પાપ છે. તો પછી એમણે લીધી કેમ?’ કમલના મનમાં વિચારો ચાલુ હતા.

એ લોકોએ સાંભળેલું કે એક જજસાહેબે ૨૦૦૦ રૂપિયા લઈ કોઇ ચોરને છોડી દીધેલો એટલે સાંજે બેઉ ભાઇ-બહેન, સ્કૂલથી આવતા હતા ત્યારે હિંમત કરીને જજને બંગલે મળવા ગયાં. ત્યાં પાટી ચાલતી હતી. કમલે જજસાહેબને પૂછ્યું :

‘અમારી પાસે ૫૦ રૂ. છે. તમે તો ૨૦૦૦ લઈને એક ચોરને છોડી દીધો હતો ને? અમારા પપ્પા ચોર નથી. મોંઘવારીને કારણે ફક્ત ૨૦ રૂ.ની લાંચ લીધેલી.’

જજ ચૂપ.

‘રૂપિયા ઓછા પડે તો હું એક બે દિવસ તમારે ત્યાં રહેવા તૈયાર છું.’, નીનાએ કહ્યું.

કમલે કહ્યું, ‘મારી દીદી બહુ સુંદર છે. તમે તો સુંદર છોકરીઓ લઈને પણ કામ કરી આપો છોને?’

જજને ત્યાં ચાલતી ઐયાશ પાટીમાં સન્નાટો છવાઈ ગયો.

બાપ વિનાનાં બાળકોની આ વિચિત્ર વ્યથા આપણને હૃદયમયાવી નાખે છે. બાપ જ્યારે જીવનમાંથી જાય છે ત્યારે એક હુંફભર્યો અવાજ સંભળાતો બંધ થઇ જાય છે.

એન્ડ -ટાઇટલ્સ:

આદમ: મારે બાપ બનવું છે
ઈવ: મમમીને પૂછ્યું?

શોભિત દેસાઈ

feedback@bombaysamachar.com

કાન પાસે હોઠ લાવીને કહેવી પડે એટલી ખાનગી વાત. એને આજે ખુલ્લી કરવા બેઠો છું. તે વાત એમ કે જન્મ અને ઉછેર અત્યંત વહાલભર્યા વાતાવરણમાં પણ સાવ અકિચન હાલતમાં થયો. એ પછી કોલેજના ત્રીજા વર્ષમાં ગઝલથી ગિરફતાર થયો. કેવી રીતે થયો એની વાત ફરી ક્યારેક. પણ ગઝલે જો શોભિત દેસાઈ નામનો ગુન્હો આદર્યો હોય તો એના તકસીરવાર જનાબ બરકત વિરાણી બેફામ. બેફામ વગર શોભિત ન હોત... અથવા હોત તો સાવ સામાન્ય જીવન જીવતો સદાનો સ્ટ્રગલર શોભિત હોત, મશરુની તળાઈ ના હોત.

તે એક દિવસ આ બધા વડીલોને માથે બેસાડી નાચવાનું મન થયું તે અલગ તારવ્યા દસ-બારને એમાંથી... ને કાઢી એમની એક એક ગઝલ. ચાલ્યા એમના રફીક-કાફીયા અને એ દરેકના જીવનને દર્શાવતી ગઝલ રચી. તાદશ્ય ચિતાર મળે તમને, આ બધાની જિંદગીનો. ‘નવનીત સમર્પણ’માં દીપક દોશીએ છાપી ત્યારે તો હંગામો થઈ ગયેલો. of Course કેટલાક ચીકણા ચીવટીયા ગુંદરીયાને ત્યારે ય નહોતી ગમી... પણ અમુકને તો કશું પણ ક્યાં ગમે જ છે? જવાદો. આજે તમારી સેવામાં છે એ રસથાળ. આજે તો તૃપ્તિના ઓડકારની ગેરંટી આપું છું.

* * *

પરિચય છે મંદિરમાં દેવોને મારો અને મસ્જિદોમાં ખુદા ઓળખે છે, નથી મારું વ્યક્તિત્વ છાનું કોઈથી, તમારા પ્રતાપે બધા ઓળખે છે

શૂન્ય પાલનપુરીને અર્પણ

હવા ઓળખે છે

નિરાકાર થઈને ગગન ખૂંદવાનો મને ગર્વ છે બહુ હવા ઓળખે છે સદાકાળ ચાહું છે શુભ મેં ગઝલનું મને એટલે શ્રી સવા ઓળખે છે

મિલકુલ ખાનગી વાત

પ્રયોજું છું હું મારી બાની છતાં તમને લાગે તમારી જ ભાષા મળી ગઈ તરી આવું છું એટલે તો હું જુદો, મને રૂપ કેં જૂજવાં ઓળખે છે લવરમૂછિયા જો પૂછે તો કહું, કેમ કહેવું નર્ત્ય સત્ત્વ મોઘમ રહીને કદી પણ ન મંજૂર છે હાથચાલાકી સહેજે, મને ક્યાં નવા ઓળખે છે?

જરા કોઈ સમજાવો જઈને તબીબોને: ‘ઉપચાર છે સૌ નકામા તમારા’ દરદ જાનલેવાને પૂરી ખબર છે કે છે મોત એની દવા, ઓળખે છે નથી સાવ આવી ગઝલ એમની એમ બુલબુલના ક્રેથી ગુજરાતમાં કંઈ મેં ખેડ્યું છે સહરા, ઉગાડ્યાં છે ફૂલો, સઘો છે સૂરજ, ઝાંઝવા ઓળખે છે.

* * *

સામે નથી કોઈ અને શરમાઈ રહ્યો છું હું પોતે મને પોતાને દેખાઈ રહ્યો છું

સૈફ પાલનપુરીને અર્પણ

ખોવાઈ રહ્યો છું

એથી જ તો દુનિયામાં વગોવાઈ રહ્યો છું કોઈ નથી સાથે અને હરખાઈ રહ્યો છું દરરોજ સવારે મને તોલે છે નવાં માપ ચળકાટ છું આદિ અને પરખાઈ રહ્યો છું

જોઈને ઝડપે ઊભી એક રૂપની રાણી હું મનમાં ને મનમાં બહુ શરમાઈ રહ્યો છું એક જ આ વિમાસણ લઈ ઊભો છું બજારે વેચાઈ રહ્યો છું કે ખરીદાઈ રહ્યો છું?

સૂનું બહુ લાગે છે મને આપ વિના અહીં ખીલવાની છે મોસમ અને કરમાઈ રહ્યો છું ઝળહળનું ભલે શ્રેય મળે પૂરું બીજાને હું પાયો બની ભોંયમાં ઘરખાઈ રહ્યો છું

ક્યારેક મળી જાઉં અનાયાસ હું તમને, બસ એ જ અપેક્ષાથી હું ખોવાઈ રહ્યો છું

* * *

મારી મહેંદીનો રંગ ઊડી જાય રે, સૂરજ ધીમા તપો !

ઝવેરચંદ મેઘાણીને અર્પણ

ધીમા તપો રે સૂરજ!

ગતિ જરાક તો આપો! ધીમા તપો રે સૂરજ! બધું જ ભાંગીને ભુક્કો, ધીમા તપો રે સૂરજ!

ગયાં સુકાઈ, નદી-નાળાં-વહેણ-વાવ-તળાવ અને ઊડી ગયો દરિયો, ધીમા તપો રે સૂરજ!

અફાળી માથું, એ બદલી રહ્યો છે ખુદનું નામ, ન જડતો શોષને જોટો, ધીમા તપો રે સૂરજ!

તમારી સામે વળી મારું શું ગજું! નહીં તો- ઉગામી લેત હું મુક્કો! ધીમા તપો રે સૂરજ!

છું સૂક્કોભઠ ’ને છતાં નીતરે છે પરસેવો ભીનો થયો છું હું કેવો! ધીમા તપો રે સૂરજ! પવનની લહેરખી સાથે ઘરા-નિવાસીઓ રમે છે ક્યારનો થપ્પો, ધીમા તપો રે સૂરજ!

સડક-મજૂર ખરેખરના કર્મકાંડી છે જરા તો જાળવો મોભો! ધીમા તપો રે સૂરજ!

જી, ટાઢા પાડવા તમને, શીતળ હવાઓનાં મશીન શોધે છે કીમિયો, ધીમા તપો રે સૂરજ!

હું ઊડા નાકથી ખેંચું છતાં નીકળતો નથી ગળામાં બાંહેલો ગળફો, ધીમા તપો રે સૂરજ!

દિવસનો ઘામ ઊડી રાતે ચોંટે તન ઉપર હજીય પીછો પકડશો? ધીમા તપો રે સૂરજ!

* * *

જીવનભરનાં તોફાન ખાળી રહ્યો છું ફક્ત એના મોઘમ ઈશારે ઈશારે મરીઝને અર્પણ

ખુમારે ખુમારે...

બહુ જૂનવાણી થતા જાય છે, કાટ ચઢતો રહ્યો છે વિચારે વિચારે નવા માર્ગ દેખાડતા હોય જે એ બધી બાજુએથી પધારે પધારે ગજું હો બધાનું ભલેને અલગ, મૂળ જીવન છે એક જ સહુનું જગતમાં શમાવે જરા માંડ ગઈકાલને, આજ પડકાર ઊભા નવા રે! નવા રે!

ફૂટ્યા આછા દોરા, યુવાની પધારી; સ્વમાની બન્ધોછું, મેંસરહદ વધારી બધીયે જફાઓ બનાવીને તારી, હું પામી રહ્યો છું, શુમારે શુમારે

ખરેખર ખરાં કામ ચાલી રહ્યાં છે, નથી ભાવ કર્તૃત્વનો ક્યાંય મોજૂદ નથી કંઈ જ કરતા એ બોલ્યા કરે છે, ઉઘાડા પડે છે પ્રચારે પ્રચારે નજાકતભરી મારી ભાષા નથી કે નથી કલ્પનોની સ્વરૂપવાન સૃષ્ટિ લઈને અભિવ્યક્તિ નિર્દભ, નિર્દોષ, ખોડું ગઝલ હું ખુમારે ખુમારે

* * *

આજે આટલું જ.

ટ્રાવેલ પ્લસ

કૌશિક ઘેલાણી

feedback@bombaysamachar.com

સારસ અને સાંજ આ બંને મારા ખૂબ જ પ્રિય અને એમાં ઉપરથી ગમતું સ્થળ એટલે રાજસ્થાનમાં આવેલ કેઓલાદેવ નેશનલ પાર્ક. એક સાંજે ભરતપુર નેશનલ પાર્કમાં કેમેરા લઈને સાર્કલને પેન્ડલ માર્યા ત્યારથી મનમાં નક્કી કર્યું હતું કે સારસ સાથે સાંજને માણવી છે. લગભગ દોઢેક કલાક સુધી શોધ્યા પછી સારસ ન જડ્યા એટલે નિરાશ થઈને એ ટ્રેલ છોડી દેવાનું નક્કી કરીને પરત ફરવા લાગ્યો. લગભગ એકાદ કિલોમીટર ચાલ્યો હોઈશ કે સારસનો મનમોહક અવાજ ગુંજ્યો અને ફરી જ્યાંથી આવ્યો ત્યાં જ પરત જવા પગ ઉપાડ્યા. સારસ બેલડી બોલે એટલે જાણે એવું લાગે કે આપણને જ બોલાવે છે. ફરી અર્ધો કિલોમીટર ચાલ્યો કે દૂર એક ઝાડ નીચે સારસની જોડી દેખાઈ. એ સારસ સુધી પહોંચ્યા હજી એકાદ કિમી જેટલું વગડામાં ચાલવું પડે તેમ હતું. ચાલવાનું શરૂ કર્યું અને સારસ જાણે મારી જ રાહ જોઈને ઉભા હોય એમ જ, હું પહોંચ્યો કે મન મૂકીને નાચવાનું શરૂ કર્યું અને સૂર્ય ક્ષિતિજ પર ડૂબું ડૂબું થતો હતો. સોનેરી લાઈટ, આછેરા પ્રકાશમાં કોઈ ચિત્રની માફક દીસતા વૃક્ષોનું બેકગ્રોપ અને સારસ બેલડીનું દિલધડક પરફોર્મન્સ. આ બધું જ જાણે મારા જ માટે સર્જાયું હોય એવું અનુભવ્યું. સારસ અને સારસીનો ઉલ્લેખ સાહિત્યમાં ખાસ્સો થયો છે. સારસ અને સારસી જીવનપર્યંત એક જ જોડી બનાવે છે અને એકમેકને વફાદાર રહે છે. કોઈ એક પણ પક્ષીનું મૃત્યુ થાય તો બીજું જૂરી જૂરીને પોતાનો દેહ ત્યાગ કરે છે.

ભરતપુરની સાંજ આજે ભરપૂર જીવી અને માણી. કેટલીક ક્ષણો મેળવવા કુદરત પાસે દોડીને જવું પડે અને આજીજી કરવી પડે દોસ્ત, ખરેખર આવી ક્ષણોને દિલથી જીવવાની ઈચ્છા હશે તો પ્રકૃતિ એનું બધું જ તમારી સમક્ષ ખુલ્લું મૂકી દેશે. આવી જ સાંજ ફરીથી અમદાવાદનાં થોળ પક્ષી અભયારણ્યમાં અનુભવાઈ. એ જ રીતે સારસ અને સારસીનું એકમેકમાં ઓતપ્રોત હોય એવું દ્રશ્ય અને એને કંપની આપવા માટે આવેલા હજારોની સંખ્યામાં ગ્રેટર ફ્લેમિંગોઝ એટલે આનાથી વિશેષ તો કુદરત પાસે શું માગી શકાય?

જંગલ દરેક ક્ષણે બદલતું રહે છે જેમ માણસની પ્રકૃતિ, રંગો અને સ્વભાવ બદલે છે એમ જ પણ

જંગલનો અનુભવ હંમેશાં તરોતાજા અને હકારત્મક જ હોય છે. જંગલમાં કેટલીક વિરલ ઘટનાઓ ઘટતી હોય છે અને નસીબથી ક્યારેક આપણે એવી ઘટનાઓનાં ક્ષણભર માટે સાક્ષી બની જતા હોઈએ કરે જે એને જીવનનાં સંઘર્ષમાં મદદરૂપ નીવડે. એ સાક્ષાત્કાર કરતું જ હોય છે, આપણે ભૌતિક આનંદમાં ધ્યાન ન ભટકાવીએ તો. નાના બાળકોમાં એક ગજબ સ્ફૂર્તિ અને નિર્દોષતા છલકાય છે. એ

પછી ભલે બાળક હોય, ગલ્ડિયું હોય કે પછી કોઈ પક્ષીનું નાનકડું બચ્ચું હોય. એને જોતા જ વહાલનો સાગર ઉમટી પડે. ધીરે ધીરે એ બાળક એની પ્રકૃતિમાં ઢળે અને એનાં મૂળભૂત ગુણો પ્રકૃતિ જ એને પ્રદાન કરે જે એને જીવનનાં સંઘર્ષમાં મદદરૂપ નીવડે. એ દરેક જીવમાં સતત ઘટતી રહેતી કુદરતી પ્રક્રિયા છે. વડોદરા નજીક આવેલા જાબુંચોડા પક્ષી અભયારણ્યમાં બ્લેક નેડ મોનાર્ક નામનાં પક્ષીને ચોમાસાની

વિજેજ ત માણાતું જોયું અને વરસાદની બુંદો સાથે સાથે હું પણ ગોકવાયો એને એકીટશે જોવા માટે. આ ખૂબસૂરત અને નાનકડાં એવા પક્ષીની ત્વરા જોઈને હું ઘડીભર અચંબિત થઇ ગયો. મા માળો છોડે કે ફરી એ, માળામાં લપાઈ જાય, એ ની નિર્દોષતાને જોઈને કોણ કહી શકે કે આ જ નાજુક પંખી એક દિવસ આસમાનની ઊંચાઈએ પાંખો ફેલાવશે અને જે આજે એની મા પાસેથી મેળવે છે એ સઘળું એના બાળકોને વણકલે આપશે, આ જ નિર્દોષ ચહેરો એક નવી જ દુનિયા બનાવશે.

માનવ સ્વભાવમાં પણ કંઈક એવું જ હોય છે. પ્રકૃતિ સઘળા ગુણો અને અવગુણો એક સાથે પ્રદાન કરે છે, આપણે ક્રાયા ગુણોને મહત્ત્વ આપીને કોનું સિંચન વધારે કરવું એ આપણે જ નક્કી કરવાનું હોય છે. છતાં પણ વન્ય સૃષ્ટિ માનવ કરતા ઘણા દરજ્જે આગળ છે એવું હું મારા જંગલના અનુભવો પરથી સ્પષ્ટપણે કહી શકું. લગભગ બધા જ પંખીઓમાં આ ગુણો કુદરતી રીતે જ સિંચાયા છે જેને આપણે સ્પષ્ટપણે જોઈ અને અનુભવી શકીયે.

ઘરતી અને આકાશની વચ્ચે એક સરસ મજાની જગ્યા છે. પૂર્વ સિક્કિમમાં ઓલડ સિલ્ક રૂટ પર લુથૂંગ ગામ પહેલા જ આવતી જગ્યા મને બહુ જ ગમે. ગમે તેટલાં વર્ષ પછી પણ જાઉં એક પથ્થર મૂકેલો છે એ ત્યાંનો ત્યાં જ હોય જ્યાંથી મને કાંચનજંઘા દેખાય અને એક તરફ ભૂતાનના કોઈ ગામડામાં વહેતી નદીનું વહેણ અને નીચેની તરફ નાનું સરખું ઝૂલુક ગામ. હિમાલયન મોનાલ પાછળ ભાગતા ભાગતા આ જગ્યા મળી હતી. વરસાદ રોકાયો જ હતો કે સાઈકલ થોભાવીને ત્યાં પડેલા પથ્થર પર બેસીને કુદરતને મેં કહ્યું, ચાલને બે ઘડી વાતો કરીએ. જાણે કુદરત મારી વાતનો પ્રત્યક્ષ જવાબ આપતો હોય એમ વાદળો રમતાં રમતાં મારી

અને સમુદ્ર પર રાજ કરતાં પક્ષીઓનો હું

ખૂબ જ મોટો ચાહક છું. ઘર પાછળનો વાડો હોય કે ગામનું તળાવ હું પંખીઓને જોયા વિના ન રહું. કોઈને ડેટ પર પણ લઇ જવાનું થાય તો મારી પહેલી પ્રાયોરિટી કોઈ સરસ અને શાંત તળાવ જ હોઈ શકે જ્યાં પક્ષીઓનો કલવર હોય. પંખીડાઓને આનંદ કિલ્લોલ કરતા જોવા, એમની સોશિયલ લાઈફમાંથી ઘણું બધું શીખવા મળે છે મને સતત. વર્ષોથી મનમાં એક ઈચ્છા સેવી હતી કે હિમાલયન મોનાલને હું તાજા જ બરફમાં મહાલતા જોઉં, લીલોતરી, પહાડી માર્ગો જેવી જગ્યાએ એમને હંમેશાં જોયા છે પણ આમ બરફમાં મહાલતા જોવા માટે આ વર્ષે ચોપતાના પહાડોમાં અજાણ્યા રસ્તાઓ પર રખડ્યો અને આ મનોરમ્ય પક્ષીને ખૂબ જ નજીકથી જોઈ શક્યો. હિમાલયન મોનાલને જોઈને આંખ ભીની થયા વિના ન રહે. હિમાલયનાં ઉત્તરાખંડમાં ચોપતા વેલીની પહાડીઓમાં તાજો જ છંટકાવ થયેલો બરફ હોય અને અહીં મોનાલની જોડી અને ક્યારેક બચ્ચાંઓ કૂમળાં સૂર્યપ્રકાશમાં આંટો મારવા નીકળી પડે કે એમને એકીટશે જોવાનું મન થાય.

કુદરત, આટલા સુંદર વિહંગના વિશ્વને આપ્યા પછી હવે તારી પાસે બીજી શું આશા રાખું દોસ્ત? બસ આ જ ક્ષણને જીવવા માટે હિમાલયની આકરી મુસાફરી કરું છું અને લોકોને કહેવા માટેની વાર્તાઓ જીવું છું.

ક્રીમ ખરીદીયે.

આ માર્ઈસેટને પણ બદલવાની જરૂર છે. આના લીધે જ ન વપરાયેલા બ્યૂટી પ્રોડક્ટ્સ લૅંડફિલ્નું એક મુખ્ય કારણ બને છે. આ બ્યૂટી પ્રોડક્ટસમાં વાપ્પશીલ કાર્બનિક સંયોજનો હોય છે, જે કાર્બનડાયોક્સાઈડ ઉત્પન્ન કરવામાં મદદરૂપ થાય છે.

આ પર્સનલ કેર પ્રોડક્ટસમાં પાલ્મ ઓઈલનો પણ ભરપૂર વપરાશ કરવામાં આવે છે. એક જાગરૂક ઉપભોક્તા હોવાને કારણે પર્યાવરણને સાચવવા માટે આવા પ્રોડક્ટ્સને ઓછા ખરીદવા જોઈએ. એવાં સૌંદર્ય પ્રસાધનો ગોતવા કે જે મલ્ટી પરપઝ હોય, અથવા તો એવા પ્રોક્ટસ લેવા કે જે ઓછી માત્રામાં કાર્બનડાયોક્સાઈડ ઉત્પન્ન કરે અને જેમાં પામ ઓઈલનો સૌથી ઓછો ઉપયોગ થયો હોય.

આ પ્રોડક્ટ્સની સૌથી મોટી ખાસિયત એ છે કે, કે જેવો આનો ઉપયોગ ચાલુ કરીએ કે તરત જ એક્સપાયરી ડેટ આવી જાય છે જેને લીધે તે પ્રોડક્ટસ આપણાં માટે નુકસાનકારક સાબિત થાય છે. તેથી જ જેટલી જરૂર હોય તેટલા પ્રોડક્ટ્સ જ લેવા. જો કોઈ પ્રોડક્ટ્સ ન વાપરવાના હોવ તો તેને લૅંડફિલ્મો નાખવાને બદલે કોઈને દાન કરી દેવું.

સૌંદર્ય પ્રસાધનથી પૃથ્વી પર ઠલવાય છે કચરો

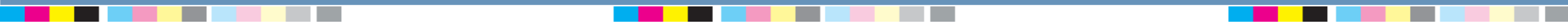
માત્ર આ જ એક સમસ્યા નથી. એક્સપાયરી ડેટવાળા વધેલા પ્રોડક્ટ, ન વેચાયેલાં, ઉપભોક્તાઓ દ્વારા નકારાયેલા, આ બધા ન વપરાયેલા પ્રોડક્ટ્સ પણ પર્યાવરણ માટે ભયજનક જ છે.

કોઈ પણ સૌંદર્ય પ્રસાધનને ખરીદતી વખતે આપણે તેની આકર્ષક અને સુંદર પેકેજિંગને જ જોઈએ છીએ. ઘણી વખત

તો પ્રોડક્ટ્સની તુલનામાં પેકેજિંગ પર વધારે ભર્ય કરવામાં આવે છે.

પેકેજિંગને વધારે આકર્ષક અને ચમકદાર બનાવવા માટે રિ-સાઈકલ્ડ પ્લાસ્ટિકનો બદલે બીજી મિશ્ર વસ્તુઓનો પણ ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. આ પેકેજિંગને રિ-સાઈકલ કરવું પણ વધારે અઘરું છે. તેથી જ આ વસ્તુને સીધા લૅંડફિલ્મમાં જ

મોકલવામાં આવે છે. આ જ રીતે બ્યૂટી ઈંડસ્ટ્રી દર વર્ષે ૧૨૦ બિલિયનથી પણ વધારે પેકેજિંગ યુનિટોનું ઉત્પાદન કરે છે. જે લૅંડફિલ્મમાં જઈને પર્યાવરણ માટે મોટો ખતરો સાબિત થાય છે. બ્યૂટી ઈંડસ્ટ્રીની આ સમસ્યાનું સમાધાન કરવું એટલે પ્રોડક્ટ્સની પેકેજિંગની માત્રા સાવ ઓછી કરી નાખવી કે સાવ રદ કરી નાખવી.

ઝબાન સંબાલ કે

હેન્ડી શાસ્ત્રી

feedback@bombaysamachar.com

આજે ફાધર્સ ડે. આમ તો વિદેશી વિચાર- ખ્યાલ છે, પણ આપણા દેશમાં જે ફીરેન માલનો ખપત વધ્યો છે એમાં **Day Celebration** - વિવિધ દિવસની ઉજવણીનો પણ સમાવેશ થાય છે. અંગ્રેજીમાં પેરન્ટ્સ એક શબ્દ છે પણ આપણે માતા - પિતા કહીએ છીએ. આપણે ત્યાં માતાનું મહત્ત્વ અને માહાત્મ્ય (મહિમા) એટલા ઊંચા છે કે માતા - પિતા જ બોલવામાં આવે છે. કોઈને ક્યારેય પિતા - માતા બોલતા - લખતા જોયા? હાલાંકી બીજા કેટલાક સંબંધમાં પુરુષનું સ્થાન પહેલા આવે છે જેમ કે દાદા - દાદી, નાના - નાની, કાકા - કાકી, મામા - મામી ઇત્યાદિ. જનનીની જોડ સખી નહીં જડે રે લોલ એ વાત સર આંખો પર. પણ આજે બાપુજી ફાધર બની ગયા છે અને પ્રોવાઇડર (સંતાનની જરૂરિયાતો પૂરી પાડવાનું કામ)ની વ્યાખ્યામાંથી બહાર નીકળી નર્ચરર (પાલનહાર પિતા) બનવા પર ભાર મુકાઈ રહ્યો છે. ફાધર્સ ડે નિમિત્તે એટલું તો જરૂર કહીએ કે દેવકી - યશોદાના પ્રેમના ગુણગાન ચોક્કસ ગાઓ, કરંડિયામાં બાળકને લઇ જનારા વાસુદેવનું પણ સ્મરણ કરી જુઓ. ઉત્તર પ્રદેશના કેટલાક વતનીઓ પિતાનું નામ દેતા નથી, કારણ કે નામ દેવાથી પોતાના પ્રિયજનનું આયુષ્ય ક્ષીણ થાય છે એવો વહેમ ચાલે છે. મતલબ કે બાપ પ્રિયજન પણ આલેખવામાં આવ્યો છે.

બાપ કહેવત અને રૂઢિપ્રયોગમાં પણ વર્ણાઈ ગયો છે. બાપ બાવળ ને મા બોરડી કહેવત કેકાણા વગરની કે આડધડ વાત હોય ત્યારે વપરાય છે. દૂર દૂરનાં સંબંધ નહીં ધરાવતા બાવળ અને બોરડી એટલે જ જોવા મળે છે. બાપનું તોલડું રૂઢિપ્રયોગ સમજવા જેવો છે. તોલડું

એટલે નાનું માટીનું વાસણ. અવસાન પામેલા માણસને સ્મશાનમાં લઈ જાય ત્યારે તેનો સંબંધી હાથમાં તોલડી જઈને આગળ ચાલે છે. એ તોલડી મરણની મોકાણના સમાચારનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. એ જ પ્રમાણે આવડતની જરૂર વિનાનું કામ સોંપાયા બાદ જો એ વ્યક્તિ નિષ્ફળ થાય એના પરથી કામને યોગ્ય ન્યાય ન આપી શકતા લોકો માટે આ રૂઢિપ્રયોગ વપરાય છે. પિતાના ગુણગાન ગાતી કહેવત છે બાપા બાપા! ઝાંપો ઢાંડું. તો કહે દીકરા ઝાંપો શું કરવા ઢાકે, મારું હૈયું ઝાંપો

કરતા મજબૂત છે. પુત્રની દરેક પ્રકારની વ્યથા ઝીલવાની તકાત પિતામાં હોય છે એ એનો ભાવાર્થ છે. આપણા સમાજમાં અનેક જૂની રૂઢિઓ આજે કાળ બાલ થઈ હોવા છતાં એને સમાજ વળગી રહેલો જોવા મળે છે. આ વૃત્તિ પર કટાક્ષ કરતી કહેવત છે બાપનો ફૂવો હોય એટલે એમાં ડૂબી ન મરાય. ટૂંકમાં હાનિકારક રીત રિવાજને વળગી ન રહેવાય. પિતાની પરિસ્થિતિની દરકાર ન હોય એ વ્યથા બાપને બોખારાં વાગે ને દીકરીને જોઈએ ઘરચોળાં કહેવતમાં સુપેરે પ્રગટ થાય છે. બોખારાં એટલે વરાળ. મતલબ કે બાપ મુશ્કેલીથી દાઝતો હોય - હેરાન થતો હોય. કેવી માર્મિક વાત છે. બાપનો હાથ ભીડમાં હોય, ઘરે ઉધરાણી માટે તકાજા થતા હોય ત્યારે દીકરી ઘરચોળું માગે એ પરિસ્થિતિ બાપ માટે કેવી વસમી હોય એનું વર્ણન કરવા શબ્દોનો પનો ટૂંકો પડે.

ENGLISH

વિંગ્લિશ

FATHER'S DAY

સ્વતંત્રતા એ કાયમી અવસ્થા છે, પણ સ્વાતંત્ર્ય દિન એક જ હોય છે. એ જ રીતે જીવનમાં પિતાની હાજરી, એમણે અદા કરવાની જવાબદારી સતત પ્રક્રિયા છે, પણ વર્ષનો એક દિવસ ફાધર્સ ડે તરીકે ઉજવવામાં આવે છે. Father's Day is celebrated around the world to honor fathers and father figures. While the date varies by country, many celebrate it on the third Sunday in June. પિતાશ્રી કે પિતાતુલ્ય વ્યક્તિ પ્રત્યે આદર વ્યક્ત કરવા એક દિવસ નક્કી કરવામાં આવ્યો છે. અનેક દેશોમાં એની ઉજવણી થાય છે અને તારીખ અલગ અલગ હોઈ શકે છે. જોકે, ઘણા ખરા દેશો જૂન મહિનાના ત્રીજા રવિવારે ઉજવણી કરતા હોય છે. Now we will see how Papa, Dad - Daddy, Father is reflected in proverbs

and idioms. અંગ્રેજી કહેવતો - રૂઢિપ્રયોગોમાં ડેડીની હાજરી જોઈએ. Ma-ma's baby, Papa's maybe.This phrase is a playful way of saying that a child might be more like their mother or father. બાળકમાં પિતાશ્રી કરતા માતાના ગુણ - સ્વભાવ વધુ ઊતરી આવ્યા હોય એ કહેવાનો અહીં આશય છે. Father figure એટલે વડલાનો છાંયડો, પ્રભાવી વ્યક્તિ. This term refers to a male role model who provides guidance and support, often like a father. પિતાશ્રીની જેમ આધાર બનતી, માર્ગદર્શન કરતી વ્યક્તિ માટે આ રૂઢિપ્રયોગ વપરાય છે. The Daddy of them all: The biggest, oldest, most impressive, or most respected person or thing of a certain kind. કદમાં અને ઉંમરમાં સૌથી

મોટી તેમજ અત્યંત પ્રભાવી અથવા અત્યંત આદરણીય વ્યક્તિ અથવા કોઈ વિશિષ્ટ વસ્તુ માટે આ રૂઢિપ્રયોગ વપરાય છે. Grand Daddy of them all: The first, oldest, or most respected of its kind, as in That computer is the grand daddy of them all. સૌથી પહેલો, સૌથી ઉંમરલાયક અથવા સૌથી વધુ આદરણીય વ્યક્તિ કે વસ્તુ માટે આ શબ્દપ્રયોગ થાય છે. કમ્પ્યુટરને ઉપકરણના ગ્રાન્ડ ડેડીનું બિરુદ આપવામાં આવ્યું છે. Disney Dad એટલે એવા પિતા જેના તાબામાં બાળક કોઈ કારણસર ન હોવા છતાં એ બાળક પ્રત્યે અનેક જવાબદારી અદા કરતા હોય છે. વિખૂટા પડી ગયેલા પતિ - પત્નીમાં આવું જોવા મળે છે. Bonus Dad - An alternative to the title step-dad ટૂંકમાં સાવકો પિતા.

.....

વલો કરચ

feedback@bombaysamachar.com

ડૉ. પૂર્વી ગોસ્વામી

વૈવિધ્યની ચાહક માનવવૃત્તિ કલાની અભિવ્યક્તિમાં હંમેશાં અવનવાં રૂપાન્તરો ખોળતી જ રહે છે અને એના એ પ્રયત્નોમાંથી આપણને અસંખ્ય સુંદર નવસર્જનો મળતાં રહ્યા છે.

ભારતીય શિલ્પસ્થાપત્યની પરંપરાના મહાપ્રવાહને પોતાનું આગવું ગતિશીલ અને સમૃદ્ધ કલા વૈવિધ્ય આપનાર ગુજરાતે એ ક્ષેત્રે અનેક અભિનવ પ્રયોગો કરીને ઉચ્ચતર શિખરો સર કર્યા છે જેની અસર કચ્છ સુધી પણ વિસ્તરી છે, પરંતુ કચ્છમાં અન્ય એક કોલોનિયલ પ્રભાવ પણ સારા પ્રમાણમાં જોઈ શકાય છે.

કચ્છનું સ્થાપત્ય તેમનાં ઐતિહાસિક, સામાજિક અને ભૌગોલિક પરિપ્રેક્ષ્યના સંયોજનથી વિકસેલું છે. અહીંનો વસવાટ પ્રાચીન યુગોથી ચાલુ રહ્યો છે અને ત્યાંથી શરૂ થયેલી લોકપરંપરાની ભૌતિક રજૂઆતો સ્થાપત્યમાં રૂપાંતરિત થઈ છે.

જ્યાં કલ્પના પાસે માળખું મળે, ત્યાં સ્થાપત્ય જન્મે; અને જ્યાં પથ્થર બોલવા લાગે, ત્યાં શિલ્પ જીવંત બને.

શિલ્પ આભૂષણોથી વિભૂષિત દેવપ્રતિમાઓ, અલંકારમંડિત અન્ય ભૌમિતિક આકારો સાથે સંસારની સમસ્ત જીવનલીલાને સમાવી લેતાં અનેક ભવ્ય મંદિરો, મહેલો અથવા અન્ય જાહેર કે પાનગી સ્થાપત્યો બન્યાં છે જેમાં નૈસર્ગિક રંગછટાઓનું સમાવેશી સંયોજન તેની એક અલગ જ સુંદરતા સાથે નિખરી આવે છે. આમ કરવામાં એણે પોતાના કલ્પનાવિહાર અને કલાકૌશલનો જે પરચો બતાવ્યો છે તે દાયકાઓ ને સદીઓ પછીયે એટલો જ રોચક રહ્યો છે. કાલાનુક્રમે એની શૈલી કે વિષય બદલાતાં હશે, પણ કર્કંટ વધુ સુંદર, કર્કંઠ ઓર નવું કરી બતાવવાની મૂળભૂત ઝંખનાનો પ્રવાહ તો એક જ સરખો વહેતો રહ્યો છે.

એ સ્રોતમાં વહેવા આજે વાત કરીએ

કચ્છના શોભન-સંયોજનમાં પશુપક્ષીઓનાં સ્થાપત્ય શિલ્પોની. બિંદુ, રેખા કે વર્તુળની અવનવી અટપટી રચનાઓમાંથી માનવ હદયે ભૌમિતિક આકૃતિઓનું વૈવિધ્ય સર્જવ્યું. એટલું જ નહીં તેમાંથી આગળ વધીને રંગબેરંગી પુષ્પો, વેલપતી ને ઘાટીલાં ફળો ઉપરાંત પશુપંખી જેવી કુદરતી સમૃદ્ધિમાંથી પ્રેરણા લઈ અનેકાનેક અવનવી ભાતો કલ્પીને એણે તેને પથ્થર, ધાતુ, કાષ્ટ કે આલેખનમાં ઉતારી છે. એથીયે આગળ જઈ છેક

માનવપાત્રોની હૂબહૂ નકલ ઉતારવા એ પ્રેરાયો છે, એટલું જ નહિં પણ એ બધાંને પ્રકૃતિમાં ક્યાંયે જોવા ન મળે એવી અદ્ભુત રીતે ગોકવીને કોઈ અનન્ય અભિનવ આકૃતિ કે રચના પણ ઉપજાવે છે.

સ્વાભાવિક દર્શને ભયપ્રેરક લાગતા નાગ અને સિંહના અંગ-વળાંકની એટલી સુંદર ગૂંથણી કરી બતાવી છે કે દટિ સંતોષ પામે જોઈને. એક જ સરખાં પ્રાણીના સમૂહની આવી કલામય ઉપરાંત પ્રાણીઓની અવનવી

ગૂંથણી આ સુંદર રચનાઓમાં માણી શકાય છે. તદ્દન સાદી ગણાય તેવી રચનાથી માંડી વિવિધ આકારોમાં ને અટપટી ગૂંથણીમાં પણ આ સંયોજનાઓ મળી આવે છે. કચ્છના નજરે જોયેલા વિવિધ સંયોજનની વાત કરીએ તો હાથીની પ્રતિમા ભુજના હમીરસરની પાળની દીવાલ ઓગળ પર તથા કિનારે આવેલ જૂના સત્યનારાયણ મંદિર પરિસરમાં આવેલ સૂર્ય નારાયણ મંદિરના બારસાખ પર, છતરડીના દાદર પર, કલેક્ટર ઓફિસ પાસે આવેલ ભારતીય સંસ્કૃતિ દર્શનમાં શોભાયમાન અલંકૃત દ્વારના તોરણની કોતરણીમાં (અહીં અન્ય વાઘ અને સિંહની પ્રતિમા પણ માણી શકાય છે) તથા વિવિધ મંદિરોમાં જોવા મળ્યા છે. કચ્છ મ્યુઝિયમના ટ્રેડમાર્ક સ્વરૂપ એક કાષ્ઠની પ્રતિમા પણ હાથીની જ છે. તે સિવાય પ્રાગ મહેલ સંકુલમાં મહેલ દીવાલની જાળીઓમાં, સ્તંભ તથા બ્રેક્ટ્સ તરીકે મોર, સસલું, નાગ, વાંદરો, તથા અન્ય પક્ષીઓ જોવા મળે છે. થાન મઠ, માંડવી, મુન્દ્રાની જૂની હવેલીઓ તથા જૈન તથા શિવ અને સ્વામિનારાયણ મંદિરો તો ક્યાંક વાવ સ્થાપત્ય કે મહેલ કે ગઢ કિલ્લાની દીવાલોમાં આ કુદરતી વિશ્વ આજે પણ કોતરેલા સમયની સાક્ષી પૂરે છે. લાકડું અને પથ્થરના કોતરકામની પરંપરાને જાળવી રાખતા વિવિધ શિલ્પીઓએ પોતાની કલા કારીગરીના અદ્ભુત દર્શન કરાવીને પોતાનું નામ અમર કરી દીધું છે.

ક્યારેક એ શિલ્પો ધર્મડં અને શક્તિનો સંદેશ આપે છે, તો ક્યારેક એ શાંતિ અને શૃંગારનો ભાવ વ્યક્ત કરે છે. નાગ અને સિંહ જેવા ભયાનક જાણતાં પ્રાણીઓના શિલ્પો પણ એટલી નમ્રતા અને સૌંદર્ય સાથે ગોકવાયા છે કે તેઓ ભયજનક નહીં પણ શોભાયમાન લાગે છે. અને અંતે આ લેખ વાંચતા સૌ પ્રવાસીઓને વિનંતી છે આપણે સ્થાપત્યોની ઉપરછછી મોજાણી કરવાની બદલે તેની અલંકૃત વિશિષ્ટતાને બારીકાઈથી માણી એનું ગૌરવ વધારીએ.

(સંદર્ભ: ડો મંજુલાલ મજમુદાર)■

રાષ્ટ્ર ભાષા

પિતાજી की कहावतें

હિન્દીમાં પણ પિતાશ્રીને કેન્દ્રમાં રાખી કેટલીક કહેવતો જોવા મળે છે. પિતાજી की कुछ मशहूर कहावत इस प्रकार हैं. કેટલાક ઉદાહરણ જોઈએ.
बाप पे पूत, नस्ल पे घोडा ज्यादा नहीं तो थोडा थोडा.
बाप तेवा बेटा ने वऽ तेवा टेटानી याद अपावे છે આ કહેવત.
यह कहावत बताती है कि बच्चों में पिता के गुण अधिक भले न हो. थोडे जरूर पाए जाते हैं.
ટૂંકમાં સંતાનમાં પિતાનો પડછાયો જોવા મળે છે.
बाप न मारी मेंढकी, बेटा तीरंदाज.
બાપ કરતા બેટો સવાથો કહેવત જેવો ભાવાર્થ અહીં જોવા મળે છે.
यह कहावत तब बोली जाती है जब कोई व्यक्ति अपनी हैसियत से बडा काम करने या बडी कहने की कोशिश करता है, जबकी उसके परिवार में ऐसा कोई काम करने वाला नहीं होता है.
પિતાએ નાનકડી દેડકી પણ ન મારી હોય પણ બેટો બને અવ્વલ તીરંદાજ.
पारिवारिक परंपराने अतिक्रमी जवानी वात છે.
દૈનિક પ્રક્રિયાનો ઉલ્લેખ કરતી એક કહેવત જાણવા જેવી છે.
एक अच्छा पिता बनना शेविंग करने जैसा है.
શેવિંગ એટલે કે દાઢી કરવી એ દૈનિક ધોરણે થતું કામ છે.
यह कहावत पिता बनने की जिम्मेदारी और महेनत को दर्शाती है, जो एक सतत प्रक्रिया है.
પિતા તરીકે જવાબદારી પાર પાડવા સતત મહેનત કરતા રહેવું જરૂરી છે એ આ કહેવત સમજાવે છે.

સચ્ચી બહિણ

बाबा म्हणजे काय ?

મરાઠીમાં પિતા માટે શબ્દ છે બાબા. પિતા એટલે શું? એની વ્યાખ્યા શું કરવી? અંત્યાનુપ્રાસ અલંકારને અનુસરતી કેટલીક પંક્તિઓમાં પિતાના મહિમાનું વર્ણન બહુ સુંદર અને પ્રભાવી રીતે કરવામાં આવ્યું છે.
बाबा म्हणजे काय?
बाबा म्हणजे पंखातलं बळ, सावली प्रेमळं.
पिता એટલે શું? પિતા એટલે ઊડવાની પાંખોને બળ આપે.
મતલબ કે ‘મૈ હૂં ના’ જેવા ભાવ.
बाबा म्हणजे सुखांची ऑजळ, काळजाचा नारळ.
સુખાથી ઓજળ એટલે સુખનો અનુભવ. કાળજાના નારળ એટલે કાળજાનો કટકો - અત્યંત વહાલા એવો અર્થ અભિપ્રેત છે.
પિતાને સુખના અનુભવની અને વ્હાલપની ઉપમા આપી છે.
बाबा म्हणजे आयुष्याचा आरंभ, माथ्यावरचे गंध.
આરંભ અને ગંધ બે અંત્યાનુપ્રાસ શબ્દ દ્વારા પિતાની મહત્તા સમજાવી છે.
જીવનના પ્રારંભે પિતાની આંગળી પકડી આગળ વધાય છે અને એ જ પિતાએ આપેલું જ્ઞાન માથા પરની ગંધ એટલે ઉન્નતિનું પ્રતીક માનવામાં આવે છે.
बाबा म्हणजे संसारची ढाळ, हातातली मशाल
ઉપમા તો જીવનના ગણિત જેવી છે. સંસારાથી ઢાલ એટલે કે પિતા કાયમ ઢાલ બની રહણ કરવા હાજર હોય છે. એટલું જ નહીં, એ જ પિતા મશાલ બની અંધારામાં એટલે કે મુશ્કેલીમાં માર્ગદર્શક બનવાની જવાબદારી પણ નિભાવે છે.
बाबा म्हणजे भात्यातला बाण, उपकारांची खाण.
ભાથમાં રહેલું બાણ જેમ સંકટ સમયે રક્ષા કરે એમ પિતા દરેક મુશ્કેલીમાં આપણી પડખે ઊભા હોય છે. એ જ પિતા ઉપકારની ખાણ પણ છે. એમના અનંત ઉપકાર છે.
बाबा म्हणजे अपरिमित कष्ट करणांर शरीर, बाबा म्हणजे अपरिमित काळजी करणांर मन.
અપરિમિત એટલે અથાક કે જેનો કોઈ અંત નથી એવું. પિતા એટલે મયાદા ઓળંગી મહેનત કરનારું શરીર અને પિતા એટલે આજીવન કાળજી કરનારું મન. ■

ઊડતી વાત

ભરત વૈષ્ણવ

feedback@bombaysamachar.com

માથા પર ભમતી અમેરિકી ‘ઘાત’

‘ગિધુ, સાતે કામ પડતા મેલીને આવો.’ રાધારાણીએ રસોડામાંથી બૂમ મારી.અમે સરકારની જેમ સાંભળ્યું ન સાંભળ્યું કર્યું. જો કે, સરકારની માફક અમારા કાન બહેરા નથી. અમારા વિરુદ્ધની કાનાફૂસી અમે સાંભળી લઇએ છીએ.

‘સાંભળો છો કે નહીં? હું અહીં ઘાંટા પાડું છું. કાનપુરમાં હડતાળ હોય તો સમેટી લો. અહીં કિયનમાં આવો.’ રાધારાણીએ અવાજનું વોલ્યુમ વધાર્યું. અમે અથડાતાં ફૂટાતા રસોડામાં ગયા.

‘પ્રલય આવ્યો છે તે બુમાબૂમ કરે છે?’ અમે પૂછ્યું.
અરે, તમને કહેવાનું રહી ગયું કે અમે દીકરા સાથે રહેવા કેલિફોર્નિયા-અમેરિકા આવ્યા છીએ. અમેરિકા આવ્યા પછી રાધારાણીના તોરતરડીકા બદલાઇ ગયા છે.આખી જિંદગી રસોડું શબ્દ બોલનાર બાઇ હવે રસોડાને કિયન કહે છે. બપોરના જમવાને લંચ, સાંજના જમવાને ડિનર કહે છે. એની અમદાવાદી ડિક્શનરી હવે વેબસ્ટરની બનવા લાગી છે.
રાધારાણીએ રસોડામાં પથારો પાથર્યો હતો. અહીં આપણા જેવો ગેસનો ચૂલો ન હોય. ઇલેક્ટ્રિક કોઇલ-ચૂલો છે. ચૂલા પર જલેબી આકારની સપાટ રીંગ છે. ચૂલા પર ચિમની પણ છે. રાધારાણી ઇન્ડિયાથી (અહીંના લોકો ભારતને ભારત ન કહેતાં ઇન્ડિયા કહે છે.)કપડાંમાં લપેટીને માટીની તાવડી લઇ આવેલ. એના પર રોટલી શેકતા હતા. આપણા ગેસ સ્ટવ જેવું ન ફાવે. તાવડીને બરાબર સપોર્ટ મળતો ન હતો. અમને જોયા એટલે રાધારાણીને અમને ખખડાવવા, ખંજવાળ આવી. દરેક પત્નીને એના પતિને ખખડાવવાની ખુજલી આવતી હોય છે. અમારા સંસારમાં રાધારાણીને મને ફાયર કરવાની ખંજવાળ આવે તો કુછ બાત બની કહેવાય.

‘ઉદરની જેમ દરમાં પેસીને શું કરતા હતા? ‘ફેસબુક’ કે મેસેન્જરમાં કોઇ સગલી ચાંપલી સાથે રોમાન્સના રાસડા લેતા હતા?’ પત્નીના નામ બદલાય, પરંતુ સવાલ શંકા- કુશંકા બદલાતા નથી.

‘રાધુ, અમે શું કરતા હોઇએ? કાં તો વર્તમાનપત્રના પ્રકાશક સહિતની વિગતો બેત્રણ વાર વાંચીને પાંચ રૂપિયાના વર્તમાનપત્રનો પૂરો કસ કાઢતા હોય. મગજ ન ચાલતું હોય તો શૂન્યમનસ્કપણે મોબાઇલ મચડતાં હોઇએ. જો મગજ ચાલતું હોય તો વાહિયાત લેખ લખતા હોઇએ. જો કે, બગાસા ખાવા, આળસ મરડવી, છીંકો ખાવા જેવી જીવનાવશ્યક અને જીવનવૃદ્ધિ પ્રવૃત્તિ કરતા હોઇએ. તું ધારે કે ન ધારે તેવી પત્ની વિરોધી કોઇ પ્રવૃત્તિ કરતા ન હતા.’ અમે આરોપોનું ખંડન કર્યું.

‘દીક છે, તમે પત્રકાર છો એટલે બહુના બનાવતા સારા આવડે છે.’ રાધારાણીએ વ્યાજસ્તુતિ (કોઇ રકમનું રોકાણ કર્યું હોય અને તેના પર વ્યાજ મળે તેની સ્તુતિ કે પ્રસંશા કરવી એવું હરગિજ માનવું નહીં. અહીં વખાણમાં ટીકા અને ટીકામાં વખાણ કરવા તેને વ્યાજસ્તુતિ અલંકાર કહે છે તેની વાત છે!) કરી.

‘રાધુ, ફાલતુ વાત તડકે મેલ. અરે કામ શું છે એ કહે? જેના માટે મને બોલાવ્યો છે. મેં અકળાઈને કહ્યું.

‘ક્યાંકંથી પેપર કે પંખો લઇ આવો. હવા નાખો.’

બંદૂકની ગોળીની જેમ રાધારાણીનો ઓડર છૂટ્યો. અહીં મકાનોમાં સેન્ટ્રલ એસી હોય. એટલે કાળજાળ ગરમીનો સવાલ જ ન હોય. રાધારાણીના કોકી જેવા શરીરમાં પરસેવો તો દીક પરસેવું પણ દેખાય નહીં. અમેરિકામાં લગભગ કોઇ પેપર મંગાવે નહીં એટલે પંખાનો કોન્સેપ્ટ અહીં હોય નહીં. ક્યાંકંથી પેર્કિંગના ખોખામાંથી પૂઠું શોધ્યું. રાધારાણી પાસે જઇ હવા નાખવાનું શોભાસ્પદ કામ આદર્યું.

‘ અરે, તમે તો સાવ ડોખા છો ડોખા.’ રાધારાણીએ અમારા કામનો શિરપાવ આપ્યો. અમે સ્તબ્ધ થઈ ગયા. આનું કામ ન કરીએ તો તકલીફ. કામ કરીએ તો વધારે તકલીફ. કરે તો ક્યાં કરે? ‘કેમ શું થયું?’ મેં ગુસ્સો કર્યો.

‘મને ક્યા ગરમી થાય છે?’

માથા પર હાથ પછાડી રાધારાણી બોલ્યાં. એવામાં પાટલી પરનું વેલણ ઊછળ્યું. વેલણે રાફેલ વિમાનની જેમ રાધારાણીના કપાળને આતંકી અડો સમજી પ્રહાર કર્યો. અમારા ઘરમાં ‘ઓપરેશન સિંદૂર’ની જગ્યાએ: ‘ઓપરેશન લાલ લોહી’ થઇ ગયું. અમે ક્યાંકંથી ડેટોલ શોધ્યું. બોટલનું ઢાંકણું ખોલી રૂ પલાળી રાધારાણીના કપાળ પરના ઘા પર લગાડી. લોહી બંધ થઇ ગયું.

‘રાધુ, તને હવે કેવું લાગે છે?’ મેં સહાનુભૂતિથી પૂછ્યું.
‘ગિધુ, આ અમેરિકાવાળા ડરપોક છે. ઘરમાં ફાયર એલાર્મ લગાડે છે. આપણાં ઘરોમાં ફાયર એલાર્મ હોતું નથી. આપણી સરકાર સરકારી ઇમારતોમાં ફાયર એલાર્મ લગાવે છે. તેના બિલો ચૂકવાય છે, પરંતુ ખરેખર આગ લાગે ત્યારે ફાયર એલાર્મ વાગતા નથી. રોડ પર સીસીટીવી લગાડે છે, જે અણીના સમયે બંધ હોય છે. અહીં એવું હોતું નથી.’

રાધારાણી ઢંગધડા વિનાનું બોલ્યા.

‘આ કથા કરવાનું શું પ્રયોજન છે?’ મેં મૂંઝાઈને પૂછ્યું.
‘બળયું , મુંઉં ફાયર એલાર્મ. મેં ગેસ પર પાપડ શેકવાનું શરૂ કર્યું કે પીટયું લાલ લાલ કરીને ‘ફાયર... ફાયર... ફાયર’ બોલવા માંડ્યું. હવે અટકવાનું નામ લેતું નથી.’ રાધારાણીએ ફાયર એલાર્મ પારાયણ વાંચ્યું. હવે અમને લાઇટ થઇ કે રાધારાણી કોને હવા નાખવાનું કહેતા હતા. અહીં ફાયર એલાર્મ લાંબો સમય બોલતું રહે તો ઘડીના છઠા ભાગમાં ‘ફલેક્સ’ તરીકે ઓળખાતી ફાયર બ્રિગેડ સાયરન વગાડતું ધસી આવે.

અમે ફડાક દઇને પૂંઠાકી ફાયર એલાર્મને હવા નાખવાનું શરૂ કર્યું. એક બે મિનિટ પછી ફાયર એલાર્મમાં લાલને બદલે લીલી લાઇટ થઇ. ફાયર એલાર્મ શાંત થયું બધા ચક્રવાત શમી ગયા.

આમ જુઓ તો અમારા માથા પરથી અમેરિકી ઘાત ગઈ!

૬. પરચુરણ

R. K. ANTIQUE ARTS
ઓલ્ડ ડુના જરી બોર્ડર સાડી પાટણના પટોલા ડુના ઘરચોળા ડુની નોટ કોર્શન ચાંદીના સિક્કા ચાંદીના વાસણ ડુના મોતી બતેરા ઘડિયાળો પેન જરમન સિલ્વર સાડી બોર્ડર ગારા ફર્નિચર 9082131691/ 9082804900. (૨૫૬)

૯. લગન સંબંધી

વેષણવ
યુવતી 1993 MBA સર્વે ઉચ્ચ જ્ઞાતિ યુવકો સંપર્ક - 9924096403. (દહેજ નહીં.). (બી-૧૬૧૨૨)

■ ઘાટકોપરમાં B.E. MBA, 1982, સ્માર્ટ ડાયવોર્સીને એજ્યુકેટેડ કન્યા આવકાર્ય 9920817551. (દહેજ નહીં). (૨૦/એફ)

■ MBA, 1995, બ્યુટીફુલ એક્ટિવ પટેલને ક્યોલિકાઈડ યુવક આવકાર્ય 9920817551. (દહેજ નહીં). (૨૦/એફ)

■ CA, 1991, 5'4", હેન્ડસમ બ્રાહ્મણને ક્યોલિકાઈડ કન્યા આવકાર્ય 9920817551. (દહેજ નહીં). (૨૦/એફ)

■ CA, 1993, બ્યુટીફુલ ઇન્ટેલીજન્ટ વેષ્ણવને ક્યોલિકાઈડ યુવક આવકાર્ય 9920817551. (દહેજ નહીં). (૨૦/એફ)

■ HSC, 1978, 4'10", ડાયવોર્સી જૈનને વેલસેટ યુવક આવકાર્ય 9920817551. (દહેજ નહીં). (૨૦/એફ)

■ B.A. B.Ed. 1985, બ્યુટીફુલ એક્ટિવ બ્રાહ્મણને વેલસેટ યુવક આવકાર્ય 9920817551. (દહેજ નહીં). (૨૦/એફ)

૯. લગન સંબંધી

■ મુશ્કાતિ મેરેજબ્યુરો યોગ્ય જીવનસાથી માટે સંપર્ક ઉર્મિલાબન 8879576963. (દહેજ નહીં). (૧૫૯૮૩-આઈ)

પરિચય સંમેલન
15/06/2025, રવિવારે કાંદીવલીમાં સમસ્ત ગુજરાતી સમાજના/ દરેક જ્ઞાતીના કુંવારા દિકરા/ દિકરીઓ માટે. શ્રી હરિઈન્દ્રછા ફાઉન્ડેશન 9082825482. (દહેજ નહીં.). (૧૫૩૫૯-એ)

બ્રાહ્મણ સેવા સમાજ
49મું વર્ષ 107મો પરિચય મેળો મલાડ ખાતે તા. 24/08/2025 પ્રવેશ ફી યુવક Rs. 500/-, યુવતી Rs. 300/-, સંપર્ક:- અલકેશભાઈ વ્યાસ- 8779177080, જય- 9870756615, દિપકભાઈ- 8828221010. (દહેજ નહીં.). (૧૫૩૫૯-એ)

૧૦. મહિલાઓ માટે

બાંધણી - સાડી સેલ - સીકંદરીવ 70% સુધી. (ફેશમાં 20%) શક્તિ સદળ, ૩મ 18, લાસવાડી, યુની હનુમાન ગલી, કાલવાદે વી. 8108023025. (૨૦/એ)

૧૪. નોકરી ખાલી છે

ફિમેલ
એડવર્ટાઈઝિંગ કંપનીમાં જાહેરાતની જાણકાર ફિમેલ 25થી 35 વર્ષની ગુજરાતી લખતા/ લખતો આવડવું+કોમ્પ્યુટર જાણકારી જરૂરી માલાશ્રી બોરીવલી વચ્ચે રહેનાર. બાયોટાક્સહ વહાઈસપ-9820454421. (૬-એ)

મુંબઈ સમાચાર ના ઓથોરાઈઝડ ક્લાસિફાઈડ કેપો લીસ્ટ

MIRA ROAD ASHANSHI ADVERTISING & PRESS RELATION
Tel: 28114235 / 28114295 / 28553722
DAHISAR KENIA AD AGENCY
Tel: 28905993,28925993
BORIVALI EXPRESS ADVTG. AG.
Tel: .9820401077/ 9820401099/ 28339977
KOKISHA ADVERTISING
Tel: 28950139 / 28932877
Mobile: 9822000500
SHREE VERSATILE
Tel: 022-28993348 / 022-28993349
TENDER ADS.
Tel.: 28902057/28918881 / 28901049.
Mobile: 9821112796.
KANDIVALI ARIHANT ADVERTISING
Tel: 28627468/28626679.
Fax: 28631357.
GAYATRI PUBLICITY CO.
Tel: 28055819/32508525.
NEW BOMB ADS.
Tel: 9821153364/9322232712
PRANAV PUBLICITY
Tel.: 28693300/9820295421/ 9820006816
Tele Fax: 28685505/28646115
JEET ADVERTISING AGENCY
Tel: 9820006816/ 28989990
Tele Fax: 55713747.
VIKSON ADVERTISING AGENCY
Tel: 28645005.
Fax: 28644004.
MALAD SIGNATURE ADVERTISING
Mobile: 9820489442 / 9819454050
SHRADDDHA PUBLICITY
Tel: 28880404.
Mobile: 9224674744
SYNERGY ADVERTISING
Tel.: 28891428/9869101801/ 9029101801
YASHI ADVERTISING
Mobile: 9820855578/ 9820877810/ 28898297.
Tel.: Fax: 2807 8255
NOBLE PUBLICITY SERVICE PVT. LTD.
Tel: 28881426/28897301.
Fax: 28679567.
GOREGAON ASHUTOSH LEGEND MULTI-MEDIA P. LTD.
Tel: 28779143, 28742201
Tel: Fax: 28741360.
ADRESULT SERVICES
Tel: 28726291
Tel. Fax: 28762157.
SHARK ADVERTISING PVT.LTD
Tel: 26863587 / 26863597
Mobile: 9820223503
SHREE REKHA AGENCY
Tel: 29275033/ 9819099563
S. ARTS ADVERTISING
M: 8356803979/ 9867615899
JOGESHWARI TECHNO-KRATS ENTERPRISES
Tel. Fax: 2679 5549.
ANDHERI PRIME PUBLICITY SERVICE
Tel: 56771190/26839686.
Tel. Fax: 26830304
FAMS ADVERTISER
Tel: 26715389/64173276
SMART ADVERTISERS
Mobile: 9322006833
Tel. Fax: 26846833.
LOKHANDWALA ADVERTISING
Tel: (022) - 46732289
Tele. Fax: 26316960
VILE PARLE MEHTA ADVERTISING AGENCY
Tel: 26711896, 9821522195
HINDUSTAN ADVERTISING & MARKETING
Tel. 26146229, Mob: 9869577941
SANTACRUZ URS PUBLICITY
Tel: 26177838. Mobile: 9869088972.
KHAR KIRTI AGENCIES
Tel: 26047542. Tel Fax: 26053675
MAHIM CHARUDDATA ADVERTISING
Tel: 24221461. Fax: 24316482.

MATUNGA (C.R.) PREVIEW ADS & DESIGNS
Tel: 24033462/32509565.
Fax: 24024313.
DADAR B.Y. PADHYE PUBLICITY SERVICE
Tel: 24229241.
TARDEO SARJAN ADVERTISING CO.
Tel: 66626983/66602032
OPERA HOUSE Lemon Star Advertising Agency
Tel: 49711349, M-9323225769
GIRGAON KAIRILEEN ARTS.
Tel: 23866072 / 23891317
Mobile: 932495454 / 9892097470
BHULESHWAR KHOOSHI CREATIONS
Mobile: 9869000624, 7977013553
Tel: 22425899.
BYCULLA COLOR SPOT
Tel: 23748048/23714748
Tel. Fax:23732511.
TAJ PUBLICITY SERVICES
Tel: 23054894/23052149
Tel Fax: 23079854.
ABDUL REHMAN ST. GANESH ADVERTISERS
Tel: 66629163/23414596.
MASJID BUNDER GAUTAM ADVERTISING
Mobile: 09821054179/ 08080453839.
C. S. M. T. JAYA ADVERTISING PVT. LTD.
Tel: 22070382/ 22072500
KALBADEVI P. V. ADVERTISER
Tel: 26768888
Fax: 26790755
NARIMAN POINT Tel: 22824213.
MARINE DRIVE PARTH ADVERTISING & MARKETING
Tel: (022) 35948193
Mobile: 98206899070
THANE HEM-HIRA PUBLICITY
Tel: 32935537
Tel. Fax: 25360269
Mobile: 9869489269
MULUND MAHESH ADVERTISING AND DESIGNING
Tel: 25916735/2469.
Tel. Fax: 25682469.
PARESH ADVERTISING SERVICE
Tel: 25618851/25614505.
Mobile: 9820391544
SMITE PUBLICIZCE
Tel: 022 - 25609674 - 25612007
Mobile: 9821364422 / 9324811105
GHATKOPAR MARISHA COMMUNIQUE
Tel: 21022286
Tel.Fax: 21023498
ROYAL ADVERTISERS
Mobile: 9819995622/ 9819175581
Tel: 21026993
SMIT ADVERTISING
Mobile: 9821038260 / 9320038260
SINGHAL PUBLICITY
Tel: 55758001/25966504.
Fax: 25131327.
K PARTH PUBLICITY
Ph. 25010606/25103939
Mob.- 9819116116
CHEMBUR AGARWAL ASSOCIATES
Tel: 25290741
Tel. Fax:25230002.
Mobile: 9004055773/4/6/2
BHAYANDER (EAST)
WHITE ADVERTISING
Tel: (0) - 28171216, 65229804
Mobile: 9324545986
NALLASOPARA (EAST)
RUTURAJ ADVERTISING AGENCY
Tel: 9082826024 / 9819760130, 9773082684
VIRAR (EAST)
AAKAR PUBLICITY
Mobile: 9768110020 / 9892780722

૧૬. પેઈંગ ગેસ્ટ

પેઈંગ ગેસ્ટ
વિલે-પારલા વેસ્ટમાં સ્ટેશન/ કોલેજ નજીક સ્ટુડન્ટ/ વર્કિંગયુવન, છોકરીને જગ્યા મળશે. 9920111654- 8850048973. (૪-એ)

૧૭. જગ્યા આપવી છે

સાન્તાક્રુઝ વેસ્ટ
1 બેડ 525 કારપેટ નિચર સ્ટેશન સેલ/ ભાડા પર 7045622403. (બી-૧૬૦૯૦)

વિલેપાર્લે વેસ્ટ
લીવ લાઈસન્સથી 4 બેડરૂમ્સ સેમી ફ્લીપ્સ ફ્લેટ 1236' 11th ફ્લોર નવું મકાન બજાર રોડ, આપવાનો છે. એજન્ટ:- અશ્વીન મરચન્ટ ૯૯૧૯૮૭૫૧૫. (૭-સી)

વિલેપાર્લે વેસ્ટ

ઓનરશીપથી 4 બેડરૂમ્સ 1305' 12th ફ્લોર 2 ફ્લેટ નવું મકાન ૭૪૦' ૨ બેડરૂમ્સ ૧૧મે અને 10મે માળો, બજાર રોડ, આપવાના છે. એજન્ટ:- અશ્વીન મરચન્ટ ૯૯૧૯૮૭૫૧૫. (૭-ડી)

શાંતાક્રુઝ (ઈસ્ટ)

સ્ટેશન/દેરાસર/ઉપાશ્રય નજીક-૧ બેડરૂમનો વેલડનઅપ ફ્લેટ ઓરિયા ૫૬૫", જૂનું બિલ્ડિંગ, તુરંત વેચવાનો છે. “અંબિકા એસ્ટેટ એજન્સી” ૯૮૨૧૯૮૧૭૪૪. (બી-૧૬૦૨૫)

શાંતાક્રુઝ (ઈસ્ટ)

સ્ટેશન નજીક, 3 BHK, 1050 કાર્પેટ, per floor-1 Flat, 1 કર્વડ પાર્કિંગ, લીફટ, 3,75,00,000/= cr. Contact- Pankaj Parmar- 9821026788. (૨૦૩૫૯-સી)

સાંતાક્રુઝ (ઈસ્ટ)

સ્ટેશન નજીક, 3 BHK, 1050 કાર્પેટ, per floor-1 Flat, 1 કર્વડ પાર્કિંગ, લીફટ, 3,75,00,000/= cr. Contact- Pankaj Parmar- 9821026788. (૨૦૩૫૯-સી)

સાંતાક્રુઝ (વેસ્ટ)

જુહુ રોડ, 2.5 અને ૩ બેડરૂમ, નવા બિલ્ડિંગમાં, રેડી પ્લેશન, ઓસી એપ્લાઈડ. સંપર્ક: 9619007799. (૧૫૯૮૭-એ)

JVPD SCHEME

10th ફ્લોર, ૩ બેડરૂમ, Approx 1600', હાઇર ફ્લોર વેચાણથી. સંપર્ક - 9820122892. (૧૫૯૮૭-બી)

સાંતાક્રુઝ (વેસ્ટ)

જુહુ રોડ, 2.5 અને ૩ બેડરૂમ, નવા બિલ્ડિંગમાં, રેડી પ્લેશન, ઓસી એપ્લાઈડ. સંપર્ક: 9619007799. (૧૫૯૮૭-એ)

JVPD SCHEME

10th ફ્લોર, ૩ બેડરૂમ, Approx 1600', હાઇર ફ્લોર વેચાણથી. સંપર્ક - 9820122892. (૧૫૯૮૭-બી)

ખાર (વેસ્ટ)

ફક્ત ગુજરાતી માટે ૩ બેડરૂમ ૧૧૫૦' કારપેટ અને ૬ બેડરૂમની જોડી ઓરિયા ૨૩૦૦' કારપેટ, ૬ બાથરૂમ, ૨ કિચન, સ્પેશિયસ હોલ, સેન્ટરેડ સર્વન્ટ ટોપલેટ, ૪ પાર્કિંગ, એરંડીશન લોબી, જીમ, સેન્ટરેટ સોસાયટી ઓફિસ, તદ્દન નવું બિલ્ડિંગ, વેચાણથી. “ઓનર”- 9820156133. (બી-૧૫૮૮૧)

કાંદિવલી (વેસ્ટમાં)

ભુરાભાઈ હોલની પાસે: ૨ બેડ (૬૫૧ કાર્પેટનો) ફુલી ફર્નિશ - બીજે માળે જુના બિલ્ડિંગમાં વેંચાણથી સંપર્ક - 8080832228, 8591954566. (બી-૧૬૦૫૬)

કાંદિવલી (વેસ્ટમાં)

ભુરાભાઈ હોલની પાસે: ૨ બેડ (૬૫૧ કાર્પેટનો) ફુલી ફર્નિશ - બીજે માળે જુના બિલ્ડિંગમાં વેંચાણથી સંપર્ક - 8080832228, 8591954566. (બી-૧૬૦૫૬)

કાંદિવલી (વેસ્ટમાં)

ભુરાભાઈ હોલની પાસે: ૨ બેડ (૬૫૧ કાર્પેટનો) ફુલી ફર્નિશ - બીજે માળે જુના બિલ્ડિંગમાં વેંચાણથી સંપર્ક - 8080832228, 8591954566. (બી-૧૬૦૫૬)

કાંદિવલી (વેસ્ટમાં)

ભુરાભાઈ હોલની પાસે: ૨ બેડ (૬૫૧ કાર્પેટનો) ફુલી ફર્નિશ - બીજે માળે જુના બિલ્ડિંગમાં વેંચાણથી સંપર્ક - 8080832228, 8591954566. (બી-૧૬૦૫૬)

કાંદિવલી (વેસ્ટમાં)

ભુરાભાઈ હોલની પાસે: ૨ બેડ (૬૫૧ કાર્પેટનો) ફુલી ફર્નિશ - બીજે માળે જુના બિલ્ડિંગમાં વેંચાણથી સંપર્ક - 8080832228, 8591954566. (બી-૧૬૦૫૬)

દહીસર (વેસ્ટ)

સ્ટેશન અને જૈન દેરાસર નજીક ૧/૨ બેડરૂમના ફ્લેટો સાથે/ અલગ (સેમ્પલ ફ્લેટ રેડી) પંડેશન ટ્રેડ સમયમાં. સરળ પેમેન્ટની સુવિધા ઉપલબ્ધ. ફિક્મત ૧,૦૦,૦૦૦,૦૦/-થી શરૂ + ગવર્મેન્ટ ટેક્સ અલગથી ફોન-8828277511. (બી-૧૬૦૫૦)

કાંદીવલી (વેસ્ટ)

૧/૨/૩ બેડરૂમના ફ્લેટો- ચારકોપ સેક્ટર ૨, (સેમ્પલ ફ્લેટ રેડી) ૧૫ માળ સુધીના સ્લેબ પૂર્ણ થઈ ગયેલ છે. પોરીયમ રેમ્પ કાર પાર્કિંગ, પંડેશન ટ્રેડ સમયમાં. પેમેન્ટની સરળ સુવિધા ઉપલબ્ધ. ફિક્મત ૧,૦૦,૦૦૦,૦૦/- થી શરૂ + ગવર્મેન્ટ ટેક્સ અલગથી ફોન:- 8433576269. (બી-૧૬૦૫૧)

ગોરેગાંવ (ઈસ્ટ/વેસ્ટ)

(સિલ્વર યુપ) ૨/૩/૪ બેડરૂમના ફ્લેટો - જોડી/ અલગ (સેમ્પલ ફ્લેટ રેડી) બિલ્ડિંગનું બાંધકામ પૂર્ણ થવાની દિશામાં. સરળ પેમેન્ટની સુવિધા ઉપલબ્ધ. ફિંમત ૨,૦૦,૦૦,૦૦૦/- થી શરૂ + ગવર્મેન્ટ ટેક્સ અલગથી. ફોન:- 7738900988/ 9004339998. (બી-૧૬૦૫૨)

કાંદીવલી (વેસ્ટ)

2 બેડરૂમ 1.55 કરોડ + વેચાણથી (બાલકનીમાળા ફ્લેટો ઉપલબ્ધ) એલટી રોડ, 13 માળના નવા ટાવરમાં, સ્ટેશનથી પાંચ મિનિટ ચાલના, 9820391544. (૧૫૮૯૫-સી)

કાંદીવલીમાં

ઓબેરોયની બાજુમાં સ્ટેશન/ હાઈવે નજીક ૩ બેડરૂમ 1050' બાલકની, હવા ઉજાસ, પાર્કિંગ, ગેસ્ટ પાર્કિંગ, સુંદર સોસાયટી, વેંચાણથી આપવાનો. ઑનર:- 9820177738. (૨૦/સી)

કાંદીવલીમાં

ઓબેરોયની બાજુમાં સ્ટેશન/ હાઈવે નજીક ૩ બેડરૂમ 1050' બાલકની, હવા ઉજાસ, પાર્કિંગ, ગેસ્ટ પાર્કિંગ, સુંદર સોસાયટી, વેંચાણથી આપવાનો. ઑનર:- 9820177738. (૨૦/સી)

મુંબઈ સમાચાર

વાયકોને આથી ભલામણ કરવાની કે આ પ્રકાશનમાં પ્રસિદ્ધ થતી કોઈપણ જાહેરખબરના સંદર્ભમાં પૈસા મોકલતા અગાઉ કે તબીબી ભલામણના આધારે થતા ખર્ચ અથવા તો તેવા જ પ્રકારની કોઈપણ વચનપૂર્તિ કરતા અગાઉ અધિકૃત પૃષ્ઠપરછ અને સલાહ લેવી. મુંબઈ સમાચાર જૂથ જાહેરાતની કોઈપણ સેવા કે ઉત્પાદનો અંગે કોઈ જ દાવાની ચકાસણી કરતું નથી. પ્રીન્ટર, પબ્લિશર, તંત્રી, મુંબઈ સમાચાર જૂથ પબ્લિકેશનના માલિકો તેનાથી ઉપરિચિત થતાં કોઈપણ પરિણામ કે દાવા જો જાહેરાતકારો નકારે તો તેની જવાબદારી લેશે નહીં. email id for advertisement: samacharadv@gmail.com

૧૭. જગ્યા આપવી છે

ઘાટકોપર ઈસ્ટ, વેસ્ટ
૧થી ૬ બેડરૂમના ફ્લેટ તૈયાર, બંધાતામાં લેવા, વેચવા, ભાડેથી હિંતેશભાઈ 9920927958, 9820008003. (૨૨/બી)

થાણા
ઘોડબંદર રોડ, માલગાડા, માનપાડા, પોખરણ ૧થી ૪ બેડરૂમના ફ્લેટ તૈયાર, બંધાતામાં લેવા, વેચવા હિંતેશભાઈ 9920927958, 9820008003. (૨૨/બી)

સાંતાક્રુઝ વેસ્ટમાં
ફુલ્લી ફર્નીશ ૨ માસ્ટર બેડરૂમ, હોલ, કીચન અને ૧ કોમન બાથરૂમ સાથે 780' કારપેટ ઓરિયા અને ૧ પાર્કિંગ- આઉટરાઈટથી આપવાનો. 4.21 કરોડ દતાત્રય રોડ સરલા હોસ્પિટલ બની સામે, સાંતાક્રુઝ વેસ્ટ 9820032150 (૯/એ)

અંધેરી (વેસ્ટ)

2 BHK ગ્રીનકોર્ટ- (2.50 કરોડ). 3 BHK (4.25 કરોડ). પાર્લા (વેસ્ટ) 3BHK (6.90 કરોડ) તથા પંચવટી, લલ્લુભાઈ પાર્ક, એસ. ટી. રોડ, પાર્લા (વેસ્ટ), જુહુ- જુહુ સ્કીમ લીવલાયસંસથી” 9322236143/3/ 9821069632. (૮-એ)

લોનાવાલા

પાવના, ખંડાલા, જમીન, બંગલો-લેવા-વેચવા, વાગડ સેન્ટેરીની બાજુમાં ૩, 4 બેડરૂમનો બંગલો વેચવાનો. મિનાક્ષી: 9930107664 (૧૫૩૬૩/એ)

કાંદિવલી (વેસ્ટ)

એમ. જી. રોડ, સ્માર્ટ 1 બેડ માસ્ટર બેડ સાથે @ 90L, 2 બેડ @ 1.19 Cr, પંડેશન ટ્રેડ સમયમાં, ઈન્ડોર ગેમ ઓન, ફ્લોકોપ એમેનીટીઝ, મેટ્રો, દેરાસર, સ્કૂલ, હોસ્પિટલ, સ્ટેશન નજીક. (P51800056407). 8104282352/ 8108439084. (જેપી/૪૯૯૯-એ)

લોનાવાલા

પાવના, ખંડાલા, જમીન, બંગલો-લેવા-વેચવા, વાગડ સેન્ટેરીની બાજુમાં ૩, 4 બેડરૂમનો બંગલો વેચવાનો. મિનાક્ષી: 9930107664 (૧૫૩૬૩/એ)

કાંદિવલી (વેસ્ટ)

એમ. જી. રોડ, સ્માર્ટ 1 બેડ માસ્ટર બેડ સાથે @ 90L, 2 બેડ @ 1.19 Cr, પંડેશન ટ્રેડ સમયમાં, ઈન્ડોર ગેમ ઓન, ફ્લોકોપ એમેનીટીઝ, મેટ્રો, દેરાસર, સ્કૂલ, હોસ્પિટલ, સ્ટેશન નજીક. (P51800056407). 8104282352/ 8108439084. (જેપી/૪૯૯૯-એ)

કાંદિવલી (વેસ્ટ)

એમ. જી. રોડ, સ્માર્ટ 1 બેડ માસ્ટર બેડ સાથે @ 90L, 2 બેડ @ 1.19 Cr, પંડેશન ટ્રેડ સમયમાં, ઈન્ડોર ગેમ ઓન, ફ્લોકોપ એમેનીટીઝ, મેટ્રો, દેરાસર, સ્કૂલ, હોસ્પિટલ, સ્ટેશન નજીક. (P51800056407). 8104282352/ 8108439084. (જેપી/૪૯૯૯-એ)

બોરીવલી ઈસ્ટ

નજીકમાં પંજેશન, 1 બેડ 350 કાર્પેટ, માસ્ટર બેડ, 1.05 Cr ફુલ પેકેજ. દે વાંગો - 9773701111. (જેપી-૪૯૯૯-એ)

મુલુન્ડ (વેસ્ટ)

2 BHK, 705' અને ૩ BHK, 951', વાલજી લધા રોડ, પોડિયમ પાર્કિંગ સાથે ફ્લેટ વેચવાનો છે. 2-વે રેમ્પ. સંપર્ક - 9930333456 (P5

મલ્લિકાર્જુન ખડગે અને આપ નેતા આતિષી ઇજાગ્રસ્તોને મળ્યાં: ટ્રોમા સેન્ટરની મુલાકાત લીધી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ શહેરમાં સર્જાયેલી ઇન્ડિયન એરલાઇન્સના વિમાન કેશની ગોઝારી દુર્ઘટનામાં ૨૬૫ જેટલા લોકોનાં કરુણ મોત નીપજ્યાં છે. આ ભયાવહ ઘટના બાદ મૃતકોના પાર્શ્વિ દેહને તેમના પરિવારજનોને સોંપવા માટે વડોદરાની એક સંસ્થાને એર ઇન્ડિયા દ્વારા ૧૦૦ કોફીન બનાવવાનો ઓર્ડર આપવામાં આવ્યો છે, ત્યારે વડોદરાથી ૧૦૦ કોફીન તૈયારી કરીને શનિવારે (૧૪ જૂન) મોડી રાત સુધીમાં અમદાવાદ પહોંચાડી દેવાશે.

આ દરમિયાન કોંગ્રેસના રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષ મલ્લિકાર્જુન ખડગે અમદાવાદ પહોંચ્યા હતા.

તેમણે દુર્ઘટનામાં ઇજાગ્રસ્ત થયેલા લોકોને મળવા ટ્રોમા સેન્ટરની મુલાકાત લીધી હતી. મલ્લિકાર્જુન ખડગે અને કર્ણાટકના નાયબ મુખ્ય પ્રધાન ડી.કે. શિવકુમાર સાથે અમદાવાદ એરપોર્ટ પહોંચ્યા હતા. ત્યાર બાદ તેઓ સિવિલ હોસ્પિટલ પહોંચ્યા હતા, જ્યાં વિમાન દુર્ઘટનામાં ઇજાગ્રસ્ત થયેલા લોકો સારવાર લઈ રહ્યા છે.

મલ્લિકાર્જુન ખડગે સાથે ગુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિના પ્રમુખ શક્તિસિંહ ગોહિલ અને પાર્ટીના સાંસદ રૈધદ નસીર હુસૈન પણ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

તેમણે હોસ્પિટલમાં દાખલ ઇજાગ્રસ્તોની મુલાકાત લીધી હતી અને તેમના રવાસ્થ્ય

વિશે માહિતી મેળવી હતી. આ દુઃખદ ઘટનામાં જીવ ગુમાવનારા અને ઇજાગ્રસ્ત થયેલા લોકોના પરિવારો પ્રત્યે તેમણે ઊંડી સંવેદના વ્યક્ત કરી હતી.

આ ઉપરાંત દિલ્હીના પૂર્વ મુખ્ય પ્રધાન અને દિલ્હી વિધાનસભાના વિરોધ પક્ષના નેતા અતિષી અમદાવાદ પહોંચ્યાં હતાં. એર ઇન્ડિયાના વિમાન દુર્ઘટનાને દૃઢ્યદ્રાવક ઘટના ગણાવતા અતિષીએ જણાવ્યું હતું કે, આ દુર્ઘટનામાં ૨૪૧ મુસાફરોના કરુણ મોત થયાં છે, જેમાં ઘણા મેડિકલ વિદ્યાર્થીઓનો પણ સમાવેશ થાય છે, અને ઘણા લોકો ઇજાગ્રસ્ત થયા છે. અમે અહીં ટ્રોમા સેન્ટરની મુલાકાત લેવા આવ્યા છીએ.

અમદાવાદ વિમાન દુર્ઘટના અંગે બ્લેક બોક્સથી મહત્વની જાણકારી મળશે: નાગરિક ઉડ્ડયન મંત્રાલય

અમદાવાદમાં એર ઇન્ડિયાના વિમાન દુર્ઘટના

સ્થળે એનએસજી ટીમ તહેનાત કરાઈ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદઃ શહેરમાં એર ઇન્ડિયાના વિમાન દુર્ઘટના સ્થળે કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારની એજન્સીઓ ઉપરાંત, નેશનલ સિક્યુરિટી ગાર્ડ (એનએસજી) ની એક ટીમ તૈનાત કરવામાં આવી છે, જ્યાં ૨૬૫ લોકોએ જીવ ગુમાવ્યા હતા. સત્તાવાર સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર, એનએસજી ટીમ રાહત કામગીરીમાં અન્ય એજન્સીઓને મદદ કરવા માટે સ્થળ પર છે, અને તેમની પાસે સત્તાવાર રીતે કોઈ તપાસ અંગેની સત્તા નથી.

હોસ્ટેલ બિલ્ડિંગમાં એનએસજી કમાન્ડો વિમાન દુર્ઘટના સ્થળે જોવા મળ્યા હતા, જ્યાં દુર્ઘટના પછીથી દુર્ઘટનાગ્રસ્ત વિમાનનો પાછળનો ભાગ ફસાયેલો છે. એરક્રાફ્ટ એક્સિડેન્ટ ઇન્વેસ્ટિગેશન બ્યુરો, રીજીસીએ, અમદાવાદ કાઇમ બ્રાન્ચ અને સ્થાનિક પોલીસ સહિત અન્ય એજન્સીઓ ઘટનાની તપાસમાં સામેલ છે. સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું કે રાષ્ટ્રીય તપાસ એજન્સી (એનઆઈએ) ના અધિકારીઓએ શુક્રવારે મેઘાણીનગરમાં અકસ્માત સ્થળની પણ મુલાકાત લીધી હતી.

અત્રે ઉલ્લેખનીય છે કે, લંડન જતી એર ઇન્ડિયાની ક્લાઇટ-બોઇંગ ૭૮૭ ડ્રિમલાઇનર – ૨૪૨ લોકો સાથે, ગુરુવારે બપોરે એરપોર્ટ પરથી ઉડાન ભર્યા પછી તરત જ મેઘાણીનગર વિસ્તારમાં મેડિકલ કોલેજ કેમ્પસમાં કેશ થઈ ગઈ હતી. આ દુર્ઘટનામાં લગભગ ૨૬૫ લોકો મૃત્યુ પામ્યાં હતાં.

મૃતદેહોને પરિવારજનોને સોંપવા માટે સિવિલ બહાર ૧૯૨ એમ્બ્યુલન્સ અને શબવાહિનીઓ તહેનાત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદઃ અમદાવાદ વિમાન દુર્ઘટનામાં અનેક લોકોના અકાળે મોત થયા હતા. આ લોકોના મૃતદેહોને અમદાવાદ સિવિલ હોસ્પિટલ ખાતે લઈ જવામાં આવ્યા હતા. સિવિલમાં પોસ્ટમોર્ટમ કર્યા બાદ સિવિલમાં ૨૩૦ લોકોના ડીએનએ માટે સેમ્પલ લેવામાં આવ્યા હતા, જેથી મૃતદેહની ઓળખ થાય અને તેને પરિવારને સોંપી શકાય. હવે આ મૃતદેહોને તેમના પરિવારને સોંપવા માટેની તૈયારી કરવામાં આવી

છે. આના માટે ૧૯૨ એમ્બ્યુલન્સ

અને શબવાહિનીઓને સિવિલ ખાતે સ્ટેન્ડબાય રાખવામાં આવી છે.

તંત્ર દ્વારા તમામ મૃતદેહોને તેમના પરિવારને સન્માન સાથે સોંપવામાં આવશે તેવી વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે. નોંધનીય છે કે, શનિવારે પણ ઘટનાસ્થળ પરથી કાટમાળ કાઢતી આવ પ્લેનના પાછળના ભાગેથી એક મૃતદેહ મળી આવ્યો હતો. જેને પોસ્ટમોર્ટમ માટે અમદાવાદ સિવિલ હોસ્પિટલ ખાતે ખસેડવામાં

આવ્યો હતો.

નોંધનીય છે કે, આ પ્લેન દુર્ઘટનામાં અનેક લોકોનું અકાળે મોત થયું હતું. રૂપાણી સહિત કુલ ૨૪૨ મુસાફરો સવાર હતા. ૧૬૯ ભારતીય, ૫૩ બ્રિટિશ, ૭ પોર્ટુગીઝ અને એક કેનેડિયન નાગરિક સહિત ૧૨ ક્રૂ-મેમ્બર હતા. આ પ્લેનમાં સવાર ક્રૂ- મેમ્બર અને વખતે પ્લેનના પાછળના ભાગેથી એક હોવાની પુષ્ટિ કરવામાં આવી છે. એટલું નહીં પરંતુ એકનો ચમત્કારિક રીતે બચાવ પણ થયો હતો.

બીજે મેડિકલ કોલેજની હોસ્ટેલને ખાલી કરાઈ, વિદ્યાર્થીઓ માટે વૈકલ્પિક વ્યવસ્થા કરાશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદઃ એર ઇન્ડિયા વિમાન દુર્ઘટનામાં નુકસાન પામેલા બીજે મેડિકલ કોલેજની હોસ્ટેલને ખાલી કરાવવામાં આવી રહી છે કારણ કે એરક્રાફ્ટ એક્સિડેન્ટ ઇન્વેસ્ટિગેશન બ્યુરો (એઆઈઆઈબી) તપાસ કરવા માગે છે, એમ સંસ્થાના ડીન મીનાક્ષી પરીખે શનિવારે જણાવ્યું હતું.

પત્રકારો સાથે વાત કરતા, મીનાક્ષી પરીખે જણાવ્યું હતું કે, દુર્ઘટનામાં નુકસાન પામેલી ચાર ઇમારતો – અનુલ્લમ ૧, ૨, ૩ અને ૪ – ખાલી કરાવવામાં આવી રહી છે અને તેમાં રહેતા વિદ્યાર્થીઓને વૈકલ્પિક રહેવાની વ્યવસ્થા આપવામાં આવશે.

બોઇંગ ૭૮૭ ડ્રીમલાઇનર (એઆઈ ૧૭૧) વિમાન,

ગુજરાતના પાટણમાંથી વધુ ત્રણ બાંગ્લાદેશી મહિલાની ધરપકડ કરાઈ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ જમ્મુ કાશ્મીરના પહલગામ આતંકવાદી હુમલા બાદ દેશભરમાં ગેરકાયદે રહેતા પાકિસ્તાની અને બાંગ્લાદેશીઓ સામે કાર્યવાહી કરવામાં આવી રહી છે. ગુજરાતભરમાં પણ આ કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી છે. જેના ભાગરૂપે પાટણ જિલ્લા એસઓજી શાખાએ ગેરકાયદેસર રીતે ત્રણ બાંગ્લાદેશી મહિલાઓની ધરપકડ કરી હતી. પોલીસ અધિક્ષકના માર્ગદર્શન હેઠળ પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટરની ટીમે આ કાર્યવાહી કરી હતી.

આ પકડાયેલી મહિલાઓમાં તરફુ રાનાખાતુન (ઉ.વ. ૩૧), પોલીબેગમ (ઉ.વ. ૪૦) અને સામસુનાહાર (ઉ.વ. ૩૫) નો

સમાવેશ થાય છે. આ ત્રણેય મહિલાઓ પાસે પાસપોર્ટ કે કાયદેસરના વિઝા નથી. મળતી માહિતી મુજબ તરફુ રાનાખાતુન જાન્યુઆરી ૨૦૨૪માં સુનાબેરી બોર્ડર થઈને ભારતમાં પ્રવેશી હતી. પોલીબેગમ પાંચ વર્ષ પહેલા બેનાકુલ બોર્ડર થઈને આવી હતી. તે અમદાવાદના વટવામાં રહેતી હતી અને છેલ્લા એક વર્ષથી સુરતમાં રહી રહી હતી. સામસુનાહાર ૧૦મી માર્ચ ૨૦૨૪ના રોજ બેનાકુલ બોર્ડર થઈને ભારતમાં આવી હતી અને અમદાવાદના ગોતા વિસ્તારમાં રહેતી હતી.

ત્રણેય મહિલાઓ હાવડા થઈને અમદાવાદ આવી હતી અને મજૂરી માટે પાટણ આવી હતી. પોલીસે તેમની સામે ફોરેનર્સ એક્ટ, ૧૯૪૬ હેઠળ

કાર્યવાહી શરૂ કરી છે. આ કાર્યવાહી રાજ્ય સરકારની ગેરકાયદેસર વિદેશી નાગરિકો વિરુદ્ધની ઝુંબેશનો ભાગ છે.

અત્રે ઉલ્લેખનીય છે કે આ પૂર્વે

પણ પાટણમાં બે બાંગ્લાદેશી મહિલાઓની અટકાયત કરવામાં

આવી હતી. જેમાં સુલતાના (ઉ.વ. ૩૨) અને બ્યુટી બેગમ (ઉ.વ. ૩૭) તરીકે ઓળખ થઇ હતી.

આ મહિલાઓ ૨૦૨૨ માં ગેરકાયદે રીતે ભારતમાં પ્રવેશી હતી અને પોતાની મૂળ ઓળખ છુપાવીને પાટણ

શહેરમાં સ્થાયી થઈ હતી. આ બંને પાટણમાં એક હોટલમાં નોકરી કરતી

હતી. જેમાંથી સુલતાનાએ ગેરકાયદે રોકાણ દરમિયાન રાજ્યમાં બે વખત

લગ્ન પણ કર્યા છે.

‘ચોક્કસ’ છેક ૯૭૨૨ દિવસે બન્યા ‘વિનર્સ’

સાઉથ આફ્રિકાએ બે ક્વોર્ટર ફાઇનલ, બાર સેમિ ફાઇનલ અને એક ફાઇનલ બાદ મેળવ્યું ટેસ્ટના વર્લ્ડ કપનું ચેમ્પિયનપદ

લોર્ડ્સ: ટેમ્બા બવુમાના નેતૃત્વમાં સાઉથ આફ્રિકાએ ઓપનર એઇડન માર્કરમની ઐતિહાસિક બેટિંગના જોરે શનિવારે ક્રિકેટના મક્કા ગણાતા લોર્ડ્સમાં ઑસ્ટ્રેલિયાને વર્લ્ડ ટેસ્ટ ચેમ્પિયનશિપ (ડબ્લ્યૂટીસી)ની ફાઇનલમાં પાંચ વિકેટે હરાવીને જે અપ્રતિમ સિદ્ધિ મેળવી એ માટે તેમના દેશે ૯,૭૨૨ દિવસ સુધી રાહ જોવી પડી હતી.

સાઉથ આફ્રિકા ૧૯૯૮માં (૨૭ વર્ષ પૂર્વે) આઇસીસી ચેમ્પિયન્સ ટ્રોફી જીત્યું હતું. એ ચેમ્પિયનપદથી માંડીને શનિવારના ડબ્લ્યૂટીસી ટાઇટલ વચ્ચે ૯,૭૨૨ દિવસ વીતી ગયા અને છેવટે સાઉથ આફ્રિકા માટે બવુમા ઇલેવનના પર્ફોર્મન્સ સાથે સોનાનો સુરજ ઊઠ્યો.

૧૯૯૮ની વન-ડે ફોર્મેટની ચેમ્પિયન્સ ટ્રોફી (જે આઇસીની નૉકઆઉટ સ્પર્ધા તથા વિલ્ડ

ઇન્ટરનેશનલ કપ તરીકે પણ ઓળખાતી હતી)ની ઢાકા ખાતેની ફાઇનલમાં સાઉથ આફ્રિકાએ હન્સી ક્રોન્ચેના સુકાનમાં વેસ્ટ ઇન્ડિઝને ચાર વિકેટ હરાવ્યું હતું. ત્યારે બ્રાયન લારા કેરિબિયન ટીમનો સુકાની હતો. સાઉથ આફ્રિકાની ટીમમાં ડેરિલ કલિનન, માર્ક બાઉચર, જેક કેલિસ, જોન્ટી રહોડ્ઝસ, નિકી બૉયે, પેટ સિમકોકસ અને સ્ટીવ એલવર્થી જેવા જાણીતા ખેલાડીઓ હતા.

એ જીત બાદ સાઉથ આફ્રિકાએ કુલ બે ક્વોર્ટર ફાઇનલ, ૧૨ સેમિ ફાઇનલ અને એક ફાઇનલ (ગયા વર્ષે ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપમાં)માં પરાજય જોયા બાદ છેવટે ટેસ્ટના વર્લ્ડ કપની ટ્રોફી (ગદા) જીતી લીધી અને એ સાથે સાઉથ આફ્રિકાના માથેથી ‘ચોક્કસ’ની છાપ ભૂંસાઈ ગઈ અને હવે તેઓ ‘વિનર્સ’ તરીકે ઓળખાશે.

ટેમ્બા બવુમાના નેતૃત્વમાં ડબ્લ્યૂટીસીનું નવું ચેમ્પિયન બનીને સાઉથ આફ્રિકાએ ટેસ્ટ ક્રિકેટને સજીવન કરી છે.

સાઉથ આફ્રિકાના આઘાતમય પરાજયો

(૧) ૧૯૯૨ વર્લ્ડ કપ: ઇંગ્લેન્ડ સામેની સેમિ ફાઇનલમાં સાઉથ આફ્રિકાએ સાત બૉલમાં બાવીસ રન કરવાના બાકી હતા. બ્રાયન મેકમિલન અને ડેવિડ રિચર્ડસન કીઝમાં હતા. વરસાદ પડવાનો શરૂ થયો અને છેવટે સમીકરણ બન્યું જેમાં તેમણે એક બૉલમાં બાવીસ રન કરવાના આવા હતા. જોકે સુધારેલા લક્ષ્યાંક વિશે માહિતીની આપ-લેમાં થયેલી ગેરસમજ જવાબદાર હતી.

(૨) ૧૯૯૯ વર્લ્ડ કપ: ઑસ્ટ્રેલિયા સામેની સેમિ ફાઇનલમાં સાઉથ આફ્રિકાએ ડેમિયન ફ્લેમિંગની અંતિમ ઓવરમાં જીતવા માત્ર નવ રન કરવાના હતા. લાન્સ કલુઝનરના પ્રયાસથી સમીકરણ એવું બન્યું જેમાં ચાર બૉલમાં એક રન બાકી હતો. જોકે બે ડોટ બૉલ બાદ સિંગલ દોડવાના પ્રયાસમાં અંતિમ બેટ્સમેન એલન ડોનાલ્ડ રનઆઉટ થઈ ગયો હતો. મેચ ટાઇ થઈ અને સુપર સિક્કસમાં સાઉથ આફ્રિકા સામે વિજય મેળવ્યો હોવાથી ઑસ્ટ્રેલિયા ફાઇનલમાં પહોંચી ગયું હતું જેમાં એણે પાકિસ્તાનને હરાવ્યું હતું.

(૩) ૨૦૧૫ વર્લ્ડ કપ: ન્યૂ ઝીલેન્ડ સામેની સેમિ ફાઇનલમાં સાઉથ આફ્રિકાએ ૨૮૧ રન કર્યા હતા. વરસાદને કારણે મેચ ૪૩-૪૩ ઓવરની થઈ ગઈ. કિવીઓએ છેલ્લી ત્રણ ઓવરમાં ૩૦ રન કરવાના હતા. જોકે કિવી પ્લેયર ગ્રાન્ટ ઇલિયટે ડેલ સ્ટેનના અંતિમ બૉલમાં સિક્કસ ફટકારીને સાઉથ આફ્રિકાની આશા પર પાણી ફેરવી દીધું હતું.

(૪) ૨૦૨૪ ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપ: ભારત સામેની ફાઇનલમાં સાઉથ આફ્રિકાએ ૨૯ બૉલમાં ૨૬ રન કરવાના હતા. છ વિકેટ પડવાની બાકી હતી. ક્લાસેન અને મિલર કીઝમાં હતા. જોકે હાર્દિક પટેલમાં ક્લાસેનને પેવિલિયનમાં મોકલ્યો અને છેલ્લી ઓવરમાં હાર્દિકના બૉલ પર સૂર્યકુમાર યાદવે બાઉન્ડરી લાઇનની આરપાર જઈને ડેવિડ મિલરનો અફલાતૂન કેચ પકડ્યો હતો. એ શિલરમાં સાઉથ આફ્રિકા સાત રનથી હારી ગયું હતું.

લોર્ડ્સમાં ક્રિકેટોત્સવના ચેમ્પિયનપદની સપરિવાર ઉજવણી: સાઉથ આફ્રિકાએ શનિવારે લોર્ડ્સમાં ક્રિકેટિંગ ચેમ્પિયન ઑસ્ટ્રેલિયાને ફાઇનલમાં પાંચ વિકેટે હરાવ્યું ત્યાર બાદ વિજેતા ટીમના સેન્યુરિયન સુપર-હીરો માર્કરમે પત્ની સાથે ભાવાત્મક પળો માણી હતી. કેપ્ટન ટેમ્બા બવુમા અને તેની પત્ની પણ ભાવુક થઈ ગયાં હતાં. ભારતીય મૂળના સ્પિનર કેશવ મહારાજે પત્ની-બાળકી સાથે પોઝ આપ્યો હતો.

સ્ટીવ સ્મિથની ટચલી આંગળી તૂટી ત્યારે જ ઑસ્ટ્રેલિયાના હાથમાંથી ટાઇટલ છીનવાઈ ગયું હતું

► બવુમાને બે રને મળ્યું હતું જીવતદાન, સાઉથ આફ્રિકાએ ચેમ્પિયન બનવાની તક ઝડપી લીધી અને આઈસીસીની ઈનામી-ગદા જીતી લીધી

સ્મિથને ઈજા અને બવુમાને મજા, ‘ફાઇર્સ કે’ વહેલો આવ્યો: ગઈ કાલે લોર્ડ્સના મેદાન પર સ્ટીવ સ્મિથ. તેને ટચલી આંગળીમાં ગંભીર ઈજા થઈ. ટેમ્બા બવુમાએ એક હાથમાં બાળક અને બીજા હાથમાં ગદા સાથે અભૂતપૂર્વ સેલિબ્રેશન કર્યું હતું. બવુમા માટે ‘ફાઇર્સ કે’ એક દિવસ વહેલો આવ્યો. (એપી)

લોર્ડ્સ: અહીં ઑસ્ટ્રેલિયા અને સાઉથ આફ્રિકા વચ્ચેની વર્લ્ડ ટેસ્ટ ચેમ્પિયનશિપની ફાઇનલમાં શુક્રવારના ત્રીજા દિવસે ડિકેન્ટિંગ ચેમ્પિયન ઑસ્ટ્રેલિયાના ખેલાડી સ્ટીવ સ્મિથની જમણા હાથની ટચલી આંગળીમાં ફેંકર થતાં તે ફાઇનલની બહાર થઈ ગયો હતો. જોકે તેની આ ઈજા ઑસ્ટ્રેલિયાને ખૂબ ભારે પડી. તેનાથી કેચ છૂટી ગયો અને સાઉથ આફ્રિકાને ઐતિહાસિક લાભ મળી ગયો.

સાઉથ આફ્રિકાનો કેપ્ટન ટેમ્બા બવુમા માત્ર બે રન પર હતો એ સમયે પ્રથમ સ્લિપમાં સ્મિથ તેનો કેચ પકડવા ગયો ત્યારે બૉલ તેને ટચલી આંગળી પર વાગ્યો હતો અને ગંભીર ઈજા થઈ હતી. શુક્રવારે ત્રીજા દિવસની રમત બંધ રહી ત્યારે બવુમા ૬૫ રને રમી રહ્યો હતો અને સાઉથ આફ્રિકાએ જીતવા માટે ફક્ત ૬૯ રન કરવાના બાકી હતા. બવુમા અને ઓપનર એઇડન માર્કરમ વચ્ચે ત્રીજી વિકેટ માટે ૧૪૩ રનની અતૂટ ભાગીદારી થઈ હતી. શનિવારના ચોથા દિવસે એ પાર્ટનરશિપ ૧૪૭ રન સુધી લંબાઈ હતી અને ત્યારે બવુમાએ વિકેટ ગુમાવી હતી. જોકે માર્કરમે (૧૩૬ રન, ૩૮૩ મિનિટ, ૨૦૭ બૉલ, ૧૪ ફોર) બાજુ સંભાળી લીધી અને જોશ હંડલવૂના બૉલમાં વિકેટ ગુમાવતાં પહેલાં ટીમને વિજયના દારૂ સુધી પહોંચાડી દીધી હતી. આઠમી સદી ફટકારનાર માર્કરમનો ટ્રેવિસ હેડે અફલાતૂન ડાઇવિંગ કેચ ઝીલ્યો હતો.

સદનસીબે શનિવારે સાઉથ આફ્રિકાનો ધબકડો ન થયો અને બાકીના ૬૯ રન હંમેશામ પૂરા થઈ ગયા અને સાઉથ આફ્રિકાના ક્રિકેટ ઇતિહાસમાં આ બહુ જ મોટી સિદ્ધિ પોતાના નામે કરી લીધી.

સ્મિથથી છૂટેલો બવુમાનો કેચ ઑસ્ટ્રેલિયાને મોંઘો પડ્યો અને એ જીવતદાને સાઉથ આફ્રિકાને પહેલી વાર મોટી આઇસીસી ટ્રોફી અપાવી દીધી.

બવુમાનો બે રને કેચ છૂટ્યો ત્યારે સાઉથ આફ્રિકાનો સ્કોર બે વિકેટે ૭૬ રન હતો અને ત્યાર પછી બવુમા અને માર્કરમ દિવસની રમતના અંત સુધીમાં ટીમના સ્કોરને ૨૧૩/૨ સુધી લઈ ગયા હતા અને ૨૧૭ રનના સ્કોર પર બવુમાની વિકેટ પડી હતી.

શુક્રવારે સ્મિથ સામાન્ય રીતે પ્રથમ સ્લિપમાં સ્ટમ્પસથી જેટલો દૂર ઊભો રહેતો હોય છે એટલો દૂર નહોતો. તે સ્ટમ્પસની નજીકમાં હતો. તેણે હેલ્મેટ પણ પહેરી હતી. બવુમાથી તે થોડો જ દૂર હતો અને મિચલ સ્ટાર્ક કલાકે ૧૩૮ કિલોમીટરની ઝડપે શોર્ટ બૉલ ફેંક્યો જેમાં બવુમાના બેટની કટ લાગ્યા બાદ બૉલ સ્મિથ તરફ આવ્યો હતો જે ખભા જેટલો ઊંચો કેચ ઝડપથી નહોતો ઝીલી શક્યો. તે બૉલ ઝીલવામાં નિષ્ફળ ગયો હતો અને એ તેને આંગળી પર વાગ્યો હતો. ફિઝિયોથેરાપિસ્ટ અને ડૉક્ટર મેદાન પર આવે એ પહેલાં જ સ્મિથ આંગળીમાં ખૂબ દુખાવો થવાને કારણે ઝડપથી ચાલવા લાગ્યો હતો.

સ્મિથને તાત્કાલિક એક્સ-રે માટે હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવ્યો હતો.

સ્મિથ હવે કેટલા દિવસ નહીં રમી શકે એ તો સ્પષ્ટ નહોતું થયું, પરંતુ ડબ્લ્યૂટીસીની વર્તમાન ફાઇનલ બાદ વેસ્ટ ઇન્ડિઝમાં ત્રણ ટેસ્ટની શ્રેણી રમવા તે શરૂઆતથી કઠાય નહીં જઈ શકે.

ઑસ્ટ્રેલિયાની વેસ્ટ ઇન્ડિઝ સામેની ટેસ્ટ-સિરીઝ પચીસમી જૂને શરૂ થશે.

એમસીસીએ કહ્યું, બાઉન્ડરી લાઇન નજીકના ‘બની હોપ’ કેચ હવે કાયદેસર નહીં ગણાય

ક્રિકેટના કાયદા ઘડતી સંસ્થાએ કહ્યું, ‘ ફીલ્ડર હવામાં ઉછળીને પણ ફક્ત એક જ વાર બૉલને અડી શકશે’

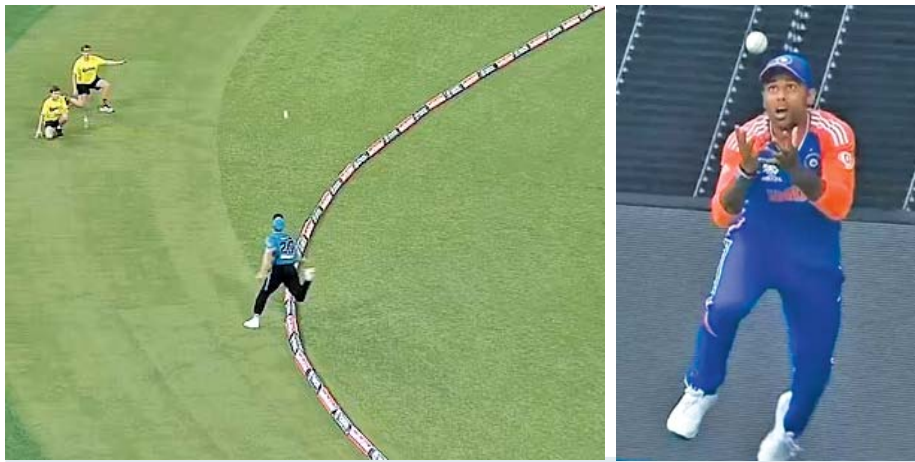
લંડન: દાયકાઓથી ક્રિકેટના કાયદા ઇંગ્લેન્ડ-સ્થિત મૅરિલબોન ક્રિકેટ ક્લબ (એમસીસી) ઘરે છે અને ક્રિકેટની રમતનું સંચાલન કરતી ઇન્ટરનેશનલ ક્રિકેટ કાઉન્સિલ (આઇસીસી) દ્વારા એ કાયદાઓનો અમલ કરવામાં આવે છે અને એ સંદર્ભમાં એમસીસીએ પાસ જણાવ્યું છે કે બાઉન્ડરી લાઇન નજીકના ‘બની હોપ’ પ્રકારનો કેચ હવે પછી ગેરકાયદેસર ગણવામાં આવશે.

આ અહેવાલ વાંચીને ઘણા વિચારતા હશે કે ગયા વર્ષે ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપની ફાઇનલમાં હાર્દિક પંડ્યાની નિર્ણાયક (૨૦મી) ઓવરમાં બાઉન્ડરી લાઇનને આરપાર જઈને સૂર્યકુમાર યાદવે સાઉથ આફ્રિકાના ડેવિડ મિલરનો જે અફલાતૂન કેચ ઝીલ્યો હતો એ પ્રકારનો કેચ ગેરકાયદેસર ગણાશે? એનો જવાબ છે ‘ નહીં’. એમસીસીએ જણાવ્યું છે કે આ પ્રકારના કેચ કાયદેસર જ ગણાશે, પરંતુ ૨૦૨૩ની બિંગ બેંશમાં માઇકલ નેસરે જોડેન સિલ્ક નામના બેટ્સમેનનો જે રીતે કેચ ઝીલ્યો એ કાયદેસર નહીં ગણાય. બીજું, ૨૦૨૦ની સાલમાં બિંગ બેંશમાં જ ટૉમ બેન્ટને મેથ્યૂ રેન્શોની મદદથી વૉલીબૉલની સ્ટાઇલથી મેથ્યૂ વેડનો જે કેચ પકડ્યો હતો એવો કેચ પણ હવે કાનૂની નહીં ગણાય.’

થોડાં વર્ષોથી ભારત, ન્યૂ ઝીલેન્ડ, ઑસ્ટ્રેલિયા, સાઉથ આફ્રિકા સહિતના કેટલાક દેશોના ફીલ્ડર્સ બાઉન્ડરી લાઇનને આરપાર જઈને કેચ પકડતા હોય છે અને એવા પ્રકારના કેચ કાયદેસર ગણાશે એવો ખુલાસો એમસીસી દ્વારા કરવામાં આવ્યો છે.

નેસરનો કયો કેચ ગેરકાયદેસર?

૨૦૨૩માં માઇકલ નેસરે અદ્ભુત કેચ પકડ્યો હતો, પણ એવો કેચ હવે કાયદેસર નહીં ગણાય. જગલિંગ કેચ તરીકે ઓળખાતા એ કેચમાં તેણે બાઉન્ડરી લાઇનની નજીક બૉલ ઝીલી લીધા બાદ પોતે લાઇનની બહાર જતો રહેશે એવા ભયથી બૉલને બાઉન્ડરી લાઇનની બહાર ઊંચે હવામાં મોકલ્યો હતો, પોતે લાઇનની બહાર ગયો અને બૉલ ઝીલી લીધો, પરંતુ તેણે ફરી વાર (લાઇનની બહારના ભાગમાં જ) બૉલ હવામાં ફરી ઉછાળ્યો હતો અને ત્યારે તે ફૂલો હોવાથી પોતે પણ હવામાં અધ્ધર હતો અને તેણે અધ્ધર રહીને જ બૉલ બાઉન્ડરી લાઇનની અંદર તરફ હવામાં ફેંક્યો હતો અને લાઇનની અંદર જઈને કેચ ઝીલી લીધો હતો. આમ, તેણે બૉલને હવામાં બે વખત ઉછાળ્યો હતો. બીજી રીતે કહીએ તો કેચ આવ્યા બાદ તે બે વખત બૉલને અડ્યો હતો અને કુલ ત્રીજા પ્રયાસમાં તેણે કેચ પકડ્યો હતો. આમ, તેણે બે વખતે બૉલને અડ્યા બાદ ત્રીજા પ્રયત્નમાં બૉલને પોતાના કબજામાં કર્યો હતો જે કેચ કહેવાયો હતો.

૨૦૨૩ની બિંગ બેંશમાં માઇકલ નેસરે (ડાબે) બાઉન્ડરી લાઇનની અંદરથી બૉલને અડ્યા બાદ હવામાં ઉછાળ્યો હતો અને ત્યાર બાદ લાઇનની બહાર ગયા પછી પણ ફૂલીને હવામાં ઉછળેલો બૉલ ઝીલ્યા પછી બાઉન્ડરીની અંદર ફેંક્યો અને અંદર જઈને કેચ ઝીલી લીધો હતો. એમસીસી કહે છે કે ફીલ્ડર આ રીતે બે વખત બૉલને અડે એ કેચ ન કહેવાય. જોકે વર્લ્ડ કપમાં સૂર્યકુમાર યાદવે (જમણે) ઝીલેલો કેચ કાયદેસર છે.

વૉલીબૉલ સ્ટાઇલનો કયો કેચ ગેરકાનૂની?

૨૦૨૦ની બિંગ બેંશમાં ટૉમ બેન્ટને મેથ્યૂ રેન્શોની મદદથી વૉલીબૉલની સ્ટાઇલથી મેથ્યૂ વેડનો જે કેચ પકડ્યો હતો એવો કેચ પણ હવે કાનૂની નહીં ગણાય. એમાં એક ફીલ્ડર બાઉન્ડરીની બહાર જતાં પહેલાં બૉલ ઝીલ્યા બાદ હવામાં ઉછાળે છે અને બાઉન્ડરીની બહારથી વૉલીબૉલની સ્ટાઇલમાં બૉલને સાથી ફીલ્ડર તરફ મોકલે છે અને તે કેચ ઝીલે લે છે. આ પ્રકારના કેચ પર પણ એમસીસીએ પ્રતિબંધ મૂક્યો છે.

એમસીસીએ ‘બની હોપ કેચ’ વિશે કયો ખુલાસો કર્યો?

આઇસીસી આ મહિને એમસીસી દ્વારા થનારા નિયમમાં ફેરફારને લાગુ કરશે. એમસીસીએ જણાવ્યું છે કે ‘જે કેચ પર અમે પ્રતિબંધ મૂકવા જઈ રહ્યા છીએ એ કેચ ફીલ્ડરના કૌશલ્યને ધ્યાનમાં લેતાં દર્શનીય કહેવાય, પરંતુ મોટા ભાગની ક્રિકેટપ્રેમી જનતાની દૃષ્ટિએ આવા કેચ અવ્યવહારું કહેવાય. પાસ કરીને માઇકલ નેસરના ૨૦૨૩ની સાલના કેચની અંદર કરીએ તો નેસર એમાં બાઉન્ડરી લાઇનની બહાર ઘણો દૂર જતો રહ્યો હતો અને બહાર જઈને પણ તેણે (બલે હવામાં અધ્ધર રહીને જ) બૉલ ઝીલીને બાઉન્ડરી લાઇનની અંદર ફેંક્યો હતો, પરંતુ અમે સ્પષ્ટ કરી દેવા માગીએ છીએ કે જો કોઈ ફીલ્ડર હવામાં બૉલને પહેલી વાર ઉછાળ્યા બાદ બીજી વાર બૉલને અડે ત્યારે તે બાઉન્ડરી લાઇનની અંદર જ હોવો જોઈએ. તો જ એ કેચ ગણાશે. નહીં તો, બેટિંગ કરતી ટીમને ફોર (ચાર રન) આપી દેવાશે. બાઉન્ડરી લાઇનની બહારના બની હોપ કેચ પર પ્રતિબંધ જ મુકાશે. જો કોઈ ફીલ્ડર બાઉન્ડરી લાઇનની અંદરથી જ બૉલને હવામાં ઉછાળશે, બાઉન્ડરી લાઇનની બહાર જતા રહ્યા પછી પાછો બાઉન્ડરી લાઇનની અંદર આવીને કેચ પકડશે એ જ કાયદેસર કેચ કહેવાશે.’

આર્યા-અર્જુનની ‘ગોલ્ડન જોડી’ ચીનના ચેમ્પિયનોને ભારે પડી

મ્યુનિક: ભારતની આર્યા બોરસે અને અર્જુન બખુટાની જોડીએ અહીં શનિવારે શુદ્ધિંગના આઇએસએસએફ વર્લ્ડ કપમાં ચીનની ઓલિમ્પિક વિજેતા જોડીને પરાજિત કરીને ગોલ્ડ મેડલ જીતી લીધો હતો. વધુ નવાઈની વાત એ છે કે આર્યા-અર્જુને ચીની હરીફો પર સંપૂર્ણ પ્રભુત્વ જમાવ્યું હતું અને તેમને સુવર્ણ ચંદ્રક માટેની રેસની બહાર કરીને પોતે એ ચંદ્રક પર કબજો જમાવી લીધો હતો.

આર્યા-અર્જુનની જોડીએ ૧૦ મીટર અંદર રાઇફલ મિક્સ્ડ-ટીમ ઇવેન્ટમાં ચીનનાં ઓલિમ્પિક ચેમ્પિયન તથા વર્લ્ડ ચેમ્પિયન ઝિફી વોંગ અને લિહાઓ શેન્ગની જોડીને ૧૭-૭થી પરાજિત કરી હતી.

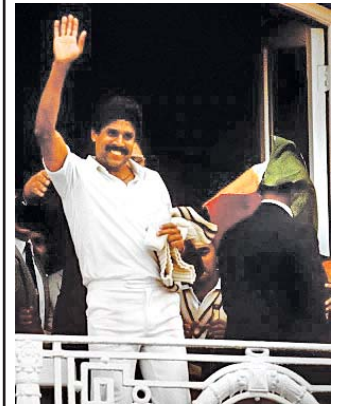
ભારતીય જોડીએ આ પ્રતિષ્ઠિત સ્પર્ધાની ફાઇનલમાં પોતાના પર વર્ચસ્વ જમાવવાની ચીની હરીફોને જરા પણ તક નહોતી આપી.

ફાઇનલમાં પહોંચવા માટેના ક્વૉલિફિકેશનમાં ભારતીય જોડીએ

૬૩૫.૨ પોઇન્ટ નોંધાવ્યા હતા. એ જ ક્વૉલિફિકેશન રાઉન્ડમાં ચીની જોડીએ ૬૩૫.૯ પોઇન્ટ નોંધાવીને વર્લ્ડ રેકૉર્ડ નોંધાવ્યો હતો. જોકે ફાઇનલમાં ભારતીય જોડીએ એ વિશ્વવિક્રમ ધારક જોડીને માત આપી હતી.

લોર્ડ્સની જગવિખ્યાત બાલ્કની: ૧૯૮૩માં કપિલનું ભારત, ૨૦૨૫માં બવુમાનું સાઉથ આફ્રિકા

૧૯૮૩માં કપિલ દેવના સુકાનમાં ભારતીય ટીમે વર્લ્ડ કપની ફાઇનલમાં વેસ્ટ ઇન્ડિઝને પરાસ્ત કરીને ઐતિહાસિક વિજય મેળવ્યો હતો. ભારત ત્યારે પહેલી વાર વન-ડેનું વર્લ્ડ ચેમ્પિયન બન્યું હતું. શનિવારે ટેમ્બા બવુમાના સુકાનમાં સાઉથ આફ્રિકાએ પહેલી વાર ટેસ્ટનો વર્લ્ડ કપ જીતી લીધો.

મુંબઈ સમાચાર		
ક્લાસિફાઈડ ધમાકા		
આપના ઉત્તમ પ્રતિસાદને ધ્યાનમાં લઈ હવે ૩૦મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૫ સુધી વિશેષ સ્કીમમાં ક્લાસિફાઇડ જાહેરાત નોંધાવો અને		
વધારાની એક જાહેરાત મફત મેળવો		
તેમજ ઉપરોક્ત મુદત દરમ્યાન બધી જ ક્લાસિફાઇડ ડિસ્કલે જાહેરાતો (ક્લર અથવા B/W) સ્કીમનાં સ્પેશિયલ ભાવ		
રૂ. ૧૦૦/- પ્રતિ સ્કે. સે.મી. માં મેળવો		
* ક્લાસિફાઇડ અને ક્લાસિફાઇડ ડિસ્કલે પર વધારાની મફત જાહેરાતની આ ઓફર લાગુ કરાશે.		
* વધારાની મફત જાહેરાત કોઇપણ દિવસે છપાવી શકાશે.		
* અન્ય બધા જ ભાવ અને નિયમો યથાવત રહેશે.		
૧લી મે, ૨૦૧૩થી અમલમાં		
ક્લાસિફાઇડ રેટ કાર્ડ		
કેઇલી અને વીકલી		
ખાસ નોંધ:	તમામ જાહેરખબરો નીચે દર્શાવેલ ભાવ અને શરતો પર સ્વીકારાશે	
ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	રૂ. ૧૫૭ મિલિમમ (મિલિમમ ૧૦ શબ્દ) (એકસીમમ ૧૦૦ શબ્દ)	રૂ. ૧૫.૦૦ શબ્દ દીઠ
સંપૂર્ણ બોલ્ડ	રૂ. ૨૦૦ મિલિમમ	રૂ. ૨૦.૦૦ શબ્દ દીઠ
સબ હેડિંગ (બોલ્ડ)	(એકસીમમ ૪ શબ્દ)	રૂ. ૨૦.૦૦ શબ્દ દીઠ
ક્લાસિફાઇડ ડિસ્કલે B/W	(મિલિમમ ૨૧ સ્કે. સે.મી.)	રૂ. ૨૦૦.૦૦ દર સ્કે. સે. મી.
ક્લાસિફાઇડ ડિસ્કલે Colour	(મિલિમમ ૨૧ સ્કે. સે.મી.)	રૂ. ૩૦૦.૦૦ દર સ્કે. સે.મી.
ક્લાસિક બોનાન્કા સ્ટીમ ક્લાસિફાઇડ અને ક્લાસિફાઇડ ડિસ્કલે માટે		
૧લી મે, ૨૦૨૫ થી ૩૦મી એપ્રિલ, ૨૦૨૬ સુધી		
સ્કીમ*		
ચુકવણી થયેલ જા.ખ.	સમય મર્યાદા	
૪	૩૦ દિવસ	
૬	૧૫ દિવસ	
૧૫	૭૫ દિવસ	
૨૩	૯૦ દિવસ	
૩૯	૧૬૫ દિવસ	
૫૭	૨૦૦ દિવસ	
૮૩	૨૩૦ દિવસ	
૧૨૨	૨૮૦ દિવસ	
૧૮૦	૩૮૫ દિવસ	
૩૭૭	૪૭૫ દિવસ	
* શરતો લાગુ		

ડ્યૂટી ઘટાડાનો લાભ ગ્રાહકોને પસાર કરવા સરકારનો તેલ ઉદ્યોગને અનુરોધ

નવી દિલ્હીઃ દેશમાં વધી રહેલા કુગાવને નિયંત્રણમાં રાખવા માટે સરકારે તાજેતરમાં ફૂડ પામતેલની બેઝિક કસ્ટમ ડ્યૂટી અડધી કરી છે. આથી અનાજ મંત્રાલયે ખાદ્યતેલ ઉદ્યોગના સંગઠનોને ડ્યૂટી ઘટાડાનો આ લાભ ગ્રાહકોને પસાર કરવાનો અનુરોધ કર્યો છે. ગત બુધવારે ડિપાર્ટમેન્ટ ઑફ ફૂડ એન્ડ પબ્લિક ડિસ્ટ્રિબ્યુશનના સચિવના વડપણ હેઠળ ખાદ્યતેલ ઉદ્યોગના સંગઠનો અને ઉદ્યોગના હિસ્સેધારકો સાથે થયેલી બેઠકમાં ડ્યૂટીમાં કરવામાં આવેલા ઘટાડાના લાભ ગ્રાહરોને પસાર કરવા અનુરોધ કર્યો હતો. ઉદ્યોગના હિસ્સેધારકો તેનાં ડિસ્ટ્રિબ્યુટરોના ભાવમાં અને મહત્તમ છૂટક વેચાણ ભાવમાં તેઓની પડતર અનુસાર તાત્કાલિક ધોરણે ઘટાડો કરશે, એમ ડિપાર્ટમેન્ટે એક યાદીમાં જણાવ્યું હતું. વધુમાં એસોસિયેશનોએ પણ તેનાં સભ્યોને ભાવમાં ઘટાડો કરવાની

ભલામણી કરવાની સાથે મહત્તમ છૂટક વેચાણ ભાવમાં કરવામાં આવેલો ઘટાડાની શીટથી વિભાગને સાપ્તાહિક ધોરણે અપડેટ કરતાં રહેવાનું જણાવ્યું છે.

વધુમાં મંત્રાલયે ખાદ્યતેલ ઉદ્યોગને પ્રાઈસ ટૂ ડિસ્ટ્રિબ્યુટર (પીટીડી) અને મહત્તમ છૂટક ભાવ (એમઆરપી) અંગેનાં રિપોર્ટ પાઠવવા માટેના નમુનાની એક નકલ પણ આપી હતી. તેમ જ ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે ગ્રાહકોને સમયસર ડ્યૂટી ઘટાડાનો રિટેલ ભાવમાં ઘટાડા થકી લાભ મળે તેવી બાંયધરી સુનિશ્ચિત કરવા પર ભાર મૂક્યો છે.

અત્રે ઉલ્લેખનીય બાબત એ છે કે ગત સાલ ખાદ્યતેલની ડ્યૂટીમાં વધારો કર્યા બાદ સમીક્ષા હાથ ધરવામાં આવ્યા બાદ આ નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો. વધુમાં રિટેલ ખાદ્યતેલના ભાવમાં થતાં વધારાને કારણે ગ્રાહકો પર કુગાવાલક્ષી દબાણ વધતુ હોય છે.

વર્ષ ૨૦૨૪માં દેશમાંથી યાની નિકાસમાં ૯.૯૨ ટકાનો વધારો

કોલકાતાઃ ગત કેલેન્ડર વર્ષ ૨૦૨૪માં દેશમાંથી યાની નિકાસ વર્ષ ૨૦૨૩નાં ૨૩.૧૬૯ કરોડ કિલોગ્રામ સામે ૯.૯૨ ટકા વધીને ૨૫.૪૬૭ કરોડ કિલોગ્રામની સપાટીએ રહી છે. તાજેતરમાં ટી બોર્ડ દ્વારા જાહેર કરવામાં આવેલી આંકડાકીય માહિતી અનુસાર ગત કેલેન્ડર વર્ષ ૨૦૨૪માં દેશનાં ઉત્તર ભારતનાં એસ્ટેટોમાં યાનું ઉત્પાદન આગલા કેલેન્ડર વર્ષ ૨૦૨૩નાં ૧.૪૧ કરોડ કિલોગ્રામ સામે ૯.૭૯ ટકા વધીને ૧૫.૪૮૧ કરોડ કિલોગ્રામની સપાટીએ અને દક્ષિણ ભારતનાં એસ્ટેટોમાં ઉત્પાદન આગલા વર્ષનાં ૮.૦૬૯ કરોડ કિલોગ્રામ સામે ૧૦.૧૧ ટકા વધીને ૯.૮૯૬ કરોડ કિલોગ્રામની સપાટીએ રહ્યું હોવાનું જણાવ્યું છે. વધુમાં ટી બોર્ડ વર્તમાન કેલેન્ડર

વર્ષ ૨૦૨૫નાં પહેલા ત્રિમાસિકગાળા અથવા તો ગત જાન્યુઆરીથી માર્ચ સુધીની પ્રાથમિક આંકડાકીય માહિતી જાહેર કરી છે. જે માં આ સમયગાળામાં દેશભરમાં યાનું ઉત્પાદન ગત સાલના સમાનગાળાના ૬.૭૫૩ કરોડ કિલોગ્રામ સામે વધીને ૯.૯૯૨ કરોડ કિલોગ્રામની સપાટીએ રહ્યું છે. આ સમયગાળામાં ઉત્તર ભારતમાં યાનું ઉત્પાદન આગલા વર્ષનાં સમાનગાળાના ૭.૯૬૫ કરોડ કિલોગ્રામ સામે ૧૨.૫૬૬ ટકા વધીને ૪.૫૩૫ કરોડ કિલોગ્રામની સપાટીએ અને દક્ષિણ ભારતમાં યાનું ઉત્પાદન ગત સાલના સમાનગાળાના ૨.૭૮૮ કરોડ કિલોગ્રામ સામે ૧૪.૩૮ ટકા ઘટીને ૨.૩૮૭ કરોડ કિલોગ્રામની સપાટીએ રહ્યું હોવાનું યાદીમાં ઉમેર્યું હતું.

૨.૨૭૯ કરોડ ટન કોલસાની આયાતની સરખામણીમાં એપ્રિલ મહિનામાં વધારો જોવા મળ્યો છે. એકંદરે ગત એપ્રિલ મહિનામાં થયેલી કોલસાની કુલ આયાત પૈકી નોન કોર્કિંગ કોલસાની આયાત એપ્રિલ, ૨૦૨૪ના ૧.૭૪૦ કરોડ ટન સામે ઘટીને ૧.૫૯૦ કરોડ ટનની સપાટીએ અને કોર્કિંગ કોલની આયાત એપ્રિલ, ૨૦૨૪ના ૪૯.૭ લાખ

ટન સામે વધીને ૫૪.૨ લાખ ટનની સપાટીએ રહી છે. નોંધનીય બાબત એ છે વૈશ્વિક સ્તરે કોલસાના ભાવમાં અન્ડરટોન નરમાઈનો રહ્યો હોવા છતાં સ્થાનિક બજારમાં પર્યાપ્ત સ્ટોકની ઉપલબ્ધતા હોવાને કારણે આયાતમાં ઘટાડો થયો હોવાનું એમ જંકશનનાં મેનેજિંગ ડિરેક્ટર અને ચીફ એક્ઝિક્યુટીવ ઑફિસર વિનય વર્માએ જણાવતાં ઉમેર્યું હતું કે આગામી

આજે સ્થાનિકમાં અંદાજે ૨૮થી ૨૯ ટ્રકની મુંબઈઃ મહારાષ્ટ્રની ખાંડ મિલો પર ગઈકાલે સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડમાં સ્થાનિક તેમ જ દેશાવરોની માગને ટેકે ટેન્ડરોમાં વેપાર ક્લિન્ટલે રૂ. ૩૭૨૦થી ૩૭૭૦માં ગુણવત્તાનુસાર ટેકલા ધોરણે થયાના ઓવરનાઈટ અહેવાલ હતા. જોકે, આજે સ્થાનિક જથ્થાબંધ ખાંડ બજારમાં સપ્તાહના અંતને કારણે સ્ટોકિસ્ટોની છૂટીછવાઈ અને રિટેલ સ્તરની માગ જળવાઈ રહેતાં સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડના ભાવમાં ટેકેલું વલણ રહ્યું હતું, જ્યારે મિડિયમ ગ્રેડની ખાંડમાં માગ ઉપરાંત અમુક માલની ગુણવત્તા પણ સારી આવી હોવાથી ભાવમાં ક્લિન્ટલે રૂ. ૧૦નો સુધારો આવ્યો હતો. વધુમાં આજે નાકા ડિલિવરી ધોરણે પણ ઔદ્યોગિક વપરાશકારો તથા સ્થાનિક ડીલરોની માગને ટેકે ભાવ ક્લિન્ટલે રૂ. ૧૦ વધી આવ્યા હતા. બજારનાં સાધનોના જણાવ્યાનુસાર

આજે સ્થાનિકમાં અંદાજે ૨૮થી ૨૯ ટ્રકની આવક સામે સ્ટોકિસ્ટોની લેવાલી ઉપરાંત રિટેલ સ્તરની માગ જળવાઈ રહેતાં ઉપાડ લગભગ ૨૭થી ૨૮ ટ્રકનો રહ્યો હતો. તેમ જ માગને ટેકે હાજરમાં સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડના વેપાર ક્લિન્ટલે રૂ. ૩૮૯૨થી ૩૯૫૨માં ટેકલા ધોરણે થયા હતા, જ્યારે માગ તથા માલની ગુણવત્તાને ધ્યાનમાં લેતા મિડિયમ ગ્રેડની ખાંડના વેપાર ક્લિન્ટલે રૂ. ૧૦ના સુધારા સાથે રૂ. ૩૯૫૨થી ૪૦૪૨માં થયા હતા.

વધુમાં આજે નાકા ડિલિવરી ધોરણે ઔદ્યોગિક વપરાશકારો તેકે સ્થાનિક ડીલરોની લેવાલીને ટેકા ભાવમાં ક્લિન્ટલે રૂ. ૧૦નો સુધારો આવ્યો હતો, જેમાં સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડના વેપાર ક્લિન્ટલે રૂ. ૩૮૦૦થી ૩૮૪૦માં અને મિડિયમ ગ્રેડની ખાંડના વેપાર ક્લિન્ટલે રૂ. ૩૮૭૦થી ૩૯૧૦માં થયાના અહેવાલ હતા.

ટકેલા રહ્યા હતા.

પ્રાપ્ત અહેવાલ અનુસાર ગઈકાલે સરકારે મોડી સાંજે નોટિફિકેશન જાહેર કરીને ફૂડ પામતેલની ટેરિફ વેલ્યુ જે ટનદીઠ ૯૬૫ ડોલર હતી તે વધારીને ૯૯૧ ડોલર કરતાં અસરકારક જકાત રૂ. ૩૭૨ વધીને ટનદીઠ રૂ. ૧૪,૧૮૪ અને આરબીડી પામોલિનની ટેરિફ જે ટનદીઠ ૧૦૨૬ ડોલર હતી તે વધારીને ૧૦૩૦ ડોલર કરતાં અસરકારક જકાત રૂ. ૧૨૪ વધીને રૂ. ૩૧,૯૪૩ની સપાટીએ રહી હતી, જ્યારે અને સોયા ડિગમની ટેરિફ વેલ્યુ જે ટનદીઠ ૧૦૯૨ ડોલર હતી તે ઘટાડીને ૧૦૬૩ ડોલર કરતાં અસરકારક જકાત ટનદીઠ રૂ. ૪૧૫ ઘટીને રૂ. ૧૫,૨૧૫ની સપાટીએ રહી હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું.

વધુમાં આજે સ્થાનિકમાં ડાયરેક્ટ ડિલિવરી શરતે ૧૦ કિલોદીઠ પતંજલી ફૂડના આરબીડી પામોલિનના રૂ. ૧૧૬૦, સોયા રિફાઈન્ડના રૂ. ૧૧૮૫

ઈઝરાયલ-ઈરાન વચ્ચે ઘર્ષણ વધતા સોનામાં આગઝરતી તેજ સામે રિટેલ સ્તરની માગમાં સન્નાટો

વર્ષ ૨૦૨૫ના અંત સુધીમાં સોનાના ભાવ ઔસદીઠ ભાવ ૩૭૦૦ ડોલર આસપાસ પહોંચશેઃ ગોલ્ડમેન સાશ

ઉત્પાદકોએ જણાવ્યું હતું. સામાન્યપણે દેશમાં લગ્નસરાની મોસમ પૂરી થવાની સાથે ચોમાસાના સમયગાળામાં સોનામાં રિટેલ સ્તરની માગ શુષ્ક રહેતી હોવાથી તેજના આ માહોલમાં જવેલરી ઉત્પાદકો પણ નવી ખરીદીથી દૂર રહ્યા હતા. તેમ જ ઊંચા મથાળેથી રોકાણલક્ષી માગ પણ નિરસ રહી હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું.

એકંદરે ગત સપ્તાહે વૈશ્વિક સ્તરે ભૂરાજકીય તણાવ

કો મોડિટી રમેશ ગોહિલ

અને આર્થિક અનિશ્ચિતાઓને ધ્યાનમાં લેતા સલામતી માટેની માગને ટેકે વિશ્વ બજારમાં સોના સહિતની કિંમતી ધાતુઓમાં તેજની મજબૂત રેલી જોવા મળી હતી. ખાસ કરીને ઈઝરાયલે ઈરાનનાં અણુ મથકો પર હુમલા કર્યા બાદ ઈઝરાયલના સંરક્ષણ ખાતાના પ્રધાને રાષ્ટ્રવ્યાપી કટોકટી અર્થાત્ ઈમર્જન્સી જાહેર કરતાં સોનામાં તેજ ઝડપી બની હતી. વધુમાં ગત સપ્તાહે અમેરિકી પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પના ટ્વેસ્ટી સચિવ સ્કોટ બેસન્ટે ટેરિફનાં અમલ માટેની મુદ્દત લંબાવવાના સંકેત આપવાની સાથે સાથે અમેરિકાના વેપારી ભાગીદાર દેશો પણ વેપાર કરાર કરવા માટે દબાણ લાવવા એકપક્ષીય ટેરિફની ધમકી પણ ઉચ્ચારી હતી. આ સિવાય ગત સપ્તાહે જાહેર થયેલા અમેરિકાના કન્ગ્રસ્યુમર પ્રાઈસ ઈન્વેક્સ અને પ્રોડ્યુસર પ્રાઈસ ઈન્વેક્સ આર્થિક ્રેટને ધ્યાનમાં લેતા ફેરલ રિઝર્વ આ વર્ષમાં સપ્ટેમ્બર મહિનામાં વ્યાજદરમાં કાપ મૂકે તેવો આશાવાદ નિર્માણ થયો છે. જોકે, વિશ્લેષકોનું માનવું છે કે ફેરલ રિઝર્વ વ્યાજદરમાં કપાતાના સંકેત આપતા પહેલા હજુ થોડા આર્થિક ્રેટાઓને ધ્યાનમાં લેશે, એમ એસએમસી ઈન્વેસ્ટમેન્ટ્સ એન્ડ અડ્વાઈર્સના વિશ્લેષકે જણાવતાં ઉમેર્યું હતું કે હાલના તબક્કે ઈઝરાયલ-ઈરાન વચ્ચેનાં તણાવ, અમેરિકા-ચીન વચ્ચેની ટ્રેડ ડીલ અંગેની અનિશ્ચિતાઓને ધ્યાનમાં

લેતા આગામી ટૂંકા સમયગાળા દરમિયાન સોનાના વૈશ્વિક ભાવ માટે ઔસદીઠ ૩૫૨૦ ડોલરની સપાટી મહત્વની પ્રતિકારક સપાટી અને ૩૩૧૦ ડોલરની સપાટી ટેકાની સપાટી પુરવાર થઈ શકે છે, જ્યારે સ્થાનિકમાં સોનાના ઓનલાઈન વાધદામાં સપ્તાહ દરમિયાન સોનાના ભાવ ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ. ૯૫,૫૦૦થી ૧,૦૬,૦૦૦ની રેન્જમાં રહે તેવી શક્યતા નકારી ન શકાય.

દરમિયાન ગત સપ્તાહના અંતે ન્યૂ યોર્ક મર્કન્ટાઈલ એક્સચેન્જ ખાતે સોનામાં રોકાણકારોની સલામતી માટેની માગને ટેકે હાજરમાં ભાવ આગલા બંધ સામે ૧.૩ ટકાના ઉછાળા સાથે ઔસદીઠ ૩૪૨૮.૧૦ ડોલર આસપાસ ક્વોંટ થઈ રહ્યા હતા, જે ગત એપ્રિલ મહિનાની ઔસદીઠ ૩૫૦૦.૦૫ ડોલરની સપાટીની નજીક જ છે. તેમ જ વાધદામાં ભાવ આગલા બંધ સામે ૧.૫૦ ટકા ઉછળીને ૩૪૫૨.૮૦ ડોલર આસપાસ રહ્યા હતા. હાલમાં ઈઝરાયલ ઈરાનના મથકોને લક્ષ્યાંક બનાવી રહ્યું છે અને ઈરાનના વળતા જવાબને ધ્યાનમાં લેતા ઈઝરાયલના સંરક્ષણ પ્રધાને ચેતવણી ઉચ્ચારી હતી કે જો ઈરાન મિસાઈલ હુમલાઓ બંધ નહીં કરે તો તહેરાન ભડકે બળશે. આમ હાલની સ્થિતિને ધ્યાનમાં લેતા સોનામાં તેજનું વલણ જળવાઈ રહે તેવી શક્યતા આરજેઓ ફ્યુચર્સનાં માર્કેટ સ્ટ્રેટેજિસ્ટ ડેનિયલ પેવિલિયને વ્યક્ત કરી હતી. વધુમાં ગઈકાલે અમેરિકી પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે ઈરાન પર પરમાણુ હથિયારો ન બનાવવા અંગેનાં કરાર કરવા માટેનું અલ્ટીમેટમ આપ્યું હતું. જોકે, તાજેતરમાં વૈશ્વિક સ્તરે ભૂરાજકીય તણાવ અને આર્થિક અનિશ્ચિતતાઓના માહોલામાં સોનામાં સલામતી માટેની પ્રબળ માગ ઉપરાંત કેન્દ્રવર્તી બેન્કોની સોનામાં જળવાઈ રહેલી લેવાલીને ધ્યાનમાં લેતા વર્ષ ૨૦૨૫ના અંત સુધીમાં સોનાના ભાવ ઔસદીઠ ભાવ ૩૭૦૦ ડોલર આસપાસ અને વર્ષ ૨૦૨૬નાં મધ્ય સુધીમાં ભાવ ઔસદીઠ ૪૦૦૦ ડોલર સુધી પહોંચે તેવી શક્યતા ગોલ્ડમેન સાશો વ્યક્ત કરી છે, જ્યારે બોફા (બેન્ક ઑફ અમેરિકા)એ આગામી ૧૨ મહિનામાં સોનાના ભાવ ઔસદીઠ ૪૦૦૦ ડોલર સુધી પહોંચે તેવી ધારણા વ્યક્ત કરી હોવાના અહેવાલ છે.

વિદેશી હૂંડિયામણની અનામત રૂ ૫.૧૭ અબજ ડોલર વધી

મુંબઈઃ ગત છઠ્ઠી જૂનના રોજ પૂરા થયેલા સપ્તાહે દેશની વિદેશી હૂંડિયામણની અનામત ૫.૧૭ અબજ ડોલર વધીને ૬૯૬.૬૫ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હોવાનું રિઝર્વ બેન્ક ઑફ ઈન્ડિયાએ સાપ્તાહિક આંકડાકીય માહિતીમાં જણાવ્યું હતું. નોંધનીય બાબત એ છે કે આ પૂર્વે ૩૦મી મેના રોજ પૂરા થયેલા સપ્તાહમાં અનામત ૧.૨૩૭ અબજ ડોલર ઘટીને ૬૯૧.૪૮૫ અબજ ડોલરના સ્તરે રહી હતી. અગાઉ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૪ના અંતે દેશની કુલ વિદેશી હૂંડિયામણની અનામત વધીને ૭૦૪.૮૮૫ અબજ ડોલરની સર્વોચ્ચ સપાટીએ રહી હતી. જોકે, ત્યાર બાદ વૈશ્વિક પરિબળોને ધ્યાનમાં લેતા ડોલર સામે રૂપિયામાં થઈ રહેલા ધોવાણને ખાળવા માટે રિઝર્વ બેન્ક દ્વારા સમયાંતરે હાજર બજારમાં ડોલરમાં વેચાણ થતું રહ્યું હોવાથી ક્રમશઃ અનામતમાં ઘટાડો થતો રહ્યો હતો.

દરમિયાન સમીક્ષા હેઠળના સપ્તાહમાં દેશની કુલ અનામતમાં બહોળો હિસ્સો ધરાવતી વિદેશી ચલણી અસ્કયામતો ૩.૪૭ અબજ ડોલર વધીને ૫૮૭.૬૮ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હતી. નોંધનીય બાબત એ છે કે વિદેશી ચલણી અસ્કયામતોમાં સપ્તાહ દરમિયાન ડોલર સિવાયનાં યુરો, પાઉન્ડ અને ચેન જેવાં મુખ્ય ચલણો સામે રૂપિયામાં થયેલી વધઘટને પણ ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે.

વધુમાં સપ્તાહ દરમિયાન સોનાની અનામત ૧.૫૮ અબજ ડોલર વધીને ૮૫.૮૮ અબજ ડોલરની સપાટીએ, ઈન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફંડ સાથેના સ્પેશિયલ ડ્રોઈંગ રાઈટ્સ ૧૦.૨ કરોડ ડોલર વધીને ૧૮.૬૭ અબજ ડોલર અને ઈન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફંડ સાથેની અસ્કયામતો ૧.૪ કરોડ ડોલર વધીને ૪.૪ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હોવાનું રિઝર્વ બેન્કે યાદીમાં ઉમેર્યું હતું.

ફૂડ અને રિફાઈન્ડ પામતેલની ટેરિફ વેલ્યૂમાં વધારો

અને સન રિફાઈન્ડના રૂ. ૧૩૩૫,

એડબ્યુએલના આરબીડી પામોલિનના રૂ. ૧૧૫૫ અને સન રિફાઈન્ડના રૂ. ૧૩૨૦, જી-વનના આરબીડી પામોલિનના રૂ. ૧૧૬૧ અને સોયા રિફાઈન્ડના રૂ. ૧૧૮૧, અલાનાના આરબીડી પામોલિનના રૂ. ૧૧૫૫ તથા ગોફુલ એગ્રો અને એવીઑઈનાં સોયા રિફાઈન્ડના અનુક્રમે ૧૧૬૫ અને રૂ. ૧૧૮૦ ક્વોંટ થઈ રહ્યા હતા. તેમ જ વેપારો છૂટાછવાયા રહ્યા હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું.

આજે ગુજરાતમાં ગોંડલની મંડીમાં જૂની મગફળીની ૬૦૦૦ ગૂણીની અને નવી મગફળીની ૯૦૦૦ ગૂણી મળી કુલ ૧૫,૦૦૦ ગૂણીની આવક હતી, જેમાં વેપાર મણદીઠ રૂ. ૧૦૦૦થી ૧૨૫૦માં થયા હતા. આ સિવાય રાજકોટની મંડીમાં આજે નવી આવકો નહોતી, પરંતુ

ગઈકાલની શેષ ૮૦૦૦ ગૂણીના વેપાર મણદીઠ રૂ. ૧૦૦૦થી ૧૧૫૦માં થયાના અહેવાલ હતી. વધુમાં આજે દેશભરમાં સરસવની અંદાજે ચાર લાખ ગૂણીની આવકો થઈ હોવાના તેમ જ જયપુરની મંડીમાં વેપાર ક્લિન્ટલે રૂ. ૬૭૨૫થી ૬૭૫૦માં થયાના અહેવાલ હતા.

દરમિયાન આજે હાજરમાં વિવિધ દેશી-આયાતી ખાદ્યતેલના ૧૦ કિલોદીઠ ભાવમાં આરબીડી પામોલિનના રૂ. ૧૧૫૦, સોયા રિફાઈન્ડના રૂ. ૧૧૭૦, સન રિફાઈન્ડના રૂ. ૧૩૩૫, સિંગતેલના રૂ. ૧૩૮૦, કપાસિયા રિફાઈન્ડના રૂ. ૧૨૬૫ અને સરસવના રૂ. ૧૪૩૦ના મથાળે રહ્યા હતા, જ્યારે આજે ગુજરાતનાં મથકો પર સિંગતેલમાં તેલિયા ટીનના વેપાર ૧૫ કિલોદીઠ રૂ. ૧૫ વધીને રૂ. ૨૧૬૫માં અને લૂગ્ગાં ૧૦ કિલોદીઠ રૂ. પાંચ વધીને રૂ. ૧૩૫૦માં થયા હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું.

ટીન અને નિકલમાં સ્ટોકિસ્ટોની લેવાલીએ બાઉન્સબેક

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈઃ તાજેતરમાં મધ્ય પૂર્વના દેશોમાં પ્રવર્તી રહેલા ભૂરાજકીય તણાવને ધ્યાનમાં લેતા ફૂડતેલના ભાવમાં વધારો અને ડોલર ટેરેક્સમાં મજબૂત વલણ રહેતાં વિશ્વ બજારમાં વિવિધ ધાતુઓના ભાવમાં સુધારાતરફી વલણ રહ્યું હોવાના નિર્દેશો હતા.

આમ વૈશ્વિક પ્રોત્સાહક અહેવાલ અને ડોલરમાં મજબૂત વલણ રહ્યું હોવાથી સ્થાનિક જથ્થાબંધ ધાતુ બજારમાં આજે સપ્તાહના અંતે ખાસ કરીને ટીન અને નિકલમાં ઘટ્યા મથાળેથી સ્ટોકિસ્ટોની આક્રમક લેવાલી અને ઔદ્યોગિક માગ પ્રબળ રહેતાં ભાવમાં અનુક્રમે કિલોદીઠ રૂ. ૧૬ અને રૂ. ૧૩નું બાઉન્સબેક જોવા મળ્યું હતું.

આ સિવાય કોપર સ્કેપ હેવી, કોપર આર્મિયર, કોપર વાયરબાર, એલ્યુમિનિયમ ઈન્ગોટ્સ, ઝિન્ક સ્લેબ અને લીડ ઈન્ગોટ્સમાં વપરાશકાર ઉદ્યોગની માગને ટેકે ભાવમાં કિલોદીઠ રૂ. એકથી બેનો સુધારો આવ્યો હતો.

જોકે, આજે એક માત્ર કોપર યુટેન્સિલ્સ સ્કેપમાં નિરસ માગે ભાવમાં કિલોદીઠ રૂ. બેનો ઘટાડો આવ્યો હતો, જ્યારે અન્ય ધાતુઓમાં ટેકેલું વલણ રહ્યું હોવાના અહેવાલ હતા.

બજારનાં સાધનોના જણાવ્યાનુસાર આજે સ્થાનિકમાં ટીન અને નિકલમાં ઘટ્યા મથાળેથી સ્ટોકિસ્ટોની આક્રમક લેવાલી ઉપરાંત વપરાશકાર ઉદ્યોગની માગને ટેકે ભાવ અનુક્રમે કિલોદીઠ રૂ. ૧૬ વધીને રૂ. ૨૮૪૦ અને રૂ. ૧૩ વધીને રૂ. ૧૩૩૫ના મથાળે રહ્યા હતા.

આ સિવાય અન્ય ધાતુઓ જે માં ઔદ્યોગિક વપરાશકારો તથા સ્થાનિક ડીલરોની માગને ટેકે ભાવમાં સુધારાતરફી વલણ જોવા મળ્યું હતું તેમાં કોપર સ્કે

ગોવંડીમાં ડમ્પરે બાઈકને કચડતાં ત્રણ બાળક સહિત ચારનાં મોત

► ઉશ્કેરાયેલા લોકોએ રસ્તા પર ઊતરીને વિરોધ પ્રદર્શન કરતાં ટ્રાફિક જેમ સર્જાયો ► ટોળાને વિખેરવા પોલીસે હળવો લાઠીચાર્જ કરવો પડ્યો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: ગોવંડીમાં ભ્રમબોરે પુરઝડપે આવેલા ડમ્પરે બાઇકને અડફેટમાં લેતાં ત્રણ બાળક સહિત ચાર જણનાં મોત થયાં હોવાની ઘટના બની હતી. અકસ્માત બાદ રસ્તા પર ઊતરી આવી વિરોધ પ્રદર્શન કર્યું હતું, જેને કારણે ટ્રાફિક જેમ સર્જાયો હતો. ટોળાને વિખેરવા માટે પોલીસે હળવો લાઠીચાર્જ કરવાની ફરજ પડી હતી. દેવનાર પોલીસે આ પ્રકરણે ગુનો દાખલ કર્યો હતો અને અકસ્માત બાદ ફરાર થયેલા ફરાર ડમ્પરચાલકની ધરપકડ કરી હતી, એમ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું.

પોલીસના જણાવ્યા અનુસાર ગોવંડીમાં ઘટકોપર-

રાજ્યમાં કોરોનાના નવા ૫૩ કેસ: બે જણનાં મોત સાથે મરણાંક ૨૭

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રમાં શનિવારે કોરોનાના નવા ૫૩ કેસ નોંધાયા હતા. એ સાથે જ કોરોનાનો જાન્યુઆરીથી અત્યાર સુધી કુલ કેસની સંખ્યા ૧,૮૬૭ થઈ ગઈ છે. આ દરમ્યાન નાગપૂરમાં કોરોનાથી બે દર્દીના મૃત્યુ નોંધાતા જાન્યુઆરીથી અત્યાર સુધીનો મૃત્યુઆંક ૨૭ થઈ ગયો છે.

રાજ્યના આરોગ્ય ખાતાના જણાવ્યા મુજબ શનિવારે મુંબઈમાં ૨૪ નવા કેસ નોંધાયા હતા. પુણેમાં ૧૧, થાણેમાં પાંચ, ત્રણ પિંપરી-ચિંચવડ, બે સાંગલીમાં નોંધાયા હતા. તો એક નવી મુંબઈમાં નોંધાયો હતો. શુક્રવારે નાગપૂરમાં કોરોનાથી બેનાં મૃત્યુ નોંધાયા હતા. એ સાથે જ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૫થી અત્યાર સુધીનો કોરોનાથી મૃત્યુઆંક ૨૭નો થઈ ગયો છે. આ મૃત્યુ કોરોનાની સાથે જ અન્ય ગંભીર બીમારી ધરાવતા હોવાને કારણે થયા હોવાનું (જુઓ પાનું ૪) ►►

માનખુદ લિંક રોડ પર લોટસ જંકશન નજીક શનિવારે બપોરેના આ અકસ્માત થયો હતો, જેમાં મૃત્યુ પામેલા ચારેય જણની ઓળખ નૂર મોહંમદ ગાલેન (૪૨), તેનો પુત્ર આર્યન મોહંમદ ગાલેન (૧૧) તથા ભત્રીજા મોહંમદ હુસેન ખાન (૧૧) અને અબ્દુલ ગની ખાન (૯) તરીકે થઇ હતી.

પ્રાપ્ત માહિતી અનુસાર નૂર મોહંમદ સાકીનાકાનો રહેવાસી હતો અને તે તેના બે ભત્રીજાને છોડવા બાઇક પર દેવનાર આવી રહ્યો હતો. એ સમયે નૂર મોહંમદનો પુત્ર આર્યન પણ તેમની સાથે બાઇક પર હતો. ચારેય જણ લોટસ જંકશન નજીકથી જઇ રહ્યા હતા ત્યારે પાછળથી આવી રહેલા ડમ્પરે તેમની બાઇકને જોરદાર (જુઓ પાનું ૪) ►►

ઘાટકોપરમાં સોમવારે નવ કલાક માટે પાણીપુરવઠો બંધ રહેશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: ઘાટકોપર પાઈપલાઈનનું જોડાણનું કામ હાથ ધરવામાં આવવાનું હોવાથી સોમવારના નવ કલાક માટે પાણીપુરવઠો બંધ રહેશે. તેથી નાગરિકોને પાણી સંભાળીને વાપરવાની અપીલ કરવામાં આવી છે. પાણીપુરવઠા વિભાગના જણાવ્યા મુજબ ઘાટકોપર (પૂર્વ)માં ઘાટકોપર-અંબેરી લિંક રોડ પર

લક્ષ્મીબાગ નાળાની બાજુમાં ૬૦૦ મિલીમીટર વ્યાસની પાઈપલાઈનના જોડાણનું કામ હાથ ધરવામાં આવવાનું છે. આ કામ સોમવાર, ૧૬ જૂનના સવારના આઠ વાગ્યે ચાલુ કરવામાં આવશે અને સાંજે પાંચ વાગ્યા સુધી આ કામ ચાલુ રહેશે. પાઈપલાઈન બદલવાનું કામ ચાલુ હશે એ દરમ્યાન લગભગ નવ (જુઓ પાનું ૪) ►►

આજે રેલવેની ત્રણેય લાઈનમાં બ્લોક

મુંબઈ: સિઝાલ, ટ્રેક મેઈન્ટેનન્સ જેવા કામ માટે ૧૫મી જૂનના રોજ મેગા બ્લોક હાથ ધરવામાં આવશે.

મધ્ય રેલવેના અધિકારી દ્વારા આપવામાં આવેલી માહિતી અનુસાર સીએસએમટી-વિદ્યાવિહાર વચ્ચે અપ-ડાઉન સ્લો લાઈન પર સવારે ૧૧થી સાંજે ૪ વાગ્યા સુધી બ્લોક હાથ ધરવામાં આવશે. બ્લોકના સમય

દરમિયાન સીએસએમટી-વિદ્યાવિહાર વચ્ચે અપ-ડાઉન લોકલ અપ-ડાઉન ફાસ્ટ લાઈન પર દોડાવવામાં આવશે. આ લોકલ ભાયખલા, પરેલ, દાદર, માટુંંગા, સાયન અને કુર્લા સ્ટેશન પર ઊભી રહેશે. વિદ્યાવિહારથી આ લોકલ ફરી અપ-ડાઉન સ્લો લાઈન પર ડાયવર્ટ કરવામાં આવશે. હાઈબર (જુઓ પાનું ૪) ►►

નીટ યુજી ૨૦૨૫ના ઉમેદવારો સાથે છેતરપિંડી: સીબીઆઈએ બે જણની ધરપકડ કરી

પૈસાના બદલામાં ગુણ વધારી આપવાનો આરોપીઓ દાવો કરતા હતા

મુંબઈ: નીટ યુજી ૨૦૨૫માં ઓછા ગુણ મળવાનો ડર હોય એવા ઉમેદવારોને ગુણ વધારી આપવાને નામે મોટી રકમ લઇને છેતરપિંડી આચરવા બદલ સેન્ટ્રલ બ્યૂરો ઓફ ઇન્વેસ્ટિગેશને (સીબીઆઈ) બે જણની ધરપકડ કરી હતી. આરોપીઓની ઓળખ સોલાપુરના સંદીપ શાહ અને નવી મુંબઈના સલીમ પટેલ તરીકે થઇ હતી. આરોપીઓએ નીટના અનેક ઉમેદવારો અને તેમના વાલીઓને છેતર્યા છે, જે અંગે સીબીઆઇ તપાસ કરી રહી છે.

નેશનલ ડે સિટિંગ એજન્સી (જુઓ પાનું ૪) ►►

►મેડિકલ પ્રવેશ પરીક્ષા ‘નીટ’માં મહારાષ્ટ્રના સવા લાખ વિદ્યાર્થીઓ પાસે ►મહારાષ્ટ્રનો કૃષ્ણાંગ જોશી દેશમાં ત્રીજા ક્રમાંકે

મુંબઈ: આ વર્ષની રાષ્ટ્રીય સ્તરે લેવામાં આવતી મેડિકલ એન્ટ્રન્સ એકઝામ (નીટ)ના પરિણામ જાહેર થયા છે. પરીક્ષામાં મહારાષ્ટ્રના ૧,૨૫,૭૨૭ વિદ્યાર્થીઓ પાત્ર ઈર્થા છે. ટોપ ૧૦ વિદ્યાર્થીઓની યાદીમાં મહારાષ્ટ્રના બે વિદ્યાર્થીઓ છે. મહારાષ્ટ્રમાંથી કૃષ્ણાંગ જોશીએ દેશમાં ત્રીજું અને આરવ અગ્રવાલે ૧૦મું સ્થાન મેળવ્યું છે. મહારાષ્ટ્રના કુલ ૨,૪૮,૨૦૧ વિદ્યાર્થીઓએ મેડિકલ ડિગ્રી પ્રવેશ પરીક્ષા (નીટ (જુઓ પાનું ૪) ►►

મુંબઈ એરપોર્ટ પર દાણચોરીનું ₹૧.૪૨ કરોડનું સોનું પકડાયું: ફૂ સભ્ય સહિત બેની ધરપકડ

મુંબઈ: ડિસ્ક્રેટ ઓફ રેવન્યૂ ઇન્ટેલિજન્સ (ડીઆરઆઇ)ના અધિકારીઓએ મુંબઈ એરપોર્ટ પરથી દાણચોરીનું ૧.૪૨ કરોડની કિંમતનું સોનું પકડી પાડ્યું હતું અને આ પ્રકરણે ફૂ સભ્ય સહિત બે જણની ધરપકડ કરી હતી.

ડીઆરઆઇએ ધરપકડ કરેલા બંને જણની ઓળખ દાદરમાં રહેતા રાકેશ સોહનલાલ રાઠોડ (૫૪) અને થાણેમાં રહેતા અને અગ્રણી વિમાની કંપનીના ફૂ સભ્ય ગિરીશ પિંપળે (૫૫) તરીકે થઇ હતી. બંનેને

શનિવારે કોર્ટમાં હાજર કરવામાં આવ્યા હતા. રાકેશ રાઠોડના વકીલ તરીકે રાજેશ શાહ અને અડવાની સચવાની હીરા હાજર રહ્યા હતા અને તેમણે કોર્ટમાં દલીલ કરી હતી. કોર્ટે બાદમાં (જુઓ પાનું ૪) ►►

અમે કૃષિ લોનમાફીનું વચન આપ્યું જ નથી: ભાજપ

મુંબઈ: એક તરફ રાજ્યમાં ખેડૂતોને લોનમાફી આપવાની માગણી જોર પકડી રહી છે ત્યારે ભાજપના અગ્રણી નેતા અને મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડાણવીસના અત્યંત નજીકના ગણતા નેતાએ એવું ચોંકાવનારું નિવેદન કર્યું હતું કે ભાજપે ચૂંટણી ઢેરામાં ક્યારેય લોનમાફીનું વચન આપ્યું જ નહોતું. મહારાષ્ટ્રના પ્રધાન અને ભાજપના નેતા અતુલ સાવેએ શનિવારે કહ્યું હતું કે પાર્ટીએ ૨૦૨૪ વિધાનસભા ચૂંટણી માટેના પોતાના ઢંઢેરામાં કૃષિ લોનમાફીનું વચન આપ્યું જ નથી.

અહીં ઉલ્લેખનીય છે કે વિપક્ષ દ્વારા સતત ભાજપ પર ખેડૂતોને લોનમાફી આપવાની માગણી સાથે પસ્તાળ પાડવામાં આવી રહી છે.

ભૂખૂર્વ પ્રધાન બરચુ કુડ દ્વારા કરવામાં આવી રહેલી

ભૂખ હડતાળ વિશે પૂછવામાં આવતા તેમણે હિંગોલીમાં પત્રકારોને જણાવ્યું હતું કે, ‘ભાજપના ચૂંટણી ઢેરામાં કૃષિ લોન માફી આપવાનું કોઈ વચન આપવામાં આવ્યું જ નથી.’ અહીં ઉલ્લેખનીય છે કે પ્રહાર જનશક્તિ પાર્ટીના સ્થાપક બરચુ કુડએ ભાજપની આગેવાની હેઠળની સરકાર દ્વારા સંપૂર્ણ કૃષિ લોન માફીની તેમની મુખ્ય માગણી પર વિચાર કરવાનું સરકાર દ્વારા લેખિતમાં આધ્યાસન આપ્યા બાદ અમરવાતી જિલ્લાના તેવસા તાલુકાના ગુરુકુંજ મોઝારી ખાતે તેમની સાત દિવસની ભૂખ હડતાળ સમાપ્ત કરી હતી. ખેડૂતોને લોનમાફી આપવાનું લેખિત આધ્યાસન આપવામાં આવ્યું હોવા છતાં ભાજપના નેતા દ્વારા કરવામાં આવેલા નિવેદનને કારણે આગામી દિવસોમાં શાબ્દિક યુદ્ધ જોવા મળે એવા અણસાર છે. ■

સ્વિસ-પેરિસ-લંડન
11 ઓગસ્ટ, 7 દિવસ Booking Closing Soon
ઈંગ્લેન્ડ - સ્કોટલેન્ડ 15 ઓગસ્ટ, આયર્લેન્ડ - વેલ્સ 10 દિવસ
સ્પેન-પોર્ટુગલ મોરોક્કો
8 સપ્ટેમ્બર, 10 દિવસ
યુરોપ લંડન સાથે મોરેશિયસ જાપાન
10 જુલાઈ, 11 દિવસ 4 ઓક્ટો. 26 ઓક્ટો. Booking Closing Soon 6 દિવસ 8 દિવસ
+ 5% TCS. Tour Costs are Dynamic.
વૈષ્ણવી ટુર્સ દાદર
9769318856 9769318872

PAC n DELIVER

INTERNATIONAL COURIER

Send parcels to your Children & loved ones in CANADA, UK, USA & WORLD WIDE including Garments, Farsan, Chocolates, Sweets, Gifts, Eatables, Medicines & any permissible item & get benefited with SPECIAL rates.

Contact : Mr. ANUJ SANGOI

8879991866

Email - sales@pacndeliver.com

“20 Yrs of Quality Service”

શ્રી કચ્છી ભાનુશાલી સેવા સમાજ ટ્રસ્ટ

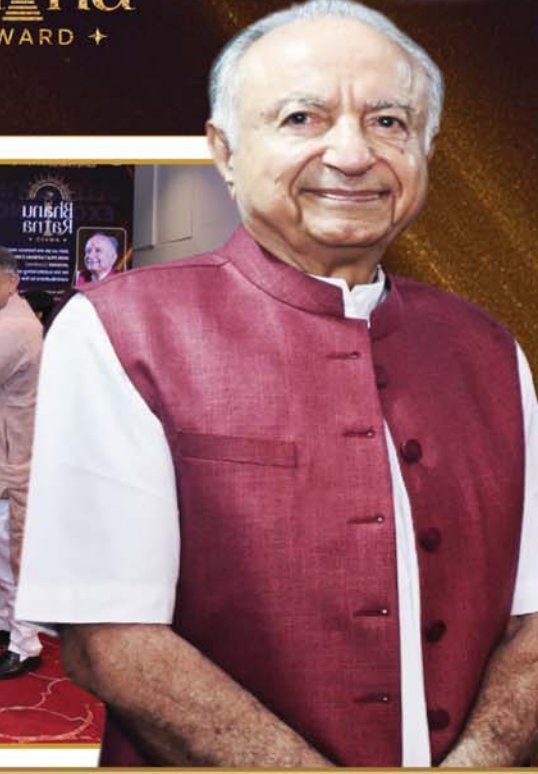

ભાનુ રત્ન ગૌરવ પુરસ્કાર

Bhanu Ratna AWARD

ભાનુ રત્ન ગૌરવ પુરસ્કારથી સન્માનિત શ્રી પ્રતાપભાઈ છગનલાલ જોઈશર (ગોધરા)

શ્રી કચ્છી ભાનુશાલી સેવા સમાજ ટ્રસ્ટ, સમગ્ર કચ્છી ભાનુશાલી જ્ઞાતિની માતૃ સંસ્થા છે જે છેલ્લા ૯૬ વર્ષથી જ્ઞાતિમાં શિક્ષણ, આરોગ્ય અને આવાસ જેવા અનેક ક્ષેત્રોમાં સમાજના વિકાસ માટે સફળતાપૂર્વક અવિરત કાર્ય કરી રહી છે.

કુળદેવી મા હિંગલાજ ની કૃપાદ્રષ્ટિ, ગુરુવર્ય સંતશ્રી ઓધવરામજી મહારાજના આશીર્વાદ, વડીલોના માર્ગદર્શન, દાતાશ્રીઓના દાન અને કાર્યકર્તાઓના કાર્ય અને સમગ્ર ટ્રસ્ટ મંડળ તથા કરોબારી સમિતિની મહેનતથી આજે ભાનુશાલી સમાજ પ્રગતિશીલ થયેલ છે.

ભાનુશાલી સમાજના ઇતિહાસનો સોનેરી પાને લખાયેલો અધ્યાય એટલે શ્રેષ્ઠી શ્રી ઉધોગપતિ દાનવીર શ્રી વેલજી નરશી જોઈશર (ગોધરા વાળા) પરિવારનો પ્રચંડ પુરુષાર્થ અને ગૌરવવંતી ભાનુશાલી જ્ઞાતિના વિકાસ માટે તન-મન-ધનથી અપાયેલો તેમનો અણમોલ સહયોગ.

પરમ પૂજ્ય ગુરુવર્ય સંતશ્રી ઓધવરામજી મહારાજના આદેશથી તથા માતૃશ્રી ખેતભાઈ નરશી જોઈશરની પ્રેરણાથી શેઠ શ્રી હરિદાસ વેલજી જોઈશર, શેઠશ્રી પ્રેમજી વેલજી જોઈશર, શેઠશ્રી છગનલાલ વેલજી જોઈશર એવમ સમસ્ત પરિવારના સહકારથી ભાનુશાલી નગરનું નિર્માણ થયું.

આ પરિવારના સભ્ય એવા સમર્પિત કાર્યકર્તા, આદરણીય વડીલ, આજીવન ટ્રસ્ટી અને દિલાવર દાતા શ્રી પ્રતાપભાઈ છગનલાલ વેલજી જોઈશર (ગોધરા) કે જેમણે તન, મન અને ધનથી ભાનુશાલી સમાજને મહત્વનું યોગદાન આપ્યું છે.

એમના અમૂલ્ય અને ભગીરથ યોગદાન બદલ ભાનુ રત્ન ગૌરવ પુરસ્કાર સન્માન આપતા સમસ્ત ભાનુશાલી જ્ઞાતિ ગર્વ સાથે અભિમાન અનુભવે છે.

તારીખ: ૧૪ જૂન ૨૦૨૫

શ્રી કચ્છી ભાનુશાલી સેવા સમાજ ટ્રસ્ટ

 bhanusamaj

 bhanusamaj

 bhanusamaj.official

 www.bhanusamaj.org

 bhanusamaj

"MUMBAI SAMACHAR" Newspaper (Periodicity-Weekly) Owners The Bombay Samachar Pvt. Ltd. Publisher and Printer Meherwanji Rustumji Cama, Printed at their Press "Mumbai Samachar" at Red House, S. A. Brelvi Road, Horniman Circle, Fort, Mumbai 400 001 & Dangat Media PVT. LTD., Plot No. 22, Digha, MIDC, TTC Industrial Area, Vishnu Nagar, Digha, Navi Mumbai-400708 and Published from Red House, S. A. Brelvi Road, Horniman Circle, Fort, Mumbai 400 001. Editor * Nilesh Mahendra Dave (*Responsible for selection of news under the PRB Act.). Email: samachar.bombay@gmail.com Tel. Nos. 022-2204531-33. **RNI Registration No. 1689/1957.** “મુંબઈ સમાચાર સાપ્તાહિક” પર રેડ હાઉસ, સેપદ અબ્દુલ્લા બ્રેલવી રોડ, ફોર્ટ, મુંબઈ અને દાંગટ મીડિયા પ્રા. લિ., પ્લોટ ક. ૨૨, દિગ્ધા, એમઆઈડીસી, ટીટીસી ઈન્ડસ્ટ્રિયલ એરિયા, વિષ્ણુનગર, નવી મુંબઈ-૪૦૦૭૦૮ ખાતે તેના માલિકો થી બોમ્બે સમાચાર પ્રા. લિ. માટે તેઓન “મુંબઈ સમાચાર” પ્રેસમાં મહેરવાનજી રૂસ્તમજી કામાએ છાપ્યું અને પ્રગટ કર્યું છે. તંત્રી: “નીલેશ મહેન્દ્ર દવે (‘પી’આરથી એક્ટ હેઠળ સમાચારોની પસંદગી માટે જવાબદાર) ઈ-મેલ: samachar.bombay@gmail.com ટેલેફોન: ૨૨૦૪૫૫૩૧-૩૩. **R.N.I. No. 1689/1957.**